

Collectieve arbeidsovereenkomst
gesloten tussen een vereniging
van werkgevers en verenigingen
van werknemers

cao

ziekenhuizen

2014-2016

Looptijd van 34 maanden
van 1 maart 2014 tot en met
31 december 2016

De Nederlandse vereniging van
ziekenhuizen en de volgende
organisaties van werknemers:
FNV, CNV Zorg en Welzijn, FBZ,
NU'91 zijn deze collectieve
arbeidsovereenkomst aangegaan

Inhoudsopgave

	Partijen	8
	Preambule	8
Hoofdstuk 1	Begripsbepalingen en werkingsfeer	16
1.1	Begripsbepalingen	16
Artikel 1.1.1	Begripsbepalingen	16
1.2	Werkingsfeer	19
Artikel 1.2.1	Werkingsfeer, ontheffing en toepassing	19
Hoofdstuk 2	Cao Ziekenhuizen	20
Artikel 2.1	Looptijd, wijziging en opzegging cao	20
Artikel 2.2	Karakter cao	20
Artikel 2.3	Nadere uitvoeringsregelingen	20
Artikel 2.4	Arbeidsvoorwaardenregeling Medisch Specialisten (AMS)	20
Artikel 2.5	Uitzendkrachten en gedetacheerden	20
Artikel 2.6	Interpretatiecommissie	20
Hoofdstuk 3	De arbeidsovereenkomst, wettelijke vereisten en aanvullende bepalingen	22
3.1	De arbeidsovereenkomst	22
Artikel 3.1.1	De arbeidsovereenkomst	22
Artikel 3.1.2	Duur van de arbeidsovereenkomst	22
Artikel 3.1.3	Geschillen	23
Artikel 3.1.4	Schorsing	23
Artikel 3.1.5	Op non-actiefstelling	23
Artikel 3.1.6	Einde van de arbeidsovereenkomst	24
Artikel 3.1.7	Opzegging	24
Artikel 3.1.8	Beëindiging na bevalling en herintreding	24
Artikel 3.1.9	Uitkering bij overlijden	25
3.2	Verplichtingen van werkgever en werknemer	25
	Verplichtingen werkgever	25
Artikel 3.2.1	Algemene verplichtingen werkgever en werknemer	25
Artikel 3.2.2	Jaargesprek	26
Artikel 3.2.3	Werknemersklachtenregeling	26
Artikel 3.2.4	Verzekeringsovereenkomst	26
Artikel 3.2.5	Rechtsbijstand	26
Artikel 3.2.6	Registratiekosten BIG- en kwaliteitsregister	26
Artikel 3.2.7	Voortschrijdend plan Sociaal Beleid	27
Artikel 3.2.8	Sociaal jaarverslag	27
Artikel 3.2.9	Oproepmedewerker (nulurencontract)	27
Artikel 3.2.10	Meerkeuzesysteem arbeidvoorwaarden	27
	Verplichtingen werknemer	27
Artikel 3.2.11	Algemene verplichtingen werknemer	27
Artikel 3.2.12	Verhinderung	28
Artikel 3.2.13	Medisch onderzoek	28
Artikel 3.2.14	Nevenfuncties	28
Artikel 3.2.15	Geschenken, beloningen, erfenissen	28

	Wederzijdse verplichtingen	28
Artikel 3.2.16	Aanwijzen woongebied	28
Artikel 3.2.17	Geheimhoudingsplicht	29
Artikel 3.2.18	Fouten en incidenten	29
Artikel 3.2.19	Scholing en employability (met ingang van 1 januari 2015)	29
Artikel 3.2.20	Vergoeding materiële schade	30
Artikel 3.2.21	Belangenbehartiging van werknemer	30
Artikel 3.2.22	Therapeutisch mee-eten	30
Artikel 3.2.23	Klokkenluidersregeling	30
3.3	IZZ en Pensioenfonds Zorg en Welzijn	
	IZZ	30
Artikel 3.3.1	Ziektekostenregeling IZZ (met ingang van 1 juli 2015)	30
	Pensioenfonds Zorg en Welzijn	31
Artikel 3.3.2	Pensioen	31
Hoofdstuk 4	Ziekte en arbeidsongeschiktheid	32
Artikel 4.1	Werkings sfeer	32
Artikel 4.2	Loondoorbetaling	32
Artikel 4.3	beidsongeschiktheid door derden	32
Artikel 4.4	Verlagen of vervallen van loondoorbetaling	33
Artikel 4.5	Re-integratie	33
Artikel 4.6	Pensioen tijdens arbeidsongeschiktheid	33
Artikel 4.7	Wet WIA	33
Artikel 4.8	Verzuimbeleid	34
Hoofdstuk 5	Faciliteiten (leden) werknemersorganisaties, beroepsvereniging en extra bevoegdheden ondernemingsraad	36
Artikel 5.1	Faciliteiten werknemersorganisaties	36
Artikel 5.2	Werkgeversbijdrage	36
Artikel 5.3	Betaald verlof in verband met lidmaatschap werknemersorganisaties	36
Artikel 5.4	Overig betaald verlof	37
Artikel 5.5	Grens instellen ondernemingsraad	37
Artikel 5.6	Extra bevoegdheden ondernemingsraad	37
Hoofdstuk 6	Arbeidsduur en arbeids- en rusttijden	38
Artikel 6.1	Arbeidsduur	38
Artikel 6.2	Jaarurensystematiek	38
Artikel 6.3	Jaarurensystematiek en vakantie	39
Artikel 6.4	Jaarurensystematiek en feest- en gedenkdagen	39
Artikel 6.5	Jaarurensystematiek en ziekte/arbeitsongeschiktheid	39
Artikel 6.6	Vergader- en scholingsuren ondernemingsraad	39
Artikel 6.7	Arbeids- en rusttijden	39
Artikel 6.8	Flexpool	40
Artikel 6.9	Koffie-/theepauzes	40
Artikel 6.10	Roostervrije weekeinden	40
Artikel 6.11	Maximale arbeidstijd	40
Artikel 6.12	Maximaal aantal nachtdiensten	40
Artikel 6.13	Verschoven diensten	41
Artikel 6.14	Arts in opleiding tot specialist (aios)	41

Hoofdstuk 7	Salariëring en vakantiebijslag	42
7.1	Salariëring	42
Artikel 7.1.1	Algemeen	42
Artikel 7.1.2	FunctieWaardering Gezondheidszorg (FWG®)	42
Artikel 7.1.3	Salariëring	42
Artikel 7.1.4	Uitbetaling salaris	42
Artikel 7.1.5	Herziening van reeds ingedeelde functies	43
Artikel 7.1.6	Nabetaling	43
Artikel 7.1.7	Periodieke verhogingen	43
Artikel 7.1.8	Gratificatie en toeslagen	44
Artikel 7.1.9	Bevordering	44
Artikel 7.1.10	Waarneming	44
Artikel 7.1.11	Dienstjaren gratificatie	44
Artikel 7.1.12	Gratificatie einde dienstverband	44
7.2	Werknemers die een opleiding volgen	45
Artikel 7.2.1	Inservice- en BBL-opleidingen	45
Artikel 7.2.2	Beroepsvoorbereidende periode	45
Artikel 7.2.3	Praktijkleerjaren	45
Artikel 7.2.4	HBO-duale opleidingen	45
Artikel 7.2.5	HBO-V-duale opleiding	45
Artikel 7.2.6	Tweede opleidingen in de zorg en vervolgoedingen	46
Artikel 7.2.7	De aspirant-leerling	46
Artikel 7.2.8	Overige opleidingen	46
Artikel 7.2.9	Stage	46
7.3	Opleidingen tot medisch specialist, ziekenhuisapotheker, klinisch chemicus, klinisch fysicus, verpleeghuisarts of gezondheidszorgpsycholoog-BIG	46
Artikel 7.3.1	Arts in opleiding tot specialist (aios), ziekenhuisapotheker in opleiding, klinisch chemicus in opleiding of klinisch fysicus in opleiding	46
Artikel 7.3.2	Opleiding tot verpleeghuisarts of gezondheidszorgpsycholoog-BIG	47
7.4	Eindejaarsuitkering	47
Artikel 7.4.1	Eindejaarsuitkering	47
7.5	Vakantiebijslag	47
Artikel 7.5.1	Vakantiebijslag	47
	Salarisstabellen	48
	Salarisschalen per functiegroep en inpassingstabel	48
	Werknemers die een opleiding volgen	48
	Vergoeding beroepsvoorbereidende periode	49
Hoofdstuk 8	Overwerk	50
Artikel 8.1	Definitie	50
Artikel 8.2	Werkings sfeer en vrijgestelde werknemers	50
Artikel 8.3	Maximaal aantal uren overwerk	50
Artikel 8.4	Vergoedingsregeling voor de werknemer met een voltijd arbeidsduur	51
Artikel 8.5	Vergoedingsregeling voor de werknemer met een deeltijd arbeidsduur	51
Artikel 8.6	(Opnemen) vergoeding overwerk	51
Artikel 8.7	Arts in opleiding tot specialist (aios)	52
Hoofdstuk 9	Onregelmatige dienst	54
Artikel 9.1	Definitie	54
Artikel 9.2	Werkings sfeer en vrijgestelde werknemers	54
Artikel 9.3	Vergoedingsregeling onregelmatige dienst	54

Artikel 9.4	Berekening vergoeding onregelmatige dienst	54
Artikel 9.5	Afbouwregeling onregelmatigheidstoelage	55
Hoofdstuk 10	Bereikbaarheids-, aanwezigheids- en consignatiedienst	56
Artikel 10.1	Definities	56
Artikel 10.2	Werkings sfeer en vrijgestelde werknemers	56
Artikel 10.3	Arbeidsuren tijdens bereikbaarheids-, aanwezigheids- en consignatiedienst	56
Artikel 10.4	Vergoedingsregeling bereikbaarheids-, aanwezigheids- en consignatiedienst	57
Artikel 10.5	Vergoedingsregeling arbeid tijdens bereikbaarheids-, aanwezigheids- en consignatiedienst	57
Artikel 10.6	Vergoeding geconsigneerde pauze	58
Artikel 10.7	Maaltijdverstrekking en telefoonkostenvergoeding	58
Artikel 10.8	Opnemen vergoeding bereikbaarheids-, aanwezigheids- en consignatiedienst	58
Artikel 10.9	Verhuizen	59
Artikel 10.10	Harmonisatie met crisisdienst	59
Hoofdstuk 11	Onkostenvergoedingen	60
Artikel 11.0.1	Instellingsregeling	60
11.1	Reiskosten woon-werkverkeer	60
Artikel 11.1.1	Vergoedingsregeling reiskosten	60
11.2	Reis- en verblijfkosten dienstreizen	60
Artikel 11.2.1	Definitie	60
Artikel 11.2.2	Vergoedingsregeling dienstreizen	60
Artikel 11.2.3	Overleggen bescheiden	60
11.3	Voorgeschreven kleding	60
Artikel 11.3.1	Voorgeschreven kleding	60
11.4	Verhuiskosten	61
Artikel 11.4.1	Definities	61
Artikel 11.4.2	Werkings sfeer	61
Artikel 11.4.3	Verhuiskostenvergoeding en dienstwoning	61
Artikel 11.4.4	Vergoedingsregeling verhuiskosten	61
Artikel 11.4.5	Overige te vergoeden kosten	62
Artikel 11.4.6	Terugbetaling verhuiskosten	62
Hoofdstuk 12	Vakantie, persoonlijk levensfasebudget, verlof en wet arbeid en zorg	64
12.1	Vakantie	64
Artikel 12.1.1	Definities	64
Artikel 12.1.2	Omvang en opbouw vakantie-uren	64
Artikel 12.1.3	Aanwijzen vakantiedagen	64
Artikel 12.1.4	Opnemen van vakantie-uren	65
Artikel 12.1.5	Wijziging vakantieperiode	65
Artikel 12.1.6	Arbeidsongeschiktheid tijdens vakantie	65
12.2	Persoonlijk levensfasebudget (PLB)	65
Artikel 12.2.1	Persoonlijk levensfasebudget	65
Artikel 12.2.2	Uitgangspunten Persoonlijk levensfasebudget	65
Artikel 12.2.3	Overgangsregeling artikel 6.13 Cao Ziekenhuizen 2008–2009 (55-plusregeling)	66
Artikel 12.2.4	Overgangsregeling 45 jaar en ouder	66
12.3	Verlof	67
Artikel 12.3.1	Definities	67
Artikel 12.3.2	Premies tijdens onbetaald verlof	67

Artikel 12.3.3	Betaald verlof in verband met bijzondere gebeurtenissen	68
Artikel 12.3.4	Verlof in verband met deelneming aan publiekrechtelijke colleges	68
Artikel 12.3.5	Overige verlofmogelijkheden	68
Artikel 12.3.6	Afwijzing verlof	68
12.4	Arbeid en zorg	69
Artikel 12.4.1	Algemeen	69
Artikel 12.4.2	Zwangerschaps- en bevallingsverlof	69
Artikel 12.4.3	Kraamverlof	69
Artikel 12.4.4	Langdurend zorgverlof	69
Artikel 12.4.5	Calamiteiten en ander kort verzuimverlof	69
Hoofdstuk 13	Activeringsregeling	70
Artikel 13.1	Werkings sfeer	70
Artikel 13.2	Activeringsbudget	70
Artikel 13.3	Nieuwe arbeidsovereenkomst bij andere werkgever	70
Artikel 13.4	Duur van de aanvulling op de WW-uitkering	71
Artikel 13.5	Hoogte van de aanvulling op de WW-uitkering	71
Artikel 13.6	Verplichtingen van de werknemer	71
Artikel 13.7	Vermindering van de activeringsregeling	71
Artikel 13.8	Vervallen van de WW-aanvulling	72
Artikel 13.9	Uitkering bij overlijden	72
Artikel 13.10	Uitbetaling van de activeringsregeling	72
Artikel 13.11	Pensioen tijdens WW-periode	72
Artikel 13.12	Bijzondere regeling	72
Hoofdstuk 14	Sociale begeleiding bij organisatieveranderingen	74
Artikel 14.1	Algemeen	74
Artikel 14.2	Definities	74
Artikel 14.3	Informatie en overleg	74
Artikel 14.4	Sociaal plan	74
Artikel 14.5	Aanvullende afspraken voor kwetsbare werknemers	75
Artikel 14.6	Adviescommissie sociale begeleiding	75
Artikel 14.7	Informatie en overleg bij overgang en/of wijziging rechtspositie	75
Hoofdstuk 15	Arbeidsvoorwaardenregeling Medisch Specialisten (AMS)	76
	Slotbepaling	77

Bijlage A	Statuut Sociaal Beleid	78
Bijlage B	Overzicht Normen Arbeidstijdenwet (Atw) en Arbeidstijdenbesluit (Atb)	82
Bijlage C	Protocol FunctieWaardering Gezondheidszorg	88
Bijlage D	Reglement Interpretatiecommissie	95
Bijlage E	Modelovereenkomsten	96
Bijlage F	Protocol aanbevelingen ter verbetering van de arbeidsomstandigheden in ziekenhuizen en ter bestrijding van ziekteverzuim, arbeidsongeschiktheid en werkdruk	105
Bijlage G	Cao-partijen	107
Bijlage H	Gebruikte afkortingen	108
Bijlage I	Trefwoordenregister	109
Bijlage J	Salarisschalen per functiegroep en Inpassingstabellen 2014 t/m 2016	118

Partijen

Collectieve Arbeidsovereenkomst Ziekenhuizen 2014–2016

De ondergetekenden,

I. De organisatie van werkgevers

Nederlandse Vereniging van Ziekenhuizen

en

II. de volgende organisaties van werknemers:

- 1 FNV, vertegenwoordiger van NVK-FAZ, NVML en NVMBR.
- 2 CNV Zorg & Welzijn, onderdeel van CNV Connectief.
- 3 FBZ Federatie van Beroepsorganisaties in de Zorg en daaraan gerelateerd onderwijs en onderzoek, vertegenwoordiger van LAD, NIP, NVZA, VGVZ, NVM, NVO, NVKC, NVKF, KNGF, NVPMT, KNOV, NVLF, EN, NVD, VMDG, NVvO, OVN, NHV, NVKFM, NVLKNF, NVLA, VHP Zorg, VMWO, NVBT, NVVMT, NVDT, NVDAT, VvOCM, NAPA, BMTZ en NVDA.
- 4 NU'91, Beroepsorganisatie van de Verpleging en Verzorging, vertegenwoordiger van EADV, BRV, NVAM, LVO, Donor, NVHV, VF&O en VGN.

Hierna te noemen cao-partijen, zijn een collectieve arbeidsovereenkomst (Cao Ziekenhuizen 2014–2016) aangegaan.

Preambule

Looptijd

De cao heeft een looptijd van 34 maanden; van 1 maart 2014 tot en met 31 december 2016.

Loonsverhoging

De salarisschalen en de salarissen worden:

- Per 1 januari 2015 structureel verhoogd met 1,5%.
- In juli 2015 vindt een eenmalige uitkering plaats van 0,5% met een bodem van € 400.
- Per 1 januari 2016 structureel verhoogd met 1,5%.
- In juli 2016 vindt een eenmalige uitkering plaats van 0,5% met een bodem van € 125.

Eenmalige uitkering

De eenmalige uitkering op 1 juli 2015 met een bodem van € 400 geldt ter compensatie voor het niet doorvoeren van een loonsverhoging in 2014. Deze uitkering geldt voor iedere werknemer in dienst op 1 juli 2015 en werkzaam vanaf 1 maart 2014 op basis van een voltijd dienstverband. Voor een deeltijd dienstverband geldt dit naar rato van het dienstverband.

In juli 2016 volgt een eenmalige uitkering van 0,5%. Deze eenmalige uitkering kent een bodembedrag van € 125 bruto. Deze uitkering geldt voor iedere werknemer in dienst op 1 juli 2016. Voor werknemers met een deeltijd dienstverband geldt deze afspraak naar rato van het dienstverband.

De eenmalige uitkeringen worden berekend over twaalf maal het in juni van dat jaar geldende salaris. Voor de werknemer die in de maand juni van de betreffende jaren onbetaald verlof heeft genoten, geldt voor het vaststellen van het maandsalaris een referteperiode van zes maanden.

Inleiding

Een belangrijk doel van sociale partners is het realiseren van een goed functionerende arbeidsmarkt die adequaat aansluit bij de veranderingen in de zorg. Dat is nodig om de continuïteit en kwaliteit van patiëntenzorg in de ziekenhuizen te waarborgen.

Behoud van (relatief) schaars, specifiek en goed opgeleid zorgpersoneel staat hierbij centraal. Met als uitgangspunt dat deze zorgwerknemers bij vrijwillige of onvrijwillige mobiliteit, binnen de branche actief blijven. Sociale partners willen dat bereiken door te investeren in opleiding en ontwikkeling en in een mobiliteitsaanpak waarbij het principe van werk-naar-werk leidend is.

Voor de aanpak van werk-naar-werktrajecten wordt gebruik gemaakt van de bestaande goed functionerende infrastructuur en overleg op lokaal en regionaal niveau. Primair ligt de focus op het bevorderen van mobiliteit binnen de intrasectorale regionale setting. Daar waar mogelijk kan ook op intersectoraal niveau verbinding gezocht worden, mogelijk in de vorm van pilots zoals genoemd in het recente SER-advies over de arbeidsmarktinfrastructuur. Hiertoe zullen concrete initiatieven worden genomen waarbij de verantwoordelijkheid ligt bij sociale partners. In voorkomende situaties zal het initiatief voor het starten van een pilot worden genomen. Ter ondersteuning worden middelen beschikbaar gesteld vanuit de StAZ.

Het overleg dat sociale partners periodiek hebben in het Regulier Overleg Ziekenhuizen (ROZ) en de Stichting Arbeidsmarkt Ziekenhuizen (StAZ) zal daarbij een stimulerende en aanjagende rol vervullen. Dat doen sociale partners door initiatieven en ontwikkelingen te monitoren en daar waar nodig en gewenst te voorzien in instrumentarium, uitwisseling en implementatie-ondersteuning van 'good practices' en uitwisseling van relevante kengetallen en sturingsinformatie.

Naast een actief arbeidsmarktbeleid is het van belang te blijven investeren in de kwaliteit en professionaliteit van werknemers. Scholing en ontwikkeling is voor werknemers belangrijk om wend- en weerbaar te zijn op de arbeidsmarkt. Investeren in employability vergroot het perspectief op werkzekerheid, nu en in de toekomst.

Zekerheid over werk en inkomen wordt ook verkregen door het gebruik van flexibele tijdelijke contracten en nulurencontracten in de ziekenhuizen met behulp van de concrete afspraken in dit akkoord, te verminderen. Met het uitgangspunt '*vast werk leidt tot vaste banen*' hebben cao-partijen hierover afspraken gemaakt.

De regionale vakbondsvertegenwoordigers en de bestuurder overleggen jaarlijks over de feitelijke en te verwachten werkgelegenheidsvraagstukken binnen de organisatie en de arbeidsmarktontwikkelingen binnen de regio.

Onregelmatigheidstoeslag (per 1 januari 2015)

Partijen spreken af om het recht op financiële compensatie van de werknemer die werkt op inconvenient uren te verbreden. De werknemer krijgt hiermee vanaf 1 januari 2015 recht op betaling van een onregelmatigheidstoeslag (ort) gedurende de periode van vakantie.

Vanwege de noodzakelijke aanpassingen van de salarissystemen wordt deze ort voor het jaar 2015 als volgt bepaald: iedere werknemer die recht heeft op een compensatie voor onregelmatig werken tijdens vakantie, ontvangt bij het salaris van januari 2016 een eenmalige uitkering. Deze uitkering wordt gebaseerd op het gemiddelde ort-percentages gemeten over de laatste zes maanden van 2015. De toeslag wordt betaald over de in 2015 opgenomen vakantie-uren met een maximum van 144 uur op basis van een voltijd dienstverband. Voor de werknemer met een van de voltijd afwijkende arbeidsduur wordt het naar rato beginsel toegepast.

Met ingang van 1 januari 2016 wordt over opgenomen vakantie-uren het uurloon verhoogd met het gemiddelde ort-percentages over de afgelopen zes maanden. De verhoging geldt over maximaal 144 uur op basis van een voltijd dienstverband. Voor de werknemer met een van de voltijd afwijkende arbeidsduur wordt het naar rato beginsel toegepast.

Balans flexibiliteit en werkzekerheid

Partijen bevorderen dat in de organisatie flexibiliteit en werkzekerheid zorgvuldig in balans zijn. Tevens vinden partijen het van belang dat werknemers en werkgevers de motivatie en het vermogen hebben zich aan te passen aan veranderende omstandigheden. Ten behoeve van kwalitatief goede en doelmatige patiëntenzorg hebben partijen afgesproken dat investeren in werknemers door middel van scholing een belangrijke randvoorwaarde is voor brede- en hoogwaardige inzetbaarheid van werknemers en daarmee de beste garantie biedt voor een

bestendige arbeidsrelatie en het vergroten van de kans op continuïteit van werk en inkomen. Werkgever en werknemer dragen hiervoor beide verantwoordelijkheid. Partijen hebben afspraken gemaakt over de wijze waarop flexibel werken beter mogelijk kan worden gemaakt door gebruik te maken van een flexpool. Daarnaast zijn er scholingsafspraken gemaakt.

Het uitgangspunt van partijen is dat vast werk leidt tot een arbeidsovereenkomst voor onbepaalde tijd met een aantal overeengekomen werkuren per jaar. Partijen spreken af dat externe flexibiliteit zoveel mogelijk wordt omgezet in interne flexibiliteit. Het gevolg hiervan is dat de afhankelijkheid van externe flexibiliteit (uitzendbureau, zzp'ers) aantoonbaar wordt tegengegaan, maar ook de inzet van nulurencontracten wordt verminderd. Hiervoor is het nodig dat onder andere door middel van scholing de inzetbaarheid van werknemers in de flexpool wordt vergroot en daarmee ook de wendbaarheid van de organisatie.

Nulurencontracten

Partijen spreken af dat het gebruik van nulurencontracten tot het uiterste wordt beperkt door deze contracten alleen toe te passen in uitzonderlijke situaties.

Het gaat daarbij om situaties waarbij sprake is van:

- opvang van onvoorziene en ongeplande ziekenhuisactiviteiten
- of opvang van onvoorziene en ongeplande uitval van personeel

die niet door werknemers met een arbeidsovereenkomst voor (on)bepaalde tijd met een aantal overeengekomen werkuren per jaar kan worden geleverd of alleen door onevenredige aantasting van geplande roosters mogelijk is.

Werknemers met een nulurencontract die structureel werkzaam zijn, krijgen het recht op een arbeidsovereenkomst voor (on)bepaalde tijd met een aantal overeengekomen werkuren per jaar. Vanaf 31 december 2014 is voor werknemers met een nulurencontract die een jaar binnen de instelling werkzaam zijn afgesproken dat zij de werkgever kunnen verzoeken om het nulurencontract om te zetten in een contract als (flexpool)werknemer. De werkgever zal dit verzoek honoreren tenzij een zwaarwegend bedrijfseconomisch belang zich daartegen verzet. De arbeidsovereenkomst van deze (flexpool)werknemer heeft de omvang van het gemiddeld gewerkte aantal uren van het kalenderjaar waarin de werknemer werkzaam is geweest. De Cao Ziekenhuizen is van toepassing op dit contract. De werknemer is als (flexpool)werknemer verplicht om aan een oproep van de werkgever gehoor te geven.

De intentie van deze afspraak is dat nulurencontracten de vastgestelde structurele formatie niet mogen verdringen. Met deze wijzigingen komt artikel 3.2.9 te vervallen.

Ten minste eenmaal per jaar overlegt de werkgever met de ondernemingsraad over de inzet van nulurencontracten.

Arbeidsovereenkomst voor bepaalde tijd

Partijen komen, in de geest van de Wet werk en zekerheid, overeen om doorstroming te realiseren van werknemers met een arbeidsovereenkomst voor bepaalde tijd naar een vaste baan. Onder een vaste baan wordt verstaan een arbeidsovereenkomst voor onbepaalde tijd met een aantal overeengekomen werkuren per jaar.

Hiertoe is afgesproken dat een contract voor bepaalde tijd in principe wordt opgevolgd door een arbeidsovereenkomst voor onbepaalde tijd. Bij normaal/goed functioneren krijgt de werknemer die tot dan toe werkzaam was op basis van een contract voor bepaalde tijd, aansluitend een arbeidsovereenkomst voor onbepaalde tijd met een aantal overeengekomen werkuren per jaar aangeboden. Voorwaarde daarbij is dat de betreffende functie op dat moment wordt gerekend tot de vaste formatie. Alvorens een contract voor bepaalde tijd van rechtswege afloopt, wordt tijdig nagegaan of het hier om vast werk gaat.

Met deze afspraken willen partijen gedurende deze cao-periode bewerkstelligen dat de verhouding tussen flexibiliteit en werkzekerheid zorgvuldig in balans wordt gebracht. Dit is gericht op een afname van het aantal 'onzekere contracten' (waaronder arbeidsovereenkomsten voor bepaalde tijd en nulurencontracten) zonder toename van inhuur of andere vormen van externe flexibiliteit.

Flexpool

Partijen willen de interne flexibiliteit vormgeven door het realiseren van het gebruik van een interne flexpool met breed en hoogwaardig opgeleide werknemers. Uitgangspunt is dat deze flexpoolwerknemers een vaste arbeidsovereenkomst met een aantal overeengekomen werkuren per jaar hebben waarop de Cao Ziekenhuizen van toepassing is.

De omvang van de flexpool in relatie tot de gewenste bezetting dient, naast afwezigheid door verlof, rekening te houden met het gemiddeld percentage ziekteverzuim, planbare afwezigheid vanwege scholing en de mogelijkheid van het opnemen van PLB-uren door werknemers. Daarbij wordt op het niveau van de instelling vastgesteld of er ten behoeve van werknemers van de flexpool aanvullende scholing vereist is om de inzetbaarheid binnen de instelling te vergroten.

Formatieplaatsentool

Partijen stellen vast dat de zorgvraag aan veranderingen onderhevig is. Ter ondersteuning voor de instellingen (RvB, HR, leidinggevenden en ondernemingsraden) wordt een formatieplaatsentool ontwikkeld die het capaciteitsmanagement van de organisatie ondersteunt. Deze tool voorziet in het in kaart brengen van kwantitatief en kwalitatief benodigde personele formatie waarbij de (toekomstige) personeelsvraag en -aanbod inzichtelijk wordt gemaakt. Deze formatieplaatsentool is op 1 augustus 2015 beschikbaar voor de branche.

Met behulp van de binnen de instelling beschikbare (operationele) planningtools waarbij de uitkomsten van de formatieplaatsentool als aanvullende informatie kunnen worden gebruikt, kan het aantal fte van zowel benodigde werknemers met een arbeidsovereenkomst met onbepaalde tijd als van de behoefte aan flexpoolwerknemers (werknemers met een vast contract met een flexibele inzet) in kaart worden gebracht. Op deze manier kan de formatiebehoefte zoveel mogelijk door werknemers met een arbeidsovereenkomst met onbepaalde tijd worden ingevuld. Hierdoor zijn nulurencontracten alleen nog noodzakelijk als er geen vaste werknemers beschikbaar zijn (gehele capaciteit is al ingezet) en er derhalve sprake is van onvoorziene en onplanbare situaties.

Duurzame werkgelegenheid

Partijen wensen de (directe) brede inzetbaarheid van werknemers, de mobiliteit en arbeidsmarktfitheid te versterken. Door een goed opleidingsniveau wordt de interne flexibiliteit bevorderd en voor de werknemers de kansen op de (externe) arbeidsmarkt vergroot.

Recht op scholing

In het jaargesprek wordt expliciet aandacht besteed aan de scholingsbehoefte van de werknemer. Werkgever en werknemer dragen er zorg voor dat elke werknemer een meerjarig persoonlijk ontwikkelingsplan (bijvoorbeeld een POP) opstelt waarin is opgenomen waaruit zijn toekomstige scholingsbehoefte bestaat. Dit kan zowel functiegerichte scholing als employability gerichte scholing zijn.

Door het opstellen van het plan wordt iedere werknemer medeverantwoordelijk voor zijn eigen ontwikkeling. Van de werkgever wordt instemming verwacht voor het uitvoeren van het scholingsplan tenzij er gemotiveerd kan worden aangegeven waarom de voorgestelde scholing niet kan worden aangeboden. De werknemer kan tegen een eventuele afwijzing bezwaar maken bij de werknemersklachtencommissie zoals bedoeld in artikel 3.2.3 van de cao.

De 'Kwaliteitsimpuls Personeel Ziekenhuiszorg 2014–2017' (KIPZ) geeft instellingen een tijdelijke extra financiële impuls ten behoeve van deskundigheidsbevordering van werknemers. Een voorwaarde voor het krijgen van de bijdrage is dat instellingen een strategisch opleidingsplan hebben. Dit strategische opleidingsplan helpt instellingen te bepalen hoe zij hun opleidingsgelden inzetten.

Partijen onderstrepen het belang van regionale afstemming over de totale capaciteitsontwikkeling in de regio en de daaraan gekoppelde opleidingsactiviteiten. Afspraken over een leven lang leren en continue professionele ontwikkeling kunnen daarom zowel op instellingsniveau als binnen de bestaande regionale structuren op de arbeidsmarkt een plaats krijgen.

Deze benadering sluit aan bij de regionale ramingen naar aanleiding van de opleidingsbehoeften zoals opgesteld door de (regionale) samenwerkingsverbanden binnen de branche ziekenhuizen in het kader van het Fonds Ziekenhuis Opleidingen (FZO). Deze gegevens worden met ondersteuning van het Capaciteitsorgaan (CO) geaggregeerd en vertaald naar landelijk beleid.

Partijen komen overeen de jaarlijks op te stellen monitor rond de verantwoording van de KIPZ-regeling alsmede de (periodieke) ramingen voor het FZO en Capaciteitsorgaan ter bespreking te agenderen in het regulier overleg van sociale partners. Het gaat hierbij om het zichtbaar maken van de kwaliteit en volledigheid van de strategisch opleidingsplannen, de uitvoering en de resultaten daarvan, alsmede de realisatie van de doelen die sociale partners zich hebben gesteld in de inleiding van dit cao-akkoord. Partijen zijn van mening dat de instelling, ook na de ommekomst van de KIPZ-regeling, dient te beschikken over een strategisch opleidingsplan.

De ontwikkelingen op de arbeidsmarkt vragen van de individuele instellingen, om een duurzaam en strategisch personeels- en opleidingsbeleid gericht op doelgericht en planmatig investeren in de permanente opleiding (leven lang leren) en ontwikkeling van alle werknemers; zowel vaste als tijdelijke krachten, maar ook jong en oud en werkzaam in alle functies binnen de instelling.

Rekening houdend met de specifieke situatie van de instelling stelt de werkgever jaarlijks een percentage van 3% van de loonsom beschikbaar voor scholingsactiviteiten die door de werkgever worden vergoed/bekostigd.

Scholing die bijdraagt aan 'van-werk-naar-werktrajecten'

Cao-partijen willen bevorderen dat zoveel mogelijk wordt ingezet op het versterken van de interne mobiliteit (doorstroom en flexibele inzetbaarheid binnen de instelling) respectievelijk daar waar nodig, de externe mobiliteit via werk-naar-werktrajecten.

Voor dit laatste benadrukken partijen de noodzaak om op instellingsniveau te anticiperen op mogelijk baanverlies teneinde werk en inkomen zeker te stellen. Door in een vroeg stadium aandacht te besteden aan mogelijke her- of bijscholingsbehoeften kan gedwongen ontslag zoveel mogelijk worden voorkomen en een traject om van werk-naar-werk begeleid te worden, zo snel mogelijk worden gestart en ondersteund.

Het resultaat van werk-naar-werktrajecten kan worden vergroot door afstemming en samenwerking op regionaal en sectoraal niveau. Daartoe zullen partijen initiatieven op het terrein van intra- en intersectorale mobiliteit in de Stichting Arbeidsmarkt Ziekenhuizen (StAZ) ondersteunen. Ook zal de StAZ bijdragen aan het uitwisselen van ervaringen, praktijkvoorbeelden en het opbouwen van kennis over regionale afstemming.

Aanvullende afspraken voor kwetsbare werknemers

Voor werknemers met een employability-achterstand en een kwetsbare arbeidsmarktpositie die met ontslag bedreigd worden geldt, tenzij in het kader van een binnen de instelling overeengekomen sociaal plan anders geregeld, de volgende aanvullende afspraak:

Werknemers waarvan op het moment van boventallig verklaren vaststaat dat sprake is van een aantoonbare employability-achterstand waardoor ze onbemiddelbaar zijn op de arbeidsmarkt, blijven in dienst en worden eerst bijgeschoold en bemiddeld. Pas daarna kan de arbeids-overeenkomst worden beëindigd. De duur van het in dienst blijven is afhankelijk van de afstand tot de arbeidsmarkt (individueel maatwerk) en bedraagt maximaal 12 maanden. De werknemer die aantoonbaar verwijtbaar een employability-achterstand heeft komt niet voor deze regeling in aanmerking.

Gedurende deze periode blijft deze werknemer beschikbaar voor arbeid, bijvoorbeeld via de flexpool. De ingezette middelen voor bijscholing en bemiddeling komen ten laste van de wettelijke transitievergoeding.

De adviescommissie sociale begeleiding geeft een advies aan de werkgever indien er verschil van inzicht bestaat tussen de werkgever en de werknemer over de vraag of er sprake is van onbemiddelbaarheid van de werknemer op de arbeidsmarkt ten gevolge van een aantoonbare employability-achterstand.

Vervanging wachtgeldregeling door activeringsregeling

Partijen hebben afgesproken de huidige wachtgeldregeling met ingang van 1 juli 2015 te laten vervallen. Per 1 juli 2015 wordt in hoofdstuk 13 een nieuwe activeringsregeling ingevoerd.

Werknemers waarmee al voor 1 juli 2015 afspraken zijn gemaakt met betrekking tot de wachtgeldregeling, behouden deze toezeggingen.

Wet werk en zekerheid

Het gebruik van aaneengesloten contracten voor bepaalde tijd wordt door de invoering van de Wet werk en zekerheid gewijzigd op 1 juli 2015 waardoor is afgesproken dat de afwijking in artikel 3.1.2 lid 2 en 4 vanaf de invoeringsdatum komt te vervallen.

Na inwerkingtreding van de Wet werk en zekerheid wordt ten aanzien van de ketenbepaling (1 juli 2015) gebruik gemaakt van de wettelijke mogelijkheid om arbeidsovereenkomsten die overwegend zijn aangegaan in het kader van educatie uit te zonderen van de ketenbepaling. Met de inwerkingtreding van de Wet werk en zekerheid wordt de wettelijke transitievergoeding geïntroduceerd. Deze regeling is van kracht voor werknemers vallend onder de Cao Ziekenhuizen. Voor de werknemer die valt onder de werking van hoofdstuk 14 van deze cao, kent de wettelijke transitierегeling een bodembedrag.

Partijen spreken af om te onderzoeken of het mogelijk is voor de contracten die worden gesloten voor het doen van wetenschappelijk onderzoek en promotie een uitzondering in de cao te maken. Zodra de wet deze nuancering kent spreken partijen af dat hiervan gebruik kan worden gemaakt. Dit wordt in het ROZ vastgesteld.

Omdat door een wetswijziging in de Wet werk en zekerheid de Ragetlieregeling is gewijzigd, spreken partijen af op te nemen dat de arbeidsovereenkomst eindigt op de dag voorafgaand aan de dag waarop de werknemer de AOW-gerechtigde leeftijd bereikt. De huidige verlengingsafpraak komt te vervallen.

Indien er na de AOW-gerechtigde leeftijd aansluitend een nieuwe arbeidsovereenkomst wordt aangegaan is de cao eveneens van toepassing op de nieuwe arbeidsovereenkomst. Nadat nieuwe wetgeving rond dit thema is geïmplementeerd spreken partijen af de consequenties van de aanpassing van de wetgeving op deze cao-afpraak in het Regulier Overleg Ziekenhuizen (ROZ) te agenderen.

Werknemers met een afstand tot de arbeidsmarkt

Mede naar aanleiding van de invoering van de Participatiewet en de ervaringen met het StAZ-project 'Functiecreatie' wordt in de preambule van de Cao Ziekenhuizen, ten aanzien van mensen die een afstand tot de arbeidsmarkt hebben, een paragraaf opgenomen waarbij de intentie van partijen wordt onderstreept te bevorderen dat instellingen arbeidsplaatsen in reguliere functies voor deze werknemers beschikbaar stellen.

Partijen spreken af, conform de afspraak uit het Sociaal Akkoord, dat elke instelling binnen de branche ziekenhuizen haar bijdrage levert aan de landelijke afspraak rond het realiseren van 100.000 garantiebannen voor arbeidsgehandicapten in 2025.

De werknemer van wie is vastgesteld dat hij vanwege een arbeidsbeperking niet in staat is met voltijdarbeid 100% van het WML te verdienen, maar die wel arbeidsmogelijkheden heeft, ontvangt het voor hem geldende WML. Voor werknemers met een arbeidsbeperking die met een aanpassing op de werkplek in staat zijn om meer dan 100% van het WML te verdienen, en dus niet in aanmerking komen voor een loonkostensubsidie (of loonsuppletie), blijven de reguliere loonschalen van toepassing.

Via de StAZ ontvangen cao-partijen periodiek informatie over de inzet van werknemers in de branche ziekenhuizen die vallen onder de criteria van de Participatiewet.

Persoonlijk Levensfase Budget

Het in 2009 ingevoerde Persoonlijk Levensfase Budget (PLB) is een instrument dat de duurzame inzetbaarheid van werknemers vergroot en een mogelijkheid biedt om persoonlijke wensen met betrekking tot alle levensfasen te faciliteren.

Het PLB-budget wordt (nog te) vaak opgespaard zonder dat duidelijk is voor welk doel en op welk moment dit wordt aangewend. Ook zijn werknemers niet altijd in de gelegenheid om PLB-uren in te zetten omdat de formatie niet toereikend is om vervanging te organiseren.

Partijen zijn overeen gekomen dat elke werknemer een gemotiveerd voorstel indient voor de inzet van zijn PLB-uren. In dit voorstel wordt nader uitgewerkt op welke wijze de duurzame inzetbaarheid van de werknemer wordt vergroot passend bij zijn persoonlijke behoeften. Uitbetalen van de jaarlijkse opbouw van PLB-uren kan onderdeel uitmaken van het werknemersplan. Van een verplichting tot uitbetaling kan geen sprake zijn. Jaarlijks wordt het PLB-plan besproken in het jaargesprek. De personeelsformatie dient zodanig te zijn dat elke werknemer in de gelegenheid is zijn PLB-uren daadwerkelijk op te nemen.

Het opnemen van alle opgebouwde PLB-uren voorafgaand aan de aow-gerechtigde leeftijd kan uitsluitend op basis van een goedgekeurd plan. Ontbreekt de goedkeuring dan dient PLB te worden opgenomen conform de huidige cao-afspraken in artikel 13.2.2 lid 2 laatste bullet.

Meerkeuzesysteem arbeidsvoorwaarden (MKSA)

In verband met de verplichte invoering van de werkkostenregeling op 1 januari 2015 spreken cao-partijen af het meerkeuzesysteem arbeidsvoorwaarden te actualiseren.

De werknemer heeft het recht de werkgever te verzoeken de vakbondscontributie en/of contributie van zijn beroepsvereniging te voldoen uit zijn brutoloon. Dit verzoek kan door de werkgever niet worden afgewezen.

Met gebruik maken van het meerkeuzesysteem kan geld worden ingezet voor tijd en tijd worden geruild voor geld, voor zover wet en cao dit toestaat. Met deze aanpassingen komt hoofdstuk 8 per 1 januari 2015 te vervallen.

IZZ

Partijen hebben afgesproken om de bijdrage in de ziektekostenregeling IZZ, per 1 juli 2015, te beperken tot de (voormalige) werknemer en zijn partner. Hiertoe wordt in lid 1 van artikel 3.3.1 het begrip 'mededeelnemer(s)' vervangen door 'partner'.

Arbeidsvoorwaarden Medisch Specialisten

De NVZ, LAD en OMS hebben een akkoord bereikt over een toekomstbestendige AMS. Deze nieuwe AMS wordt als hoofdstuk 16 opgenomen in de cao. AMS-partijen maken voor deze cao eenmalig afspraken over invoeringsdata van specifieke onderdelen uit de nieuwe AMS-regeling.

Levensloop

De mogelijkheid om gebruik te maken van de wettelijke levensloopregeling is vervallen. Uitsluitend werknemers die voldoen aan de overgangsbepalingen kunnen nog gebruik maken van het recht hun levenslooprechten in te zetten. Cao-partijen spreken af om artikel 13.3.3 te laten vervallen. Werknemers die op basis van het overgangsrecht nog aanspraak hebben op de levensloopregeling behouden dit recht, hetgeen individueel wordt vastgelegd in het personeelsdossier. Dit recht vloeit voort uit de mogelijkheden die de wetgever heeft bepaald en behoeft geen nadere regeling in de Cao Ziekenhuizen.

AVV in relatie met de werkgeversdefinitie

Cao-partijen hebben in de vorige cao afspraken gemaakt die tot doel hebben om alle instellingen die ziekenhuiszorg bieden onder de werking van de Cao Ziekenhuizen te brengen. Partijen spreken af om deze cao opnieuw voor AVV voor te leggen.

Cao-partijen bespreken hoe in voorkomende gevallen voorkomen kan worden dat er een overlap of hiaat ontstaat in de werkingsfeer van de Cao Ziekenhuizen en de cao van de academische ziekenhuizen.

Studie-afspraken

Partijen komen overeen gedurende de looptijd van deze cao een studie te doen naar de werkingssfeerafbakening met andere (zorg)-cao's.

Partijen komen overeen om de borging bij faillissement van de uitbetaling van de activeringsregeling (hoofdstuk 14), conform SER-advies, te monitoren.

Partijen hebben afgesproken in StAZ-verband een handreiking op te stellen ten behoeve van de werknemer die zich niet kan vinden in de afwijzing van een scholingsverzoek door de werkgever. In deze handreiking wordt ook aandacht besteedt aan de rol van de ondernemingsraadsleden in de werknemersklachtencommissie.

Partijen hebben afgesproken de inzet en effecten van de aanvullende afspraak voor werknemers met een kwetsbare positie op de arbeidsmarkt te monitoren ter beoordeling van de vraag of eventuele aanpassingen van de afspraak gewenst zijn.

Ten aanzien van het SER-advies over de arbeidsmarktinfrastructuur spreken cao-partijen af dat als er meer duidelijkheid is over eventuele aanvullende regelingen op de publieke WW, partijen hierover nader zullen overleggen in het ROZ.

HOOFDSTUK 1

Begripsbepalingen en werkingssfeer

1.1

Begripsbepalingen

Artikel 1.1.1

Begripsbepalingen

Onder een collectieve arbeidsovereenkomst (cao) wordt verstaan een overeenkomst tussen één of meer (verenigingen van) werkgever(s) en één of meer verenigingen van werknemers, waarbij deze verenigingen hun leden verplichten bij het aangaan van arbeidsovereenkomsten bepaalde voorwaarden in acht te nemen.

In deze cao wordt verstaan onder:

a. De werkgever

- 1 De rechtspersoon die, en/of een organisatorisch verband dat, ten doel heeft ziekenhuiszorg te bieden, dan wel organisaties die op het moment van inwerkingtreding van deze cao lid zijn van de Nederlandse Vereniging van Ziekenhuizen.

Hierbij wordt onder ziekenhuiszorg verstaan: zorg die wordt geleverd door een rechtspersoon die of een organisatorisch verband dat ingevolge de Wet toelating Zorginstellingen (Uitvoeringsbesluit WTZi: Staatsblad 2005, nr. 575) is toegelaten en/of in het kader van de Zorgverzekeringswet (Staatsblad 2005, nr. 358) 50% of meer gefinancierde curatieve medisch specialistische zorg biedt.

Uitgezonderd zijn:

- Een rechtspersoon die een academisch ziekenhuis, als bedoeld in artikel 1:13 van de Wet op het hoger en wetenschappelijk onderwijs, exploiteert.
 - Het Centraal Militair Hospitaal te Utrecht.
 - Het militair revalidatiecentrum Aardenburg te Doorn.
 - Een rechtspersoon die uitsluitend of nagenoeg uitsluitend geestelijke gezondheidszorg en/of verslavingszorg biedt.
 - Een organisatorische eenheid van een rechtspersoon die gehouden is de sector Cao Ambulancezorg toe te passen ten aanzien van de werknemers van die eenheid.
- 1 De rechtspersoon die, en/of een organisatorisch verband dat, ziekenhuiszorgactiviteiten verricht en waarbij een meerderheidsbelang (50% of meer) of een overwegende mate van zeggenschap ligt bij de werkgever(s) als bedoeld onder 1.
 - 2 De rechtspersoon die, en/of een organisatorisch verband dat, op structureel contractuele basis, medisch specialistische zorg biedt ten behoeve van de werkgever(s) als bedoeld onder 1.

Onder ziekenhuiszorgactiviteiten, als bedoeld onder 2 en 3, worden mede verstaan werkzaamheden verricht door een:

- sterilisatiedienst;
- diagnostisch centrum;
- centrum voor geestelijke verzorging;
- medische (orthopedische) instrumentmakerij;
- apotheek;
- klinisch chemisch-, microbiologisch- en/of pathologisch laboratorium;
- (huisartsen)laboratorium;
- trombosediens;
- paramedische instelling;
- verloskundige instelling.

Uitgezonderd zijn:

Rechtspersonen die zijn opgericht door een academisch ziekenhuis en de werkgever(s) als bedoeld onder 1 gezamenlijk.

b. De werknemer

De persoon die een arbeidsovereenkomst is aangegaan met de onder a genoemde werkgever, tenzij betrokkene:

- 1 'Bestuurder/directeur' is, waarbij onder 'bestuurder/directeur' wordt verstaan degene die belast is met de beleidsvoorbereiding alsmede het totale beheer van de instelling en daarvoor rechtstreeks verantwoording verschuldigd is aan de Raad van Toezicht/het bestuur (indien er geen Raad van Toezicht is ingesteld). De werkgever bepaalt wie volgens deze begripsbepaling 'directeur' in de instelling is.
- 2 Incidenteel gedurende de schoolvakanties werkzaam is voor een periode van maximaal zes aaneengesloten weken (vakantiekraft).
- 3 Incidenteel werkzaamheden verricht als oproepmedewerker.
- 4 Incidenteel werkzaamheden verricht als docent (uurdocent).
- 5 Is aangesteld voor het op projectbasis verrichten van tijdelijke activiteiten, welke niet gebruikelijk in de instelling plaatsvinden (bijvoorbeeld een bouwcoördinator).

c. Relatiepartner

- 1 De geregistreerde partner dan wel
- 2 Degene met wie de werknemer ongehuwd samenleeft. Van ongehuwd samenleven is sprake indien twee ongehuwde personen een gezamenlijke huishouding voeren met uitzondering van bloedverwanten in de eerste graad.

d. Het salaris

Het voor de werknemer geldende bruto-maandsalaris, exclusief de vergoedingen (waaronder overwerk, onregelmatige dienst, bereikbaarheids-, aanwezigheids- en consignatiedienst, gratificatie, arbeidsmarktknelpunt, bijzondere functievervulling, waarneming, vakantiebijslag, reiskosten woon-werkverkeer, reis- en verblijfkosten, BIG-registratiekosten en verhuiskosten), voor zover in de bepalingen van de cao niet anders is vermeld.

e. Uurloon

Onder uurloon wordt verstaan 1/156 deel van het salaris dat gebaseerd is op een voltijd dienstverband (1.878 uur per jaar, gemiddeld 36 uur per week).

f. Cao-bedragen

De in de cao vermelde bedragen zijn bruto-bedragen tenzij anders vermeld.

g. FWG®-systeem

Het vigerende computerondersteunde systeem FWG 3.0® voor functiewaardering ten behoeve van zorginstellingen.

h. Beroepsvoorbereidende periode (Bvp)

De als zodanig in het curriculum van de BBL en de inservice-opleidingen aangeduide periode.

i. Inservice-opleiding

Vorm van onderwijs waarbij de leerling tevens werknemer is en waarbij de bekostiging van de opleiding niet bij het ministerie van OCW berust.

j. Beroepsbegeleidende leerweg (BBL)

Vorm van onderwijs waarbij de leerling, na een beroepsvoorbereidende periode in het secundair beroepsonderwijs, tevens werknemer is. De eindverantwoordelijkheid voor de opleiding berust bij een onderwijsinstelling. De bekostiging van het theoretisch deel van de opleiding geschiedt door het ministerie van OCW.

k. HBO-opleiding, duaal

Vorm van onderwijs waarbij de leerling, na een propedeuse in het hoger beroepsonderwijs, tevens werknemer is. De eindverantwoordelijkheid voor de opleiding berust bij een onderwijsinstelling. De bekostiging van het theoretisch deel van de opleiding geschiedt door het ministerie van OCW.

l. Vervolgopleiding

Inservice-opleiding die uitsluitend kan worden gevolgd in aansluiting op een eerdere opleiding in de zorg op het betreffende vakgebied, of een daarmee door de werkgever gelijkgestelde vervolgopleiding.

m. Praktijkleerjaar

Periode van twaalf maanden, gerekend vanaf het ingaan van de leer- arbeidsovereenkomst na afsluiting van de beroepsvoorbereidende periode of propedeuse van een duale opleiding. Het praktijkleerjaar valt derhalve niet altijd samen met het OCW-schooljaar.

n. Stagiair

Een stagiair werkt op basis van een schriftelijke stageovereenkomst. Een stagiair is geen werknemer in de zin van de cao en wordt niet formatief ingezet.

o. Feest- en gedenkdagen

Nieuwjaarsdag, eerste en tweede paasdag, Hemelvaartsdag, eerste en tweede pinksterdag, eerste en tweede kerstdag en de als zodanig door de overheid erkende nationale feest- en gedenkdagen, waaronder Koningsdag en elk jaar Bevrijdingsdag, alsmede de bijzondere feest- en gedenkdagen door de werkgever in overleg met de ondernemingsraad vastgesteld (zoals het x-jarig jubileum van de instelling).

p. Vrij van dienst

Onder 'vrij van dienst' wordt verstaan: vrij van diensten met uitzondering van consignatie- en bereikbaarheidsdienst.

Onder 'vrij van iedere dienst' wordt verstaan: vrij van diensten waaronder vrij van bijzondere diensten als bedoeld in hoofdstuk 10.

Een halve vrije dag: een periode van achttien uren vrij van dienst. Een vrije dag: een periode van 32 uren vrij van dienst.

Anderhalve aaneengesloten vrije dag: een periode van 46 uren vrij van dienst.

Twee aaneengesloten vrije dagen: een periode van 56 uren vrij van dienst.

Twee en een halve aaneengesloten vrije dag: een periode van 66 uren vrij van dienst.

Drie aaneengesloten vrije dagen: een periode van 72 uren vrij van dienst. Een vrij weekeinde: een periode van 56 uren vrij van dienst, vallend op zaterdag en zondag.

Formule voor het aantal aaneengesloten vrije dagen voor zover hierboven niet genoemd: een periode vrij van dienst waarvan het aantal uren het aantal halve vrije dagen maal twaalf uur vermeerderd met zes uren bedraagt.

q. Arbeids- en rusttijdenpatroon

De individuele regeling van de arbeids- en rusttijden van de werknemer.

r. In overleg en na overleg

Onder in overleg wordt verstaan: instemming (van de ondernemingsraad/ personeelsvertegenwoordiging/werknemer) vereist.

Onder na overleg wordt verstaan: moet zijn besproken met (de ondernemingsraad/ personeelsvertegenwoordiging/werknemer).

s. Medezeggenschapsorgaan

Waar in deze cao wordt gesproken over ondernemingsraad wordt het bevoegde medezeggenschapsorgaan bedoeld, waaronder een personeelsvertegenwoordiging.

1.2

Werkings sfeer

Artikel 1.2.1

Werkings sfeer, ontheffing en toepassing

- 1 Deze cao is van toepassing op de arbeidsverhouding tussen de werkgever als bedoeld in artikel 1.1.1 sub a en de werknemer als bedoeld in artikel 1.1.1 sub b.
- 2 Partijen bij deze cao kunnen, op verzoek van de werkgever, wanneer de arbeidsverhouding tussen die werkgever en zijn werknemers valt onder de werkingssfeer van meerdere cao's, dan wel wanneer sprake is van toepassing van meerdere cao's in concernverband, besluiten de bepalingen van de Cao Ziekenhuizen niet van toepassing te verklaren op de arbeidsverhouding tussen deze werkgever en al zijn werknemers dan wel een gedeelte van zijn werknemers. Aan een besluit als in deze bepaling bedoeld, kunnen nadere voorwaarden worden verbonden.

HOOFDSTUK 2

Cao Ziekenhuizen

Artikel 2.1

Looptijd, wijziging en opzegging cao

- 1 Deze cao treedt in werking op 1 maart 2014 en loopt tot en met 31 december 2016.
- 2 Ingeval van zwaarwegende omstandigheden kan deze cao, met instemming van cao-partijen, tussentijds worden gewijzigd.
- 3 Indien geen van de cao-partijen uiterlijk een maand voor de datum waarop deze cao eindigt schriftelijk aan de andere partij(en) te kennen heeft gegeven dat zij de cao wenst te beëindigen of in één of meer bepalingen wijzigingen wenst, zal deze cao geacht worden telkens voor één jaar stilzwijgend te zijn verlengd.

Artikel 2.2

Karakter cao

- 1 De bepalingen van deze cao hebben een standaard karakter. Dat wil zeggen dat voor zover daarin niet anders is bepaald, het de werkgever niet is toegestaan af te wijken van de bepalingen van deze cao of arbeidsvoorwaarden met de werknemer overeen te komen, die in deze cao niet zijn geregeld.
- 2 In afwijking van lid 1 is het de werkgever toegestaan, ten behoeve van de werknemers, de volgende regelingen te treffen:
 - een kredietverstrekkingregeling;
 - een regeling op het gebied van collectieve verzekering;
 - een regeling met betrekking tot een sociaal-/bedrijfsfonds.

Artikel 2.3

Nadere uitvoeringsregelingen

Indien één van de cao-partijen van oordeel is dat toepassing van de in de cao opgenomen regelingen of onderdelen daarvan zal leiden tot niet door cao-partijen bedoelde effecten, kunnen partijen nadere regelingen vaststellen.

Artikel 2.4

Arbidsvoorwaardenregeling Medisch Specialisten (AMS)

De AMS maakt als hoofdstuk 15 deel uit van de Cao Ziekenhuizen, met dien verstande dat met de AMS een volledige arbeidsvoorwaardelijke regeling is beoogd waarbij geen rechten kunnen worden ontleend aan de andere hoofdstukken van de Cao Ziekenhuizen.

Artikel 2.5

Uitzendkrachten en gedetacheerden

Aan de arbeidskrachten die door een uitzendbureau/detacheringsbureau ter beschikking worden gesteld aan een organisatie die onder de werkingssfeer van de Cao Ziekenhuizen valt, zal het uitzendbureau/detacheringsbureau overeenkomstige arbeidsduur, lonen en overige vergoedingen toekennen als die welke worden toegekend aan werknemers werkzaam in gelijke of gelijkwaardige functies in dienst van de inlenende organisatie.

Artikel 2.6

Interpretatiecommissie

- 1 Cao-partijen hebben een interpretatiecommissie ingesteld, die tot taak heeft de uitleg van cao-artikelen, tegen de achtergrond van de gevoerde onderhandelingen, vast te stellen.
- 2 Iedere cao-partij is bevoegd zich tot genoemde commissie te wenden.
- 3 Samenstelling, werkwijze en bevoegdheden van deze commissie zijn reglementair vastgelegd.

Bijlage D

HOOFDSTUK 3

De arbeidsovereenkomst, wettelijke vereisten en aanvullende bepalingen

3.1

De arbeidsovereenkomst

Artikel 3.1.1

Bijlage E

De arbeidsovereenkomst

- 1 De arbeidsovereenkomst wordt conform de in de cao opgenomen modelovereenkomsten schriftelijk aangegaan en gewijzigd en wordt in tweevoud opgemaakt.
- 2 De werkgever draagt er zorg voor dat de werknemer een door beide partijen ondertekend exemplaar ontvangt van de arbeidsovereenkomst of de wijziging daarvan.
- 3 Alle medisch specialisten in dienstverband en de op grond van lokale afspraken daarmee gelijkgestelde beroepsbeoefenaren die op min of meer rechtstreekse wijze bij de medisch specialistische hulp betrokken zijn en uit dien hoofde lid (kunnen) zijn van de medische staf, vallen onder de werking van het Document Medische Staf.

Artikel 3.1.2

Duur van de arbeidsovereenkomst

- 1 De arbeidsovereenkomst wordt als regel aangegaan voor onbepaalde tijd. Dit is niet van toepassing op de arbeidsovereenkomst van de werknemer die bij indiensttreding de ouderdomspensioengerechtigde leeftijd reeds heeft bereikt.
- 2 Bij een arbeidsovereenkomst voor bepaalde tijd dient de reden of de tijdsduur te worden vermeld. Een arbeidsovereenkomst voor bepaalde tijd wordt, bij normaal/goed functioneren van de werknemer, in principe opgevolgd door een arbeidsovereenkomst voor onbepaalde tijd indien de betreffende formatieplaats wordt gerekend tot de vaste formatie van de instelling.
- 3 Op een reeks arbeidsovereenkomsten voor bepaalde tijd is artikel 7:668a BW van toepassing.
- 4 De werking van artikel 7:668a BW lid 1 sub b is uitgesloten ten aanzien van de uitzendkracht. Indien de uitzendkracht binnen drie maanden na beëindiging van de uitzendovereenkomst een arbeidsovereenkomst voor bepaalde tijd aangaat met dezelfde instelling, wordt deze arbeidsovereenkomst beschouwd als tweede arbeidsovereenkomst voor bepaalde tijd. Artikel 7:668a BW lid 2 blijft van toepassing.
- 5 Op grond van artikel 7:668a BW lid 5 is het de werkgever toegestaan in de navolgende limitatief benoemde situaties, een contract voor bepaalde tijd te verlengen, zonder dat een arbeidsovereenkomst voor onbepaalde tijd ontstaat:
 - als een arbeidsovereenkomst voor bepaalde tijd als arts niet in opleiding tot specialist (anios) eindigt, kan een arbeidsovereenkomst voor bepaalde tijd als arts in opleiding tot specialist (aios) of als arts in opleiding tot een erkende medische vervolgopleiding worden aangegaan voor de duur van de opleiding;
 - als een arbeidsovereenkomst voor bepaalde tijd aangegaan met betrekking tot het verrichten van onderzoek eindigt, kan een nieuwe arbeidsovereenkomst voor bepaalde tijd, met betrekking tot het verrichten van onderzoek, met een maximum duur van vier jaar, worden aangegaan;
 - als een arbeidsovereenkomst voor bepaalde tijd aangegaan met betrekking tot het volgen van een opleiding eindigt, kan een nieuwe arbeidsovereenkomst voor de resterende duur van de opleiding worden aangegaan, indien de verlenging noodzakelijk is in verband met het voltooien van de opleiding.

Met ingang van 1 juli 2015 komt lid 4 te vervallen en luidt lid 5 als volgt:

5. Artikel 7:668a BW is niet van toepassing op:

- arbeidsovereenkomsten die uitsluitend of overwegend worden aangegaan omwille van educatie;
- arbeidsovereenkomsten die worden aangegaan in verband met het verrichten van wetenschappelijk en/of promotieonderzoek zodra en voor zover de wet deze mogelijkheid biedt.

Artikel 3.1.3**Geschillen**

- 1 Van een geschil is sprake als werkgever of werknemer dit schriftelijk en gemotiveerd aan de ander kenbaar maakt.
- 2 De beslechting van geschillen geschiedt door de gewone rechter, of, indien daarin uitdrukkelijk in de arbeidsovereenkomst is voorzien, bij uitsluiting van de gewone rechter door de relevante kamer van het Scheidsgerecht Gezondheidszorg. Het Arbitragereglement van het Scheidsgerecht bepaalt zijn bevoegdheid geschillen te berechten.
- 3 De aanwijzing van het Scheidsgerecht in de arbeidsovereenkomst is nietig indien dit in strijd is met de bevoegdheidsbepalingen in het Arbitragereglement.
- 4 Geschillen terzake van de opleiding worden, voor zover niet geregeld in de opleidingsregeling, beslecht overeenkomstig het terzake bepaalde in de leer-/arbeids-overeenkomst of de opleidingsovereenkomst.

Artikel 3.1.4**Schorsing**

- 1 De werkgever kan de werknemer voor ten hoogste een week met behoud van salaris schorsen, om zodanige ernstige redenen dat voortzetting van de werkzaamheden door de werknemer naar het oordeel van de werkgever niet langer verantwoord is.
- 2 De werkgever kan de schorsing éénmaal met maximaal één week verlengen. De werkgever kan niet gelijktijdig met het uitspreken van de eerste schorsing een verlenging opleggen.
- 3 Het besluit tot schorsing of het besluit tot verlenging hiervan wordt onverwijld en gemotiveerd aan de werknemer meegedeeld en per aangetekend schrijven bevestigd. De werknemer wordt binnen vier dagen na dagtekening van het aangetekend schrijven (zaterdagen, zondagen en feestdagen niet meegerekend) in de gelegenheid gesteld zich tegenover de werkgever te verantwoorden.
Hij kan zich daarbij door een raadsman doen bijstaan.
- 4 De schorsing kan worden verlengd tot de datum van ingang van de beëindiging van de arbeidsovereenkomst wanneer:
 - werkgever inmiddels een ontslagprocedure bij het UWV in gang heeft gezet of
 - een verzoek tot ontbinding van de arbeidsovereenkomst bij de rechter of het Scheidsgerecht Gezondheidszorg is ingediend.
- 5 Tijdens de schorsing behoudt de werknemer zijn salaris.
- 6 De werkgever is bevoegd de werknemer gedurende de periode van schorsing de toegang tot de gebouwen en terreinen van de instelling te ontzeggen voor zover dit geen betrekking heeft op de leefruimte van de werknemer.
- 7 Indien blijkt dat de werknemer kennelijk ten onrechte door de werkgever werd geschorst, zal de werkgever op verzoek van de werknemer deze openlijk rehabiliteren en hem de aantoonbare schade vergoeden.

Artikel 3.1.5**Op non-actiefstelling**

- 1 De werkgever kan de werknemer maximaal drie weken op non-actief stellen, indien naar het oordeel van de werkgever de voortgang van de werkzaamheden – door welke oorzaak dan ook – ernstig wordt belemmerd.
- 2 De werkgever kan de non-actiefstelling éénmaal met maximaal drie weken verlengen. Met toestemming van de werknemer of diens vertegenwoordiger kan nogmaals een verlenging van maximaal drie weken worden overeengekomen.
- 3 Het besluit tot non-actiefstelling of het besluit tot verlenging hiervan wordt door de werkgever aan de werknemer gemotiveerd medegedeeld en zo spoedig mogelijk schriftelijk bevestigd.
- 4 De werkgever kan de werknemer, nadat een rechtsgeldige opzegtermijn is ingegaan, voor de resterende duur van de opzegtermijn op non-actief stellen. Voorwaarde is dat, naar het oordeel van de werkgever, zwaarwegende belangen dit noodzakelijk maken.
- 5 Tijdens de non-actiefstelling behoudt de werknemer zijn salaris en alle overige rechten voortvloeiende uit de arbeidsovereenkomst/cao.
- 6 De werkgever moet gedurende de periode van op non-actiefstelling bevorderen dat de werknemer zijn werkzaamheden kan hervatten.
- 7 Na het verstrijken van de periode van non-actiefstelling is de werknemer gerechtigd zijn werkzaamheden te hervatten.
- 8 De non-actiefstelling kan niet bij wijze van strafmaatregel worden gebruikt.

Artikel 3.1.6

Einde van de arbeidsovereenkomst

- 1 De arbeidsovereenkomst eindigt op de dag voorafgaand aan de dag waarop de werknemer de AOW-gerechtigde leeftijd bereikt.
- 2 De arbeidsovereenkomst eindigt van rechtswege:
 - door het verstrijken van de termijn waarvoor de arbeidsovereenkomst is aangegaan, tenzij de arbeidsovereenkomst op grond van artikel 7:668a BW wordt omgezet in een arbeidsovereenkomst voor onbepaalde tijd;
 - door beëindiging van de werkzaamheden waarvoor de overeenkomst is aangegaan, tenzij de arbeidsovereenkomst op grond van artikel 7:668a BW wordt omgezet in een arbeidsovereenkomst voor onbepaalde tijd;
 - wanneer de werknemer overlijdt.
- 3 De arbeidsovereenkomst eindigt door opzegging, met inachtneming van artikel 3.1.7:
 - ingeval de overeenkomst voor onbepaalde tijd is aangegaan;
 - ingeval opzegging is overeengekomen;
 - ingeval van een dringende reden als bedoeld in de artikelen artikel 7:678 BW en artikel 7:679 BW;
 - tijdens een schriftelijk overeengekomen proeftijd als bedoeld in artikel 7:652 BW.
- 4 De arbeidsovereenkomst eindigt door ontbinding door:
 - de rechter ingevolge artikel 7:671b BW of artikel 7:671c BW;
 - het Scheidsgerecht Gezondheidszorg.

Artikel 3.1.7

Opzegging

- 1 De arbeidsovereenkomst wordt schriftelijk opgezegd.
- 2 Een arbeidsovereenkomst voor bepaalde tijd kan slechts tussentijds worden opgezegd indien voor ieder der partijen dat recht schriftelijk is overeengekomen.
- 3 Een arbeidsovereenkomst mag, met uitzondering van opzegging wegens dringende reden als bedoeld in artikel 7:678 BW, niet worden opgezegd zonder dat de werkgever in het bezit is van een opzegvergunning.
- 4 Degene die de arbeidsovereenkomst opzegt, geeft op verzoek, ook tijdens een overeengekomen proeftijd, schriftelijk opgave van de reden van opzegging.
- 5 De datum van ingang van het ontslag is de eerste van de kalendermaand.
- 6 De werkgever kan niet opzeggen gedurende de tijd dat de werknemer ongeschikt is tot het verrichten van zijn arbeid wegens ziekte, tenzij de ongeschiktheid twee jaar heeft geduurd, of de ongeschiktheid is ontstaan nadat een verzoek om een ontslagvergunning bij het UWV is ontvangen.
- 7 De werkgever voert een exit-gesprek met de werknemer die de arbeidsovereenkomst door opzegging wenst te beëindigen.
- 8 Bij de verlenging van de wettelijke werknemerstermijn tot en met drie maanden mag de werkgeverstermijn gelijk worden gesteld aan de werknemerstermijn. Bij een verlenging van de werknemerstermijn tot een termijn van vier, vijf of zes maanden geldt voor de werkgever een verdubbeling van deze termijn.
- 9 Indien de werkgever de arbeidsovereenkomst opzegt, geldt de wettelijke opzegtermijn indien deze leidt tot een langere termijn dan de in de arbeidsovereenkomst opgenomen opzegtermijn.
- 10 Voor de werknemer die op 1 januari 1999 in dienst van de werkgever en 45 jaar of ouder was en voor wie op dat tijdstip een langere termijn voor opzegging gold dan volgens lid 8 van dit artikel, blijft de oude termijn gelden.

Artikel 3.1.8

Beëindiging na bevalling en herintreding

- 1 Indien de werknemer in verband met een bevalling de arbeidsovereenkomst uiterlijk tien kalenderdagen na de bevalling opzegt, hoeven geldende opzegtermijnen niet in acht genomen te worden. Het dienstverband is geëindigd op de eerste dag van de volgende kalendermaand.
- 2 De werknemer die in verband met een bevalling of in verband met de verzorging van zijn/haar kind(eren) de arbeidsovereenkomst heeft beëindigd, heeft tot maximaal twee jaar na het ontslag recht op een voorkeursbehandeling in een sollicitatieprocedure bij de instelling waarmee het dienstverband is geëindigd.

Artikel 3.1.9**Uitkering bij overlijden**

- 1 Ingeval van overlijden van de werknemer verstrekt de werkgever een overlijdensuitkering aan:
 - a de echtgeno(o)t(e) of relatiepartner van wie de werknemer niet duurzaam gescheiden leefde, en bij het ontbreken van deze aan
 - b zijn minderjarige kinderen, en bij het ontbreken van hen aan
 - c degene met wie de werknemer in gezinsverband leefde en in wiens kosten van bestaan hij grotendeels voorzag.
- 2 Indien de overledene geen betrekkingen nalaat als genoemd in lid 1, kan de werkgever de uitkering of een gedeelte daarvan doen toekomen aan de persoon of de personen die daarvoor naar het oordeel van de werkgever op grond van billijkheidsoverwegingen in aanmerking komt/komen.
- 3 De overlijdensuitkering wordt uitgekeerd op basis van het laatstgenoten salaris van de werknemer over de periode vanaf de dag na het overlijden tot en met de laatste dag van de derde maand na die waarin het overlijden plaatsvond.
- 4 De overlijdensuitkering wordt verminderd met het bedrag van de uitkering in verband met overlijden die op grond van de ziekte- of arbeidsongeschiktheidsverzekering en krachtens de Toeslagenwet wordt uitgekeerd.

3.2**Verplichtingen van werkgever en werknemer****Verplichtingen werkgever****Artikel 3.2.1****Algemene verplichtingen werkgever en werknemer**

- 1 De werkgever is verplicht al datgene te doen of na te laten wat een goed werkgever in gelijke omstandigheden behoort te doen of na te laten.
- 2 De werkgever is verplicht het beleid ten aanzien van zorg-ethische kwesties, voor zover dit voor de functievervulling van de werknemer(s) noodzakelijk is, bekend te maken.
- 3 De werkgever verschaft de werknemer de benodigde personele, instrumentele en ruimtelijke voorzieningen en zorgt ervoor dat de noodzakelijke vakliteratuur toegankelijk is. Dit na overleg met betrokkene en afdeling en binnen de mogelijkheden van de instelling.
- 4 De werkgever zal een actief beleid voeren ten aanzien van de deelname van vrouwen aan hogere en leidinggevende functies. Daartoe zal een beleidsplan worden opgesteld, waarin onder meer aandacht wordt besteed aan:
 - functies, waarin sprake is van ondervertegenwoordiging;
 - afspraken met betrekking tot het opheffen van ondervertegenwoordiging;
 - werving;
 - loopbaanbegeleiding en scholing.
- 5 De werkgever besteedt, in het kader van arbeidsomstandighedenbeleid, aandacht aan werkdruk. Indien de ontwikkelingen in het verzuimpercentage daartoe aanleiding geven, zal door of onder begeleiding van de arbodienst worden onderzocht of er een relatie is met de werkdruk. Is deze relatie aanwezig, dan worden in het overleg met de ondernemingsraad passende maatregelen besproken.
- 6 Voor de werknemer die in wisselende diensten werkt en die aangeeft deze diensten niet langer te kunnen vervullen, zoekt de werkgever in overleg met de werknemer naar een passende oplossing.
- 7 De werkgever stelt in overleg met de ondernemingsraad in het kader van een leeftijdsgericht personeelsbeleid een regeling vast, waarin onder meer maatregelen zijn opgenomen om de werkbelasting van de oudere werknemer te verlichten. Deze maatregelen kunnen een doorstroming naar een andere functie of functie-aanpassing betreffen.

Artikel 3.2.2

Jaargesprek

- 1 De werkgever is verplicht jaarlijks een gesprek te voeren met de werknemer.
- 2 In dit gesprek zal tenminste aandacht worden besteed aan:
 - de invulling van het arbeids- en rusttijdenpatroon over het komende kalenderjaar;
 - de besteding van het persoonlijk levensfasebudget;
 - de wensen van de werknemer gebruik te maken van het meerkeuzesysteem arbeidsvoorwaarden voor het komende kalenderjaar;
 - de inzetbaarheid in de nachtelijke uren van de werknemer van vijftig jaar en ouder;
 - het functioneren van de werknemer;
 - de werkomstandigheden/klimaat (arbo);
 - het persoonlijk ontwikkelingsplan (na implementatie).
- 3 De werkgever stelt ter uitvoering van dit artikel in overleg met de ondernemingsraad een regeling op.

Artikel 3.2.3

Brochure
Modelregelingen

Werknemersklachtenregeling

- 1 De werkgever stelt een werknemersklachtencommissie in.
- 2 In overleg met de ondernemingsraad wordt een algemene klachtenregeling en een regeling ongewenst gedrag vastgesteld. Brochure Modelregelingen.pdf.
- 3 De werkgever en de ondernemingsraad dragen een gelijk aantal commissieleden voor. De commissieleden worden benoemd door de directie.
- 4 De klachtencommissie brengt een zwaarwegend schriftelijk advies uit aan de werkgever. De werknemer ontvangt hiervan een afschrift.

Artikel 3.2.4

Verzekeringsovereenkomst

- 1 De werkgever is verplicht een verzekeringsovereenkomst te sluiten, die de persoonlijke burgerrechtelijke aansprakelijkheid van de werknemer dekt wegens dood, lichamelijk letsel en/of zaakschade, aan derden toegebracht in de uitoefening van zijn functie, met inbegrip van schade toegebracht aan derden door degene die de werknemer in opdracht van de werkgever in de werksituatie begeleidt.
- 2 De werkgever vrijwaart de werknemer voor aansprakelijkheid terzake en ziet af van de eventuele mogelijkheid van regres op de werknemer, behoudens in geval de schade het gevolg is van opzet of bewuste roekeloosheid van de werknemer.

Artikel 3.2.5

Rechtsbijstand

- 1 De werkgever voorziet in adequate rechtsbijstand indien de werknemer wordt betrokken in een in- of externe klachtenprocedure, inclusief tuchtrechtprocedures, tenzij sprake is van nalatigheid of bewuste roekeloosheid van de werknemer.
- 2 Indien de nalatigheid of bewuste roekeloosheid niet vaststaat, voorziet de werkgever in adequate rechtsbijstand. Blijkt na de (klachten-/tuchtrecht-)procedure dat er sprake is geweest van nalatigheid dan wel bewuste roekeloosheid, kan de werkgever besluiten de kosten verbonden aan de verleende rechtsbijstand te verhalen op de werknemer.
- 3 Dit artikel heeft geen betrekking op strafrechtelijke procedures.

Artikel 3.2.6

Registratiekosten BIG- en kwaliteitsregister

- 1 Aan de werknemer die verplicht is zich te registreren op grond van artikel 3 Wet BIG worden de kosten verbonden aan de initiële registratie vergoed, indien de werknemer de functie daadwerkelijk uitoefent.
De kosten verbonden aan de herregistratie worden één maal in de vijf jaar vergoed.
- 2 Aan de werknemer die een opleiding heeft gevolgd en een beroep uitoefent als genoemd in
 - artikel 3 van de Wet BIG, of
 - die bij AMvB valt onder artikel 34 van de Wet BIG en die tevens lid is van een beroepsvereniging aangesloten bij een van de cao-partijen, worden eveneens de kosten vergoed die verbonden zijn aan de kwaliteitsregistratie indien de beroepsvereniging aan het begin van de looptijd van deze cao een kwaliteitsregister voert.
- 3 Registratiekosten ten behoeve van kwaliteitsregisters die op grond van lid 2 niet voor vergoeding in aanmerking komen kunnen, in overleg met de ondernemingsraad, door de werkgever worden vergoed.

Artikel 3.2.7

Bijlage A

Voortschrijdend plan Sociaal Beleid

- 1 De werkgever geeft uitwerking aan het sociaal beleid, zoals dit als wenselijk beleid staat omschreven in het Statuut Sociaal Beleid.
- 2 De werkgever stelt jaarlijks, in overleg met de ondernemingsraad, een voortschrijdend plan op. Hierin is aangegeven welke onderdelen van dat sociaal beleid in de eerstkomende jaren in uitvoering zullen worden genomen.

Artikel 3.2.8**Sociaal jaarverslag**

- 1 De werkgever is verplicht jaarlijks een sociaal jaarverslag uit te brengen. Het jaarverslag wordt besproken in een overlegvergadering.
- 2 Het sociaal jaarverslag bevat tenminste de volgende onderwerpen:
 - een samenvatting van de resultatenrekening;
 - eigen instellingsbeleid;
 - de ontwikkeling van de arbeidsvoorwaarden zoals genoemd in artikel 2.2 Lid 2;
 - personeelsbezetting, personeelsverloop, ziekteverzuim en splitsing van deze gegevens naar deeltijdwerkers en werknemers met een volledige dagtaak, werknemers die incidenteel werkzaamheden verrichten op afroep, etc.;
 - gespecificeerde personeelslasten naar kostensoorten;
 - opleidingsactiviteiten en -kosten, gespecificeerd naar relevante categorieën;
 - werkzaamheden van de overlegvergaderingen en verslaglegging daarvan;
 - verslagen van instellingen, fondsen, etc. die ten behoeve van het personeel zijn opgericht;
 - de factoren die afzonderlijk en in hun samenhang de personeelsbezetting hebben beïnvloed;
 - de werkgever rapporteert jaarlijks in het sociaal jaarverslag over het aantal gevoerde jaargesprekken en op hoofdlijnen over de manier waarop uitvoering is gegeven aan de afspraken die gemaakt zijn tussen leidinggevende en werknemer.
- 3 De werkgever verstrekt de werknemer op verzoek een exemplaar van het jaarverslag.

Artikel 3.2.9**Oproepmedewerker (nulurencontract)**

- 1 Oproepcontracten (nulurencontracten) worden uitsluitend toegepast in geval van:
 - opvang van onvoorziene en ongeplande ziekenhuisactiviteiten of opvang van
 - onvoorziene en ongeplande uitval van overige werknemers die niet door werknemers met een arbeidsovereenkomst voor (on)bepaalde tijd met een aantal overeengekomen arbeidsuren per jaar kan worden geleverd of alleen door onevenredige aantasting van geplande roosters mogelijk is.
- 2 Werknemers met een oproepcontract die een jaar binnen de instelling werkzaam zijn kunnen de werkgever verzoeken om een arbeidsovereenkomst met een vast aantal uren per jaar als (flexpool)werknemer. De werkgever zal dit verzoek honoreren tenzij een zwaarwegend bedrijfseconomisch belang zich daartegen verzet.
- 3 Ten minste eenmaal per jaar overlegt de werkgever met de ondernemingsraad over het gebruik van oproepcontracten.

Artikel 3.2.10**Meerkeuzesysteem arbeidsvoorwaarden**

- 1 De werkgever heeft een regeling Meerkeuzesysteem arbeidsvoorwaarden die de werknemer de mogelijkheid biedt om tijd- en geldbronnen uit te ruilen tegen geld- en tijddoelen. De grenzen en voorwaarden voor de uitruil vallen binnen de wettelijke grenzen en cao-bepalingen.
- 2 De werknemer heeft het recht de vakbondscontributie en contributie van zijn beroepsvereniging te voldoen uit zijn brutoloon. Een verzoek hiertoe kan door de werkgever niet worden afgewezen.

Verplichtingen werknemer**Artikel 3.2.11****Algemene verplichtingen werknemer**

- 1 De werknemer is verplicht de overeengekomen werkzaamheden naar zijn beste vermogen te verrichten en zich daarbij te gedragen naar de aanwijzingen door of vanwege de werkgever gegeven. Hierbij wordt hetgeen is neergelegd in een professione(e)l(e) statuut/beroepscode, zoals dat/die per beroepsgroep is geformuleerd en door cao-partijen is bekrachtigd, in acht genomen.

Niettemin heeft de werknemer het recht op grond van ernstige gewetensbezwaren het uitvoeren van bepaalde opdrachten te weigeren. In dit geval draagt de directie er zorg voor dat binnen de afdeling van betrokken werknemer zodanige maatregelen worden getroffen dat dit recht effectueerbaar is. De directie draagt zorg voor een juiste informatie aan alle betrokkenen binnen de afdeling.

- 2 Binnen redelijke grenzen en voor zover dit direct of indirect voortvloeit uit het belang van het werk of de instelling dan wel indien zich zodanige bijzondere omstandigheden voordoen dat voorafgaand overleg niet mogelijk is, is de werknemer verplicht in te stemmen met:
 - wijziging voor korte tijd en ten hoogste één maand van de aan zijn functie verbonden werkzaamheden;
 - wijziging voor korte tijd en ten hoogste één maand in de regeling van zijn arbeidstijd.

Artikel 3.2.12

Verhinderig

- 1 Indien de werknemer verhinderd is zijn werkzaamheden te verrichten, is hij verplicht daarvan, onder opgave van redenen, zo spoedig mogelijk mededeling te doen of te laten doen aan de werkgever.
- 2 Over de tijd gedurende welke de werknemer in strijd met zijn verplichtingen opzettelijk nalaat zijn werkzaamheden te verrichten, is de werkgever hem geen salaris verschuldigd.

Artikel 3.2.13

Medisch onderzoek

De werknemer is verplicht zich te onderwerpen aan een door de werkgever met redenen omkleed noodzakelijk geacht medisch onderzoek, indien het een onderzoek betreft met een preventieve werking ten opzichte van de gezondheidssituatie in de instelling.

Artikel 3.2.14

Nevenfuncties

- 1 Het is de werknemer niet toegestaan een al dan niet gehonoreerde nevenfunctie te vervullen of al dan niet gehonoreerde nevenwerkzaamheden te verrichten die redelijkerwijs geacht kunnen worden onverenigbaar te zijn met zijn functie dan wel met de belangen of het aanzien van de instelling.
- 2 Van de werknemer mag worden verwacht dat hij bij twijfel over de (on)verenigbaarheid van nevenfunctie(s) vooraf overleg pleegt met de werkgever.

Artikel 3.2.15

Geschenken, beloningen, erfenissen

Het is de werknemer, behoudens nadrukkelijke toestemming van de werkgever, verboden:

- direct of indirect deel te nemen aan ten behoeve van de werkgever uit te voeren aannemingen en leveringen;
- direct of indirect geschenken, beloningen of provisie aan te nemen of te vorderen van instanties of personen met wie hij uit hoofde van zijn functie in aanraking komt;
- een erfenis of legaat te aanvaarden van een persoon die voor overlijden was opgenomen in de instelling en geen bloed- of aanverwant tot en met de vierde graad, echtgenoot of relatiepartner van de werknemer is.

Wederzijdse verplichtingen

Artikel 3.2.16

Aanwijzen woongebied

- 1 Indien de werkgever in verband met het belang van de instelling het noodzakelijk acht kan hij, bij wijziging van de functie van de werknemer dan wel van de omstandigheden waarbinnen de functie wordt uitgeoefend, een woongebied aanwijzen, waar de werknemer verplicht is zich te vestigen.
- 2 Aan de werknemer die zich bij het aangaan van de arbeidsovereenkomst vestigt of tijdens het dienstverband door de werkgever verplicht wordt zich te vestigen in een aangewezen woongebied, wordt een verhuiskostenvergoeding toegekend overeenkomstig de bepalingen in hoofdstuk 11 paragraaf 11.4.

Artikel 3.2.17

Geheimhoudingsplicht

- 1 De werknemer is verplicht tot geheimhouding van wat hem uit hoofde van zijn functie ter kennis komt, voor zover die verplichting uit de aard der zaak volgt of hem uitdrukkelijk is opgelegd. Deze verplichting is neergelegd in artikel 272 van het Wetboek van Strafrecht en geldt ook na beëindiging van het dienstverband.
- 2 De geheimhoudingsplicht geldt niet voor degenen die rechtstreeks of als vervanger betrokken zijn bij de uitvoering van de behandelingsovereenkomst (WGBO), het behandelingsplan (BOPZ) of het onderzoeksprotocol (WMO), voor zover de verstrekking noodzakelijk is voor de door hen in dat kader te verrichten werkzaamheden.
- 3 De werkgever is verplicht tot geheimhouding van hetgeen hem met betrekking tot de persoon van de werknemer uit hoofde van diens functie bekend is, tenzij de werknemer tot het verstrekken van op zijn persoon betrekking hebbende gegevens toestemming geeft.

Artikel 3.2.18

Fouten en incidenten

Ten aanzien van de werknemer is in het kader van de functie uitoefening het MIP-/FONA-reglement van toepassing.

Artikel 3.2.19

Scholing en employability (met ingang van 1 januari 2015)

- 1 De werkgever heeft een strategisch opleidingsplan. Het daarop gebaseerde jaarlijkse scholingsplan wordt, in overleg met de ondernemingsraad, opgesteld.
- 2 In het jaargesprek wordt expliciet aandacht besteed aan de scholingsbehoefte van de werknemer.
- 3 Iedere werknemer heeft recht op en de plicht tot het volgen van scholingsactiviteiten zodat zijn deskundigheid en interne flexibiliteit worden bevorderd en zijn kansen op de arbeidsmarkt worden vergroot.
- 4 De werkgever en de werknemer dragen er samen zorg voor dat de werknemer een meerjarig persoonlijk ontwikkelingsplan opstelt waarin de scholingsbehoefte wordt geconcretiseerd. Het gaat hierbij zowel om functiegerichte scholing als employabilitygerichte scholing.
- 5 De werkgever stemt in met het uitvoeren van het scholingsplan of geeft gemotiveerd aan waarom niet aan de scholingsbehoefte kan worden voldaan.
- 6 De werknemer kan een beroep doen op de werknemersklachtencommissie (artikel 3.2.3) indien hij het niet eens is met de afwijzing als bedoeld in lid 5.
- 7 Rekening houdend met de specifieke situatie van de instelling stelt de werkgever jaarlijks een percentage van 3% van de loonsom beschikbaar voor functiegerichte scholing, employabilitygerichte scholing en scholing die bijdraagt aan 'van-werk-naar-werk-trajecten'.
- 8 Functiegerichte scholing en scholing in opdracht van de werkgever wordt door de werkgever volledig vergoed. De tijd voor het volgen van deze opleidingen wordt als werktijd aangemerkt. Het naar rato-beginsel wordt niet toegepast.
- 9 Over de vergoeding van employabilitygerichte scholing en scholing die bijdraagt aan 'van-werk-naar-werk-trajecten', worden tussen de leidinggevende en de werknemer afspraken gemaakt, waarbij de inzet van PLB-uren op verzoek van de werknemer een onderdeel van de afspraak kan zijn.

Artikel 3.2.20

Vergoeding materiële schade

- 1 De werkgever vergoedt materiële schade die aan de werknemer is toegebracht door een patiënt en die redelijkerwijs niet voorkomen kon worden, op basis van het onderstaande.
- 2 Onder materiële schade wordt in dit verband verstaan:
 - schade aan goederen van de werknemer en/of
 - schade ten gevolge van verwonding, voor zover het betreft herstelkosten en kosten wegens blijvende invaliditeit, één en ander voor ten hoogste 24 maanden te rekenen vanaf de dag waarop de schadeveroorzakende gebeurtenis plaatsvond.De genoemde schaden worden tezamen vergoed tot een maximum van € 2.270 per gebeurtenis.
- 3 Om voor vergoeding in aanmerking te komen, dient de werknemer aan te tonen dat:
 - een patiënt de schade heeft toegebracht;
 - hij op geen andere wijze te dezer zake schadeloos gesteld kan worden;
 - de schade is toegebracht in de uitoefening van zijn functie;
 - hij zich overigens naar het oordeel van de werkgever genoegzaam heeft verzekerd voor risico's, daar waar dit gebruikelijk is.
- 4 Door de werknemer op grond van dit artikel schadeloos te stellen, treedt de werkgever tot een maximum van € 2.270 in de rechten van de werknemer die deze mocht hebben tegenover degene die schade heeft veroorzaakt.

Artikel 3.2.21

Belangenbehartiging van werknemer

- 1 De werknemer heeft de bevoegdheid persoonlijk of met behulp van een vertegenwoordiger zijn belangen bij de werkgever te bepleiten.
- 2 De werkgever stelt op verzoek de werknemer en/of zijn vertegenwoordiger op korte termijn in de gelegenheid mondeling of schriftelijk de belangen van de werknemer te bepleiten.

Artikel 3.2.22

Therapeutisch mee-eten

Aan de werknemer die in het kader van de uitoefening van zijn functie in opdracht van de werkgever aan een maaltijd met patiënten deelneemt, wordt daarvoor geen bijdrage gevraagd.

Artikel 3.2.23

Brochure Modelregelingen

Klokkenluidersregeling

De werknemer kan op een veilige wijze melding doen van eventuele vermoedens van misstanden in de instelling. Voor de procedure wordt verwezen naar de Regeling melding misstanden.

3.3

IZZ en Pensioenfonds Zorg en Welzijn

IZZ

Artikel 3.3.1

Ziektekostenregeling IZZ (met ingang van 1 juli 2015)

- 1 De (voormalige) werknemer kan deelnemen aan de collectieve ziektekostenregeling IZZ. De voorwaarden voor deelneming voor hem en zijn partner en de omvang van de verstrekkingen zijn geregeld in respectievelijk het Reglement collectieve ziektekostenregeling van de Stichting IZZ en de verzekeringsvoorwaarden van de door de Stichting IZZ aangewezen zorgverzekeraar.
- 2 Het Reglement collectieve ziektekostenregeling en de premie worden vastgesteld en gewijzigd door het bestuur van de Stichting IZZ, waarin cao-partijen zijn vertegenwoordigd.
- 3 De werknemer heeft uitsluitend recht op een werkgeversbijdrage in de premie van de IZZ Basisaanvullende regeling van zichzelf en zijn partner. De hoogte van deze bijdrage wordt door cao-partijen vastgesteld.
- 4 De totaal verschuldigde premie voor de deelname aan de ziektekostenregeling IZZ wordt door de werkgever gestort op rekening van de aangewezen zorgverzekeraar, tenzij in het Reglement anders is bepaald.
- 5 Vanaf het moment dat de loondoorbetalingsverplichting van de werkgever eindigt wordt geen werkgeversbijdrage meer verstrekt.

Pensioenfonds Zorg en Welzijn

Artikel 3.3.2

Pensioen

- 1 In beginsel zijn alle werknemers werkzaam op basis van een arbeidsovereenkomst verplicht verzekerd voor hun pensioen bij het Pensioenfonds Zorg en Welzijn.
- 2 De werkingssfeer alsmede de rechten en de verplichtingen van de werkgever en werknemer, met betrekking tot het pensioen, worden geregeld in de statuten en het pensioenreglement.
- 3 Voor een deel van de branche is de verplicht gestelde pensioenregeling Zorg en Welzijn van toepassing, op grond waarvan de feitelijke premieverdeling werkgever en werknemer ieder 50% is.

De pensioenpremie wordt voor 50% op de werknemer verhaald

HOOFDSTUK 4

Ziekte en arbeidsongeschiktheid

Artikel 4.1

Werkings sfeer

- 1 Dit hoofdstuk is van toepassing op de werknemer die arbeidsongeschikt is in de zin van artikel 7:629 BW. Voor zover in dit hoofdstuk niet anders is bepaald, gelden de bepalingen van het Burgerlijk Wetboek.
- 2 Onder arbeidsongeschiktheid wordt niet verstaan zwangerschap en bevalling (zie artikel 12.4.2).

Artikel 4.2

Loon doorbetaling

- 1 De werknemer die wegens arbeidsongeschiktheid verhinderd is werkzaamheden te verrichten en de werkgever hiervan direct op de hoogte heeft gesteld, heeft op grond van het BW gedurende een termijn van maximaal 104 weken recht op 70% van het naar tijdsruimte vastgestelde loon.
Onder het naar tijdsruimte vastgestelde loon wordt verstaan het salaris van de werknemer vermeerderd met structurele looncomponenten zoals onregelmatigheidstoeslag en bereikbaarheidsdiensten toeslag. De structurele looncomponenten worden gemeten op maandbasis over een periode van zes maanden voorafgaand aan de maand waarin de arbeidsongeschiktheid is ontstaan.
- 2 Het loon van de werknemer op grond van lid 1 wordt vanaf 1 januari 2005 gedurende de eerste 52 weken van arbeidsongeschiktheid aangevuld tot 100%. De daaropvolgende 52 weken ontvangt de werknemer 70% van het naar tijdsruimte vastgestelde loon, maar ten minste het voor hem geldende wettelijk minimumloon.
- 3 Over de uren waarin de werknemer volgens zijn re-integratieplan, passende arbeid of werkzaamheden zonder loonwaarde verricht, ontvangt hij 100% van het naar tijdsruimte vastgestelde loon. Onder werkzaamheden zonder loonwaarde worden verstaan het verrichten van werkzaamheden op arbeidstherapeutische basis, het volgen van scholing en het lopen van stage.
- 4 Het op grond van lid 1 vastgestelde loon wordt aangepast aan:
 - de generieke loonsverhogingen die gedurende de periode van arbeidsongeschiktheid worden afgesproken;
 - de contractwijzigingen die vóór de aanvang van de arbeidsongeschiktheid zijn overeengekomen indien de periode tussen de eerste dag van arbeidsongeschiktheid en de ingangsdatum van de contractwijziging korter is dan drie maanden. Aanpassing vindt plaats met ingang van de dag waarop die contractwijziging in werking treedt;
 - de jaarlijkse periodieke salarisverhoging zolang de werknemer nog geen 52 weken arbeidsongeschikt is. Na 52 weken wordt de periodieke verhoging wel toegekend over de uren waarop de werknemer arbeidsgeschikt is.
- 5 Het loon wordt verminderd met het bedrag van de uitkering dat de werknemer ontvangt op grond van enige bij of krachtens de wet geldende regeling of een daarmee gelijk te stellen regeling.
- 6 In geval de werkgever van mening is dat er ten aanzien van de arbeidsongeschikte werknemer sprake is van een beroeps- of chronische ziekte en/of een levensbedreigende aandoening, kan hij een naar hoogte en duur te bepalen loonaanvulling aan deze werknemer verstrekken.

Artikel 4.3

Arbeitsongeschiktheid door derden

Wanneer de werkgever verhaalsrechten tegenover derden kan doen gelden, zal – indien de werknemer dit wenst – de werkgever eventuele verhaalsrechten die de werknemer kan doen gelden tegelijk met zijn eigen vordering geldend maken.

Artikel 4.4**Verlagen of vervallen van loondoorbetaling**

De werkgever kan het recht op aanvulling als bedoeld in artikel 4.2 lid 2 en lid 3 geheel of gedeeltelijk laten vervallen indien:

- blijkt dat de werknemer de verplichtingen ingevolge artikel 4.8 niet is nagekomen;
- de werknemer de aanspraak op uitkering ingevolge de ZW, WAO/WIA, Wet REA of WW geheel of gedeeltelijk verliest, tenzij dit aan de werkgever te wijten is.

Artikel 4.5**Re-integratie**

1 Met het oog op een duurzame re-integratie in de eigen of een passende functie geeft de bedrijfsarts aan, gebaseerd op de criteria van de UWV, welke werkzaamheden de werknemer kan verrichten.

De werkgever geeft, na advies van de bedrijfsarts en na overleg met de werknemer, invulling aan het precieze karakter van de te verrichten arbeid.

- 2 De werkgever is verplicht de werknemer passend werk aan te bieden voor het aantal uren dat de werknemer arbeidsgeschikt is. Indien hiervoor geen mogelijkheden zijn binnen de instelling spant de werkgever zich in om passende werkzaamheden buiten de instelling te realiseren.
- 3 De re-integratieactiviteiten worden na twee jaar voortgezet als de werknemer beschikt over voldoende restcapaciteit en zich actief opstelt in het re-integratietraject.
- 4 Om te komen tot optimale re-integratie kan de werknemer in overleg met de werkgever een beroep doen op alle bestaande re-integratieinstrumenten zoals toegang tot mobiliteitscentra, en opleidings- of stagemogelijkheden, binnen de instelling. Hieraan verbonden kosten komen ten laste van de werkgever.
- 5 De werknemer is verplicht mee te werken aan de aangeboden re-integratieactiviteiten en een passende functie te aanvaarden. Hij kan daartoe ook zelf initiatieven nemen en aan de werkgever voorleggen.
- 6 De werknemer heeft een voorrangpositie bij intern te vervullen vacatures.

Artikel 4.6**Pensioen tijdens arbeidsongeschiktheid**

Vanaf het tweede ziektejaar kan de werknemer door vrijwillige voortzetting pensioen opbouwen tot een maximum van het niveau geldend op de laatste dag van het eerste ziektejaar. De werknemer ontvangt de vastgestelde werkgeversbijdrage in de pensioenpremie op basis van het gekozen niveau van de voortzetting.

Artikel 4.7**Wet WIA**

- 1 Als de werkgever volgens de bevoegde instantie tekort is geschoten in de re-integratieverplichting en de werknemer daardoor geen recht heeft op een uitkering krachtens WAO/WIA wordt het dienstverband in beginsel gehandhaafd en zal de arbeidsongeschiktheid op zich geen reden zijn voor ontslag. De werkgever betaalt in dat geval 70% van het naar tijdsruimte vastgestelde loon.
- 2 De werkgever heeft de plicht zich maximaal in te spannen om de gedeeltelijke arbeidsgeschikte werknemer (WGA) na de loongerelateerde fase zoveel mogelijk zijn restverdiencapaciteit te laten benutten.
- 3 Voor de werknemer die minder dan 35% arbeidsongeschikt is wordt het dienstverband in beginsel gehandhaafd en zal de arbeidsongeschiktheid op zich geen reden zijn voor ontslag. Het uitgangspunt bij de door de werkgever aangeboden passende dan wel aangepaste functie zal zijn dat deze functie wordt beloond op ten minste 70% van de beloning van de eerder vervulde functie voordat er sprake was van arbeidsongeschiktheid.
- 4 De werknemer die minder dan 50% van zijn restverdiencapaciteit bij zijn werkgever met arbeid verdient en een WGA-vervolguitkering op grond van de WIA ontvangt, heeft recht op een aanvulling op zijn loon, indien zijn inkomen lager is dan het sociaal minimum dat op hem van toepassing is. Deze aanvulling strekt ertoe te voorkomen dat de werknemer voor de voorziening in zijn levensonderhoud een beroep moet doen op de Wet Werk en Bijstand. Onder het in de eerste zin bedoelde inkomen wordt verstaan het totaal van loon, WGA-vervolguitkering, arbeidsongeschiktheidspensioen, eventuele andere uitkeringen en een toeslag op grond van de Toeslagenwet. De hoogte van de aanvulling is het verschil tussen zijn inkomen en het sociaal minimum, maar niet meer dan het verschil tussen zijn inkomen en het loon dat hij bij deze werkgever verdiende voor aanvang van zijn WGA-uitkering.

Artikel 4.8

Verzuimbeleid

- 1 De werkgever voert een actief beleid gericht op het terugdringen van het ziekteverzuim.
- 2 De werkgever stelt, in overleg met de ondernemingsraad, een reglement ziekmelding vast, waarin tenminste wordt bepaald:
 - wanneer de werknemer zich in geval van ziekte, ook tijdens vakantie, uiterlijk bij de werkgever ziek moet melden;
 - aan welke voorschriften de werknemer zich bij ziekte/arbeidsongeschiktheid moet houden;
 - mogelijke controle- en begeleidingsactiviteiten die de werkgever kan uitvoeren.

Bijlage F

- 3 Ter ondersteuning van een actief beleid gericht op het terugdringen van het ziekteverzuim, hebben cao-partijen aanbevelingen gedaan in het 'Protocol Aanbevelingen ter verbetering van de arbeidsomstandigheden in ziekenhuizen en ter bestrijding van het ziekteverzuim, arbeidsongeschiktheid en werkdruk'.

HOOFDSTUK 5

Faciliteiten (leden) werknemersorganisaties, beroepsvereniging en extra bevoegdheden ondernemingsraad

- Artikel 5.1** **Faciliteiten werknemersorganisaties**
- 1 Aan leden, kaderleden en vakbondsconsulenten van werknemersorganisaties worden binnen de instelling faciliteiten geboden ten behoeve van het uitvoeren van hun werkzaamheden.
 - 2 Deze faciliteiten zijn tenminste:
 - het gebruik van publicatieborden ten behoeve van informatie en aankondigingen van werknemersorganisaties;
 - het gebruik van ruimten van de instelling voor bijeenkomsten van de werknemersorganisaties;
 - het gebruik van de telefoon, e-mail en internet.
 - 3 Kaderleden worden binnen redelijke grenzen in staat gesteld persoonlijke contacten te leggen met de binnen de instelling werkzame leden.
- Artikel 5.2** **Werkgeversbijdrage**
- Aan de werknemersorganisaties wordt een werkgeversbijdrage verstrekt. De hoogte hiervan wordt tussen cao-partijen vastgesteld.
- Artikel 5.3** **Betaald verlof in verband met lidmaatschap werknemersorganisaties**
- 1 De werkgever stelt de werknemer in de gelegenheid deel te nemen aan activiteiten van de werknemersorganisatie waarvan hij lid is.
 - 2 De werknemer krijgt betaald verlof tot een totaal van 228 uur per jaar, indien deze activiteiten plaatsvinden op uren waarop hij volgens de arbeidsovereenkomst inzetbaar is. Voor de werknemer met een deeltijd arbeidsduur wordt het naar rato-beginsel niet toegepast.
 - 3 Onder werknemersorganisaties als bedoeld in lid 1 worden verstaan:
 - een vereniging van werknemers die partij is bij deze cao;
 - een vakcentrale waarbij een vereniging van werknemers, die partij is bij deze cao, is aangesloten;
 - (beroeps)verenigingen aangesloten bij een vereniging van werknemers die partij is bij deze cao. Dit betreft uitsluitend de (beroeps)verenigingen genoemd in de aanhef van de preambule (partijen) bij deze cao onder II de volgende organisaties van werknemers;
 - de Vereniging voor Psychodiagnostisch werkenden.
 - 4 Onder activiteiten als bedoeld in lid 1 worden verstaan:
 - statutaire vergaderingen dan wel vergaderingen van statutaire regionale organen voor zover de werknemer als bestuurslid en/of afgevaardigde is aangewezen;
 - conferenties, landelijke en regionale vergaderingen en werkgroepen voor zover de werknemer daartoe door het hoofdbestuur is uitgenodigd;
 - cursussen voor zover de werknemer deze geeft of daaraan deelneemt op verzoek van het hoofdbestuur.

Voor zover het activiteiten van (beroeps)verenigingen zoals bedoeld onder lid 3 betreft, worden onder bovengenoemde activiteiten alleen begrepen die activiteiten die betrekking hebben op collectieve arbeidsvoorwaarden.
 - 5 Voor de werknemer die vakbondsconsulent is in een instelling met 1.500 werknemers of meer, geldt een vrijstelling van acht uur per week. Voor de vakbondsconsulent in een instelling met tenminste vijfhonderd maar minder dan 1.500 werknemers, geldt een vrijstelling van vier uur per week. Per instelling kunnen maximaal twee vakbondsconsulenten (één per werknemersorganisatie) worden vrijgesteld.

Artikel 5.4**Overig betaald verlof**

- 1 De werkgever stelt de werknemer die bestuurslid is van een beroepsvereniging in de gelegenheid deel te nemen aan activiteiten van de beroepsorganisatie waarvan hij lid is.
- 2 Onder beroepsorganisaties worden verstaan de beroepsverenigingen genoemd in de aanhef van de preambule (partijen) bij deze cao onder II de volgende organisaties van werknemers.
- 3 Onder activiteiten worden vergaderingen en werkzaamheden verstaan, die worden verricht in speciale commissies en betrekking hebben op de beroepsinhoud.
- 4 De werknemer krijgt betaald verlof tot een totaal van 36 uur per jaar, indien deze activiteiten plaatsvinden op uren waarop hij volgens de arbeidsovereenkomst inzetbaar is.
- 5 Voor de werknemer met een van de voltijdnorm afwijkende arbeidsduur wordt het naar rato-beginsel niet toegepast.

Artikel 5.5**Grens instellen ondernemingsraad**

Een instelling met tenminste 35 werknemers is verplicht tot het instellen van een ondernemingsraad.

Artikel 5.6**Extra bevoegdheden ondernemingsraad**

- 1 Naast de bevoegdheden op grond van de WOR heeft de ondernemingsraad de volgende rechten:
 - adviesrecht over een voorgenomen besluit tot benoeming van een lid van het bestuur respectievelijk de Raad van Toezicht (procedure conform artikel 30 WOR);
 - adviesrecht over een tijdelijke voorziening tot waarneming van een functie in de directie of de Raad van Bestuur. Dit recht geldt niet voor vervanging wegens kortdurende afwezigheid (aanvullend op artikel 30 WOR);
 - recht op bespreking van de conceptbegroting van de instelling, met name van de personeelsbegroting en het aanschaffingsbeleid. De personeelsbegroting bevat zowel kwalitatieve als kwantitatieve gegevens over de personeelsbezetting. Hierbij worden tenminste de volgende gegevens verstrekt:
 - een organisatieschema;
 - een overzicht van de personeelsbezetting, uitgesplitst naar organisatie-eenheden;
 - personeelsaantallen;
 - gegevens over de tijdelijkheid en de omvang van het dienstverband;
 - een inhoudelijke omschrijving op hoofdlijnen van de functies;
 - adviesrecht bij een belangrijke tussentijdse wijziging van de personeelsbegroting (conform artikel 25 WOR). De ondernemingsraad ontvangt de vastgestelde begroting en de wijzigingen die zijn aangebracht.
- 2 De ondernemingsraad heeft recht op ambtelijke ondersteuning van twee uur per week per ondernemingsraadzetel.

HOOFDSTUK 6

Arbeidsduur en arbeids- en rusttijden

Artikel 6.1

Arbeidsduur

- 1 De arbeidsduur bedraagt bij een voltijd dienstverband 1.878 uur per jaar (gemiddeld 36 uur per week = voltijdnorm).
- 2 In overleg tussen werkgever en werknemer kan een arbeidsduur worden overeengekomen van maximaal 2.087 uur per jaar (gemiddeld veertig uur per week). Eén keer per jaar kan de werknemer deze arbeidsduur terugbrengen tot zijn oorspronkelijke contractduur.
- 3 In afwijking van lid 1 en 2 eerste zin, zal met de ziekenhuisapotheker, klinisch chemicus en klinisch fysicus, op zijn verzoek, een arbeidsduur overeengekomen worden van in ieder geval 2.087 uur per jaar (gemiddeld veertig uur per week).
- 4 Met de leerling die een voltijd BBL in het middelbaar beroepsonderwijs-opleiding volgt, mag geen hogere arbeidsduur worden overeengekomen dan 1.878 uur per jaar inclusief lestijd. De opleidingstijd van een BBL in het middelbaar beroepsonderwijs-leerling bedraagt gemiddeld vier uur per week (gemiddeld 208 uur per jaar) te meten over de totale opleidingsperiode. De lestijd gedurende de opleidingsduur wordt als werktijd aangemerkt, waarbij een lesuur gelijk wordt gesteld aan een arbeidsuur.
- 5 Met de leerling die recht heeft op studiefinanciering en een HBO-duale leerweg volgt, mag geen hogere arbeidsduur worden overeengekomen dan gemiddeld 1.670 uur per jaar (gemiddeld 32 uur per week).
- 6 Met de leerling die geen recht heeft op studiefinanciering en een HBO-duale leerweg volgt, mag geen hogere arbeidsduur worden overeengekomen dan maximaal 1.878 uur per jaar (gemiddeld 36 uur per week). Gedurende een praktijkleerjaar mag de leerling met een voltijd arbeidsduur, maximaal gemiddeld 1.670 uur voor arbeid worden ingezet.
- 7 De indeling van de werktijden is zodanig, dat de leerling-werknemer in staat wordt gesteld het theoretisch deel van de opleiding te volgen.

Artikel 6.2

Jaarurensystematiek

- 1 Het aantal te werken uren op jaarbasis (netto) wordt bepaald door de overeengekomen arbeidsduur (bruto) te verminderen met vakantie-uren, betaald verlof en feest- en gedenkdaguren (artikel 6.4).
- 2 Het netto te werken aantal uren, vermeerderd met vakantie-uren, wordt vastgelegd in een individueel arbeids- en rusttijdenpatroon. Deze uren worden ingeroosterd op (contractueel) overeengekomen dagen, waarbij de voor 1 januari 2002 gemaakte afspraken worden gerespecteerd.
- 3 In overleg met de werknemer wordt de indeling van zijn arbeidspatroon bepaald. Het overleg vindt ten minste jaarlijks plaats en is gericht op het bereiken van overeenstemming. De werkgever houdt, voor zover dat redelijkerwijs van hem kan worden gevergd, bij de vaststelling van het arbeidstijdpatroon van de werknemer rekening met de persoonlijke omstandigheden van de werknemer buiten de arbeid, waaronder in elk geval begrepen de zorg(taken) voor kinderen, (afhankelijke) familieleden, verwanten en naasten alsmede maatschappelijke verantwoordelijkheden die door de werknemer worden gedragen. Indien de individuele wensen niet sporen met het instellingsbelang, prevaleert het instellingsbelang.
- 4 De spreiding van het aantal te werken uren over het jaar dient te leiden tot een evenwichtig arbeidspatroon. In het arbeidspatroon dienen zowel de te werken uren als de geclusterde vrije tijd duidelijk herkenbaar te zijn. Onder geclusterde vrije tijd wordt 56 uur vrij van dienst verstaan.
- 5 Een eenmaal overeengekomen arbeidspatroon kan in overleg tussentijds worden aangepast.
- 6 Uitsluitend op verzoek van de werknemer kan worden overgegaan tot een vijfdaagse werkweek van 7,2 uur per dag.
- 7 Het salaris blijft gebaseerd op de overeengekomen gemiddelde arbeidsduur en is daarmee losgekoppeld van het feitelijk aantal gewerkte uren per maand.
- 8 De werkgever dient de werknemer in de gelegenheid te stellen het aantal in het kader van de jaarurensystematiek vastgestelde uren te werken. Indien dit niet het geval is, mogen er geen vakantie-uren worden afgeschreven.
- 9 Bij het einde van de arbeidsovereenkomst worden te veel of te weinig gewerkte uren zoveel mogelijk gecorrigeerd binnen de opzegtermijn. Het resterende verschil wordt verzilverd of verrekend met vakantie-uren dan wel ingehouden op het laatste salaris.

Artikel 6.3**Jaarurensystematiek en vakantie**

Indien vakantie-uren worden opgenomen op een dag waarop volgens het arbeids- en rusttijdenpatroon een bepaald aantal uren zou worden gewerkt, dan wordt dit aantal uren geregistreerd als vakantie.

Artikel 6.4**Jaarurensystematiek en feest- en gedenkdagen**

- 1 Het aantal uren waarop jaarlijks arbeid dient te worden verricht, wordt verminderd met 7,2 uur voor elke feest- en gedenkdag niet vallend op zaterdag of zondag.
- 2 Voor de werknemer met een van de voltijdnorm afwijkende arbeidsduur wordt het naar rato-beginsel toegepast met betrekking tot de inzetbaarheid op feestdagen en met betrekking tot het bepaalde in lid 1.
- 3 Voor de werknemer die in de loop van het kalenderjaar in dienst treedt, geldt de vermindering op grond van de in het resterende deel van het kalenderjaar voorkomende feestdagen.
- 4 Desgewenst kan de werknemer feest- en gedenkdagen inwisselen voor de voor zijn levensovertuiging geldende feest- en gedenkdagen.
- 5 De werkgever kan in overleg met de ondernemingsraad een afwijkende regeling treffen. Deze regeling treedt in de plaats van het bepaalde in dit artikel. Indien geen overeenstemming is bereikt, blijft het bepaalde in dit artikel van toepassing.

Artikel 6.5**Jaarurensystematiek en ziekte/arbeidsongeschiktheid**

- 1 Indien de werknemer zijn arbeid ten gevolge van ziekte/arbeidsongeschiktheid niet verricht, wordt het aantal geregistreerde ziekte-uren gebaseerd op het overeengekomen arbeidspatroon.
- 2 Wanneer geen arbeidspatroon is overeengekomen, geldt de gemiddelde contractuele arbeidsduur.
- 3 Indien de werknemer zijn arbeid ten gevolge van zwangerschaps- en bevallingsverlof niet verricht, geldt de gemiddelde contractuele arbeidsduur.

Artikel 6.6**Vergader- en scholingsuren ondernemingsraad**

De uren die een OR-lid besteedt aan vergaderingen van de ondernemingsraad, van commissies van die raad en aan scholing, worden in het arbeids- en rusttijdenpatroon opgenomen en maken deel uit van de overeengekomen arbeidsduur.

Artikel 6.7**Bijlage B****Arbeids- en rusttijden**

- 1 Voor zover in deze cao niet anders is bepaald, gelden de bepalingen van de Arbeidstijdenwet (Atw) en het Arbeidstijdenbesluit (Atb).
- 2 De werkgever deelt het arbeids- en rusttijdenpatroon ten minste 28 dagen van te voren aan de werknemer mee. Indien in verband met de aard van de arbeid het arbeids- en rusttijdenpatroon niet ten minste 28 dagen van te voren aan de werknemer meegedeeld kan worden, deelt de werkgever ten minste 28 dagen van te voren aan de werknemer mee op welke dag de wekelijkse rusttijd begint en op welke zondagen de werknemer geen arbeid hoeft te verrichten. Tevens maakt hij aan die werknemer ten minste vier dagen van te voren de tijdstippen bekend waarop hij arbeid moet verrichten.
- 3 De indeling van de arbeids- en rusttijden wordt door de werkgever vastgesteld, met dien verstande dat de arbeidstijden bij voorkeur liggen tussen 07.00 uur en 20.00 uur op maandag tot en met vrijdag, en tussen 08.00 uur en 12.00 uur op zaterdag.
- 4 Indien er sprake is van een arbeids- en rusttijdenregeling met wisselende diensten, dienen deze diensten zoveel mogelijk voorwaarts te roteren.
- 5 Diensten waarin de uren tussen 23.00 uur en 07.00 uur geheel of ten dele zijn begrepen, kunnen uitsluitend worden opgedragen aan werknemers van 18 jaar en ouder.
- 6 De diensten worden aaneengesloten verricht, tenzij de aard van de werkzaamheden verbonden aan de functie zich hiertegen verzet. Indien naar het oordeel van de werkgever sprake is van de hier bedoelde omstandigheid, dan zal hij dit gemotiveerd aan de werknemer ter bespreking voorleggen, alvorens tot vaststelling van de niet-aaneengesloten diensten over te gaan.
- 7 Overdracht van dienst vindt plaats binnen arbeidstijd.

Artikel 6.8

Flexpool

- 1 Om interne flexibiliteit vorm te geven beschikt de instelling over een flexpool met breed en hoogwaardig opgeleide werknemers.
- 2 De omvang van de flexpool is zodanig dat planbare afwezigheid op afdelingen kan worden opgevangen door de inzet van een flexpool werknemer.
- 3 Werknemers werkzaam binnen een flexpool hebben in beginsel recht op een arbeids-overeenkomst met een aantal overeengekomen arbeidsuren per jaar en moeten aan de oproep gehoor geven binnen de op grond van artikel 4.2 van de Atw vastgestelde regeling.
- 4 Op instellingsniveau wordt vastgesteld of er ten behoeve van werknemers van de flexpool aanvullende scholing vereist is om de inzetbaarheid binnen de instelling te vergroten.

Artikel 6.9

Koffie-/theepauzes

- 1 Naast de wettelijke pauze volgens de Arbeidstijdenwet geeft de werkgever de werknemer gelegenheid voor koffie-/theepauzes, te weten éénmaal per ochtend, middag, avond en/of nacht.
- 2 Koffie- en theepauzes die minder dan een kwartier duren, worden als arbeidstijd aangemerkt.
- 3 Indien koffie-/theepauzes vijftien minuten of langer duren én als eigen tijd worden aangemerkt, dient onafgebroken rust tijdens deze pauzes te zijn gewaarborgd.

Artikel 6.10

Roostervrije weekeinden

De werknemer heeft recht op ten minste 22 weekeinden vrij van iedere dienst per jaar. In overleg met de werknemer mag hiervan worden afgeweken, met dien verstande dat de werknemer per jaar ten minste dertien zondagen vrij van iedere dienst is.

Artikel 6.11

*Bijlage B

Maximale arbeidstijd*

- 1 De arbeidstijd per dienst bedraagt exclusief overwerk ten hoogste tien uur, inclusief overwerk twaalf uur.
- 2 De arbeidstijd per nachtdienst bedraagt exclusief overwerk ten hoogste negen uur, inclusief overwerk tien uur.
- 3 De arbeidstijd per week bedraagt ten hoogste zestig uur.
- 4 De werkgever maakt geen gebruik van de mogelijkheden die de Atw (artikel 5:8 lid 3) en het Atb (artikelen 4.7:1, 4.7:2 en 5.20:2) bieden, om de arbeidstijd per dienst, per nachtdienst of per week te verlengen.
- 5 De arbeidstijd per vier weken bedraagt ten hoogste gemiddeld 55 uur per week en per zestien weken niet meer dan gemiddeld 48 uur per week.
- 6 De arbeidstijd per zestien weken bedraagt ten hoogste gemiddeld veertig uur per week, als de werknemer in een periode van zestien weken zestien of meer nachtdiensten verricht. Voor artsen in deze situatie bedraagt de arbeidstijd niet meer dan gemiddeld 48 uur per week in een periode van dertien weken.

Artikel 6.12

Maximaal aantal nachtdiensten

- 1 De werknemer mag ten hoogste vijf achtereenvolgende nachtdiensten verrichten.
- 2 Op verzoek van de werknemer kan de werkgever met de werknemer overeenkomen dat de werknemer ten hoogste zeven achtereenvolgende nachtdiensten verricht, maar niet meer dan 43 nachtdiensten per zestien weken. De werkgever maakt geen gebruik van de mogelijkheid die de Atw (artikel 5:8 lid 9) biedt, om het aantal nachtdiensten te verhogen.
- 3 Voor de werknemer die gebruik maakt van de overgangsbepaling permanente nachtarbeid als bedoeld in artikel 8.1:1 Atb, zijn de leden 1 en 2 van dit artikel niet van toepassing.

Artikel 6.13**Verschoven diensten**

- 1 De werkgever kan incidenteel en in bijzondere gevallen, als het dienstbelang dit noodzakelijk maakt, een wijziging aanbrengen in het reeds vastgestelde arbeids- en rusttijdenpatroon.
- 2 Van een verschoven dienst is sprake, indien een aantal aaneengesloten uren, waarop de werknemer volgens het arbeids- en rusttijdenpatroon arbeid zou moeten verrichten, wordt verschoven naar enig ander moment, waarop de werknemer volgens dit patroon vrij zou zijn.
- 3 Indien de werkgever een wijziging aanbrengt in een reeds vastgesteld arbeids- en rusttijdenpatroon en er binnen 24 uur nadat de werknemer hiervan op de hoogte is gesteld een verschuiving optreedt, ontvangt de werknemer naast het uurloon over de uren van die verschoven dienst uitsluitend een overwerktoeslagpercentage als bedoeld in artikel 8.4 lid 2.
- 4 Bij een wijziging in het arbeids- en rusttijdenpatroon ontvangt de werknemer schadeloosstelling voor reeds gedane uitgaven in verband met vrijetijdsbesteding.

Artikel 6.14**Arts in opleiding tot specialist (aios)**

- 1 Voor artsen in opleiding tot specialist overeenkomstig de regelingen als vastgesteld door het Centraal College Medisch Specialisten (CCMS) en de Medisch Specialisten Registratie Commissie (MSRC) geldt, in afwijking van artikel 6.1 lid 1, een arbeidsduur van 1.983 uur per jaar (gemiddeld 38 uur per week).
- 2 De normatieve werkweek van de aios kan in verband met opleidingsactiviteiten, die in de dagelijkse werkzaamheden zijn verweven, meer dan gemiddeld 7,6 uur per dag omvatten en maximaal 48 uur gemiddeld per week bedragen.
- 3 Uren arbeid verricht tijdens bereikbaarheids-, aanwezigheids- en consignatiediensten tellen mee bij het bepalen van de normatieve werkweek.

Toelichting arbeidsduur aios

Onder het begrip normatieve werkweek wordt mede verstaan alle opleidingsmomenten gericht op directe patiëntenzorg en alle organisatorische activiteiten die door de werkgever in het belang van de instelling worden geacht. Het aantal uren arbeid verricht tijdens bereikbaarheids-, aanwezigheids- en consignatiediensten telt mee bij het bepalen van de gemiddelde 48-urige werkweek.

Hieronder vallen ook:

- *het lidmaatschap van de ondernemingsraad;*
- *het participeren in teambesprekingen;*
- *besprekingen met huisartsen en andere disciplines;*
- *het meewerken aan de opleiding voor verpleegkundigen, ziekenverzorgenden en andere medewerkers van het ziekenhuis, indien hiervoor door de werkgever geen aparte honorering wordt gegeven;*
- *het meewerken aan de opleiding van co-assistenten.*

Deze begripsomschrijving houdt derhalve in dat niet binnen deze werktijd van 38 à 48 uur per week zijn inbegrepen:

- *onverplichte refereeravonden;*
- *het bijwonen van vergaderingen van de medische staf;*
- *het bijwonen van (wetenschappelijke) vergaderingen;*
- *(thuis)studie, zoals literatuur- en tijdschriftenstudie;*
- *het meewerken aan de opleiding voor verpleegkundigen, ziekenverzorgenden en andere medewerkers van het ziekenhuis, indien hiervoor door de werkgever een aparte betaling wordt gegeven.*

De werkgever is primair verantwoordelijk voor de vaststelling van de werktijden. De opleider-specialist is primair verantwoordelijk voor de opleidingsactiviteiten en gebonden aan de vigerende opleidingseisen. Tussen werkgever, opleider-specialist en aios zal in goed overleg vastgesteld worden waar de opleidingsmomenten liggen en bij de opstelling van arbeids- en rusttijdenregelingen zal hiermee rekening worden gehouden.

HOOFDSTUK 7

Salariëring en vakantiebijslag

7.1

Salariëring

Artikel 7.1.1

Algemeen

Bijlage C

- 1 De werknemer heeft een arbeidsovereenkomst en als onderdeel daarvan een actuele functiebeschrijving.
- 2 De functiebeschrijving voldoet aan de door cao-partijen vastgestelde kwaliteitseisen.
- 3 De indeling van de functie vindt plaats met behulp van het FWG[®]-systeem in een van de functiegroepen 5 tot en met 80.
- 4 Op basis van de indeling vindt inschaling plaats in een van de gelijklopende salarisschalen.

Artikel 7.1.2

FunctieWaardering Gezondheidszorg (FWG[®])

- 1 Het computerondersteunde FWG[®]-systeem maakt deel uit van deze cao. Dit systeem wordt periodiek geactualiseerd. Cao-partijen bepalen welke systeemversie van kracht is.
- 2 De werknemer krijgt op verzoek toegang tot de 'ter inzage versie' van dit systeem.
- 3 De werkgever en werknemer die door de algemeen verbindendverklaring aan deze cao zijn gebonden hebben recht op inzage in het FWG[®]-systeem en de relatie hiervan met de indeling van de functie in de functiegroepen als bedoeld in artikel 7.1.1.

Noot: Voor informatie over het FWG[®]-systeem zie: www.fwg.nl.

Artikel 7.1.3

Bijlage J

Salariëring

- 1 De werknemer ontvangt een salaris op basis van één van de salarisschalen behorende bij de functiegroepen 5 tot en met 80.
- 2 Inpassing in de salarisschaal vindt plaats op basis van al dan niet elders verkregen ervaring.
- 3 De werknemer die een opleiding volgt, ontvangt een salaris op basis van paragraaf 7.2 of 7.3 en de daarbij behorende bijlagen.
- 4 De werknemer waarvan is vastgesteld dat hij vanwege een arbeidsbeperking niet in staat is met voltijd arbeid 100% van het wettelijk minimumloon (WML) te verdienen, maar wel arbeidsmogelijkheden heeft, ontvangt het voor hem geldende WML.
- 5 De vermelde bedragen zijn gebaseerd op een voltijd arbeidsduur van 1.878 uur per jaar (gemiddeld 36 uur per week). Voor de werknemer met een van de voltijdnorm afwijkende arbeidsduur wordt het naar rato-beginsel toegepast.

Artikel 7.1.4

Uitbetaling salaris

- 1 De werknemer moet uiterlijk twee dagen, zon- en feestdagen niet meegerekend, voor het einde van de kalendermaand over zijn salaris over die maand kunnen beschikken.
- 2 De vergoeding voor onregelmatige dienst, bereikbaarheids-, aanwezigheids- en consignatiedienst, geconsigneerde pauze tijdens de nachtdienst, woon-werkverkeer en reis- en verblijfkosten in een maand wordt uiterlijk in de daaropvolgende kalendermaand uitbetaald.
- 3 De werknemer ontvangt een schriftelijke specificatie van wijzigingen in het salaris en/of in de salarisberekening.

Artikel 7.1.5

Bijlage C

Herziening van reeds ingedeelde functies

- 1 Een verandering van de functiebeschrijving en/ of indeling (herbeschrijving/herindeling) van een functie vindt plaats conform het Protocol FunctieWaardering Gezondheidszorg®.
- 2 Als ten gevolge van het herindelingsbesluit een hogere functiegroep voor de werknemer van kracht wordt, wordt de salarisschaal behorend bij de hogere functiegroep van toepassing. Bij de inpassing in de nieuwe salarisschaal geldt ten minste het bedrag dat overeenkomt met het oude salaris. Wanneer dit bedrag niet in de nieuwe salarisschaal voorkomt, dan geldt het naast hogere bedrag van die salarisschaal.
- 3 Als ten gevolge van het herindelingsbesluit een lagere functiegroep van kracht is, dan wordt de werknemer met behoud van salaris ingeschaald in de lagere salarisschaal. Bij de inpassing in de lagere salarisschaal geldt ten minste het bedrag dat overeenkomt met het oude salaris. Wanneer dit bedrag niet in de lagere salarisschaal voorkomt, dan geldt het naast hogere bedrag van die salarisschaal. Het maximaal door de werknemer te bereiken salaris bedraagt het salarismaximum van de lagere schaal vermeerderd met 10%. Periodieken worden toegekend op basis van de nieuwe lagere schaal. Na het bereiken van het hoogste IP- nummer in de nieuwe lagere schaal, volgt de werknemer de periodieke verhogingen conform de hogere schaal tot het maximum van 110% van de lagere schaal is bereikt.
- 4 Verdient de werknemer op het moment van de herindeling meer dan het in lid 3 bepaalde salarismaximum, dan wordt het salaris bevroren op het dan geldende ip-nr.
- 5 Het uiteindelijk te bereiken of bevroren salaris wordt aangepast met de algemene loonaanpassingen van deze cao.
- 6 De uitkomst van een herindelingsprocedure werkt terug tot het moment waarop in de herindelingsprocedure tussen werkgever en werknemer overeenstemming bestaat over de functiebeschrijving.
- 7 Een herindeling in een hogere functiegroep is geen bevordering in de zin van artikel 7.1.9.

Artikel 7.1.6**Nabetaling**

- 1 De werknemer, van wie de functiebeschrijving is vastgesteld, die de instelling heeft verlaten voordat de (her)indelingsprocedure voor zijn functie is afgerond, heeft recht op een nabetaling over de periode van vaststelling van de functiebeschrijving tot einde dienstverband.
- 2 De nabetaling bestaat uit het verschil tussen zijn oorspronkelijke salaris en het salaris dat hij zou hebben ontvangen na (her)indeling. Onder salaris in de zin van dit artikel wordt tevens verstaan alle toeslagen die zijn afgeleid van het bruto-maandsalaris.
- 3 Indien werkgever en werknemer in geval van beëindiging van het dienstverband door middel van een beëindigingsovereenkomst overeenkomen dat er sprake is van 'finale kwijting' moet beide partijen duidelijk zijn dat hierbij afstand wordt gedaan van nabetalingsrechten.

Artikel 7.1.7**Periodieke verhogingen**

- 1 Tenzij hierover in de arbeidsovereenkomst anders is bepaald, wordt éénmaal per jaar een salarisverhoging binnen de salarisschaal toegekend. Periodiekdatum is, met uitzondering van het bepaalde in lid 2, 3 en 4 de datum van indiensttreding.
- 2 Bij indiensttreding in de loop van de kalendermaand geldt als periodiekdatum de eerste van de maand volgend op de maand van indiensttreding.
- 3 Voor de werknemer die bij aanvang van het dienstverband in de jeugdschaal is ingedeeld, is de periodiekdatum de eerste van de maand waarin betrokkene jarig is. Bij overschaling naar de functionele schaal wijzigt de periodiekdatum niet. Met ingang van 1 januari 2014 zijn alle jeugdschalen vervallen en daarmee de toepassing van dit lid.
- 4 Iedere periodiekdatum wijzigt ten gevolge van een bevordering en na diplomering van een eerste zorgopleiding:
 - bij bevordering wordt de bevorderingsdatum de nieuwe periodiekdatum;
 - bij diplomering wordt de periodiekdatum de eerste van de maand na diplomering.
- 5 Indien de toepassing van een systeem van personeelsbeoordeling dat gebaseerd is op de uitgangspunten zoals opgenomen in het Statuut Sociaal Beleid (Bijlage A van Cao Ziekenhuizen 1999–2001) daartoe aanleiding geeft, kan de werkgever besluiten in enig jaar géén dan wel op meerdere momenten in dat jaar een salarisverhoging toe te kennen.

Artikel 7.1.8

Gratificatie en toeslagen

- 1 De werkgever kan een gratificatie of (tijdelijke) toeslag toekennen, bijvoorbeeld op basis van functioneren of de arbeidsmarktsituatie.
- 2 De gratificatie en tijdelijke toeslagen hebben geen structureel karakter en worden niet tot het pensioengevend salaris gerekend.

Artikel 7.1.9

Bevordering

- 1 Bij bevordering naar een functie die is ingedeeld in een hogere functiegroep wordt het nieuwe salaris gebaseerd op de salarisschaal behorende bij de hogere functiegroep. Het oude salaris wordt hiertoe met twee periodieken verhoogd, waarna inpassing in de hogere schaal plaatsvindt.
- 2 Indien toekenning van twee periodieken niet mogelijk is in verband met het bereiken van het schaalmaximum, wordt de schaal verlengd met de benodigde ip-nrs., waarna inpassing in de hogere schaal plaatsvindt.
- 3 Het nieuwe salaris mag niet meer bedragen dan het maximum van de bij de hogere functie behorende schaal.
- 4 De werkgever kan in overleg met de ondernemingsraad een afwijkende regeling treffen.

Artikel 7.1.10

Waarneming

- 1 De werknemer die, op verzoek van de werkgever, de functie van een werknemer die in een hogere functiegroep is ingedeeld, geheel of nagenoeg geheel waarneemt, ontvangt hiervoor een vergoeding.
- 2 Indien voor tenminste de helft van de dagelijkse arbeidsduur wordt waargenomen, wordt ten aanzien van de vergoeding, het naar rato-beginsel toegepast.
- 3 De hoogte van de waarnemingsvergoeding is gelijk aan het verschil tussen het huidige salaris en het aanvangssalaris van de hoger ingedeelde functie, met een minimum van twee periodieken.
- 4 Indien toekenning van twee periodieken niet mogelijk is in verband met het bereiken van het schaalmaximum wordt de schaal verlengd met de benodigde inpassingstabelnummers.
- 5 Het salaris inclusief de vergoeding kan niet meer bedragen dan het maximum van de schaal van de functie die wordt waargenomen.
- 6 Waarnemingen in verband met vakantie of korter dan één maand komen niet voor vergoeding in aanmerking.
- 7 De werkgever kan in overleg met de ondernemingsraad een afwijkende regeling treffen.
- 8 De waarnemingstoeslag heeft geen structureel karakter en wordt niet tot het pensioengevend salaris gerekend.

Artikel 7.1.11

Dienstjaren gratificatie

- 1 De werknemer die onafgebroken in dienst van de werkgever is geweest, heeft recht op een éénmalige gratificatie van:
 - een kwart van het salaris bij een dienstverband van 12,5 jaar;
 - de helft van het salaris bij een dienstverband van 25 jaar;
 - een volledig salaris bij een dienstverband van 40 jaar.
- 2 Indien de contractuele arbeidsduur in de relevante dienstjaren (een) wijziging(en) heeft ondergaan, wordt het salaris naar evenredigheid verhoogd of verlaagd.

Artikel 7.1.12

Gratificatie einde dienstverband

- 1 Op het moment dat de arbeidsovereenkomst eindigt ten gevolge van het bereiken van de ouderdomspensioengerechtigde leeftijd, heeft de werknemer recht op een gratificatie ter hoogte van de helft van het salaris.
- 2 Indien de werknemer gebruik maakt van het FLEX-pensioen en in dienst blijft, wordt de gratificatie toegekend aan het einde van de arbeidsovereenkomst. De hoogte van de gratificatie wordt gebaseerd op de arbeidsduur en het ip-nummer op de dag voorafgaand aan het gebruik van het FLEX-pensioen.

7.2 Werknemers die een opleiding volgen

Artikel 7.2.1

Inservice- en BBL-opleidingen

- 1 De in artikel 7.2.2 en 7.2.3 opgenomen bepalingen zijn van toepassing op de inservice- en BBL in het middelbaar beroepsonderwijs-opleidingen.
- 2 Beide opleidingen bestaan uit een beroepsvoorbereidende periode (bvp) en een daarop volgend aantal praktijkleerjaren.

Artikel 7.2.2

Beroepsvoorbereidende periode

- 1 Gedurende de bvp wordt met de leerling een leerovereenkomst aangegaan. Deze periode maakt geen deel uit van het eerste praktijkleerjaar.
- 2 De leerling heeft gedurende de bvp recht op een vergoeding per maand zoals vermeld in tabel 4 van dit hoofdstuk.
- 3 Deze vergoeding bedraagt 97% van het voor de leerling geldende bruto minimum (jeugd) loon.
- 4 De les-/collegegelden komen voor rekening van de werkgever. Leermiddelen worden in bruikleen verstrekt.
- 5 De bvp behorend bij de inservice-opleidingen kan niet langer duren dan zes maanden.

Artikel 7.2.3

Praktijkleerjaren

- 1 Na afronding van de bvp wordt de leerling toegelaten tot het eerste praktijkleerjaar. Gedurende de praktijkleerjaren wordt met de leerling-werknemer een leer-/arbeidsovereenkomst aangegaan.
- 2 In een lesperiode kunnen maximaal zeven lesuren per dag voorkomen.
- 3 Gedurende de praktijkleerjaren ontvangt de leerling, met uitzondering van de leerling sterilisatie-assistent en de BBL in het middelbaar beroepsonderwijs-leerling niveau 1 en 2, het in tabel 2 van dit hoofdstuk vermelde salaris of, indien dit hoger ligt, het minimum(jeugd) loon. De leerling sterilisatie-assistent en de BBL in het middelbaar beroepsonderwijs-leerling niveau 1 en 2 ontvangen het in tabel 1 van dit hoofdstuk vermelde salaris, voor zover het minimum(jeugd)loon niet hoger ligt.
- 4 De leerling ontvangt jaarlijks een periodieke verhoging, te rekenen vanaf het einde van de bvp.
- 5 De les-/collegegelden komen voor rekening van de werkgever.

Artikel 7.2.4

HBO-duale opleidingen

- 1 Een HBO-duale opleiding bestaat uit een eerste leerjaar (basisjaar) en een aantal praktijkleerjaren.
- 2 Wanneer een leerling tijdens het basisjaar stage loopt, ontvangt hij een stagevergoeding als aan de vereisten van artikel 7.2.9 wordt voldaan.
- 3 Met de leerling die de HBO-duale opleiding volgt, wordt na het eerste leerjaar een leer-/arbeidsovereenkomst aangegaan.
- 4 Gedurende de praktijkleerjaren ontvangt de leerling het in tabel 2 van dit hoofdstuk vermelde salaris, voor zover het minimum(jeugd)loon niet hoger ligt.
- 5 Indien het tweede leerjaar voornamelijk uit theorie bestaat, is het mogelijk dat de leerling over een periode korter dan twaalf maanden het eerste praktijkleerjarsalaris ontvangt.
- 6 De leerling ontvangt jaarlijks een periodieke verhoging te rekenen vanaf de datum van indiensttreding.

Artikel 7.2.5

HBO-V-duale opleiding

- 1 De leerling die de HBO-V-duale opleiding volgt ontvangt tijdens de eerste twee praktijkleerjaren salaris op basis van artikel 7.2.4 lid 4.
- 2 Tijdens het derde praktijkleerjaar ontvangt de leerling gedurende negen maanden het bedrag behorend bij het derde praktijkleerjaar. Over de resterende maanden ontvangt de leerling het bedrag behorend bij het vierde praktijkleerjaar.

Artikel 7.2.6

Tweede opleidingen in de zorg en vervolgoedingen

- 1 De werkgever stelt in overleg met de ondernemingsraad een beloningsbeleid vast voor de leerling-werknemer die reeds in het bezit is van een diploma uit de zorg en voor de leerling-werknemer die een vervolgoeding volgt. Uitgangspunt hierbij is dat de leerling-werknemer er niet in inkomen op achteruit gaat.
- 2 Bij het ontbreken van instellingsbeleid behoudt de leerling het ip-nummer en doorloopt de schaal waarin hij voor aanvang van de opleiding was ingedeeld tot het diploma van de opleiding is behaald.

Artikel 7.2.7

De aspirant-leerling

Gedurende een arbeidsovereenkomst die voorafgaat aan een opleiding zoals bedoeld in deze paragraaf, ontvangt de werknemer het salaris behorend bij het eerste leerjaar van de betreffende opleiding.

Artikel 7.2.8

Overige opleidingen

- 1 Voor opleidingen, waarvoor de leerling praktisch werkzaam moet zijn en de werkgever niet eindverantwoordelijk is, zijn de artikelen in paragraaf 7.1 van dit hoofdstuk van toepassing op de vaststelling van het salaris.
- 2 Voor de vaststelling van het salaris worden de uren in aanmerking genomen, waarop daadwerkelijk arbeid wordt verricht.
- 3 Werkgever en werknemer kunnen overeenkomen dat lessen geheel of gedeeltelijk als werktijd worden aangemerkt.

Artikel 7.2.9

Stage

- 1 De leerling voor wie in de opleiding een stage als verplicht onderdeel van de studie is opgenomen, heeft recht op een stagevergoeding. Voorwaarde is dat de stage tenminste 144 uur per studiejaar bedraagt.
- 2 De stagevergoeding wordt niet verleend indien een BBL in het middelbaar beroepsonderwijs-leerling als werknemer een dienstbetrekking heeft, die recht geeft op loondoorbetaling gedurende de stageperiode.
- 3 Onder leerlingen in de zin van dit artikel worden verstaan MBO- en HBO-leerlingen.
- 4 De hoogte van de stagevergoeding bedraagt bij een voltijdstage € 330 per maand (1 januari 2014; vanaf 1 januari 2015 € 334). Voor een deeltijdstagiair wordt het naar rato-beginsel toegepast. De stagevergoeding wordt jaarlijks geïndexeerd met de consumentenprijsindex.
- 5 De stagevergoeding is inclusief de gemaakte kosten van de stagiair, met uitzondering van de vergoeding als bedoeld in artikel 11.1.1 lid 5.
- 6 De kosten voor noodzakelijke inentingen worden door de overheid of de werkgever vergoed.

7.3

Opleidingen tot medisch specialist, ziekenhuisapotheker, klinisch chemicus, klinisch fysicus, verpleeghuisarts of gezondheidszorgpsycholoog-BIG

Artikel 7.3.1

Arts in opleiding tot specialist (aios), ziekenhuisapotheker in opleiding, klinisch chemicus in opleiding of klinisch fysicus in opleiding

- 1 De werknemer die de opleiding tot specialist (aios), ziekenhuisapotheker, klinisch-chemicus of klinisch fysicus volgt ontvangt gedurende de opleiding het in de salarisschaal in tabel 3 van dit hoofdstuk vermelde salaris.
- 2 Basisartsen in opleiding tot spoedeisende hulp arts en sportarts worden overeenkomstig het in dit artikel bepaalde gehonoreerd.
- 3 Bij de inschaling van de werknemer genoemd in lid 1 wordt rekening gehouden met relevante ervaring. Per relevant ervaringsjaar wordt het eerste schaalbedrag met een periodiek verhoogd. Voor het meetellen van een ervaringsjaar moet twaalf maanden relevante ervaring zijn opgedaan.

- 4 Ervaring die volledig meetelt voor de inschaling van de arts in opleiding:
 - werkzaam als arts-assistent in een vergelijkbare (ziekenhuis)functie;
 - werkzaam als basisarts in de patiëntenzorg in een vergelijkbare (ziekenhuis)functie;
 - werkzaam als arts-onderzoeker in een geneeskundig wetenschappelijk onderzoek;
 - werkzaam als arts-projectmedewerker voor een geneeskundig project in een ziekenhuis;
 - werkzaam als basisarts in onderwijs of onderzoek in een ziekenhuis.
- 5 Als op de datum van indiensttreding het vereiste aantal maanden voor een ervaringsjaar niet is voltooid, wordt de periodiekdatum zodanig vastgesteld, dat bij goed functioneren de eerstvolgende periodiek wordt toegekend op het moment dat het ervaringsjaar voltooid is.
- 6 De werknemer ontvangt jaarlijks een periodieke verhoging.
- 7 Indien het overeengekomen salaris van een arts voorafgaand aan de opleiding tot medisch specialist meer bedraagt dan het salarisbedrag voortvloeiend uit de leden 1 t/m 5 van dit artikel, dan behoudt hij dat overeengekomen salaris tot het moment waarop de periodieke salarisverhoging conform lid 6 tot een hoger salaris leidt.

Artikel 7.3.2

Opleiding tot verpleeghuisarts of gezondheidszorgpsycholoog-BIG

- 1 Voor de werknemer die de opleiding tot verpleeghuisarts of gezondheidszorgpsycholoog volgt, geldt ten minste de laagst voorkomende salarisschaal voor de artsen- of psychologenfunctie binnen de instelling.
- 2 Voor de salarisvaststelling worden de uren in aanmerking genomen waarop daadwerkelijk arbeid wordt verricht.
- 3 In overleg tussen werkgever en werknemer kan worden overeengekomen dat de lesuren geheel of gedeeltelijk als werktijd worden aangemerkt.

7.4

Eindejaarsuitkering

Artikel 7.4.1

Eindejaarsuitkering

- 1 De eindejaarsuitkering bedraagt voor de werknemer die op 31 december een vol jaar in dienst is geweest 8,33% van het jaarsalaris. Voor de toepassing hiervan wordt verstaan onder jaarsalaris: twaalf maal het op 1 december geldende salaris.
- 2 Wanneer de werknemer een deel van de periode waarover de eindejaarsuitkering wordt berekend in dienst is geweest en/of hij in die periode of een deel daarvan in deeltijd heeft gewerkt, heeft hij naar rato recht op de eindejaarsuitkering.
- 3 Indien de werknemer de dienst verlaat voor de uitkeringsdatum, wordt op basis van het maandsalaris geldend bij einde dienstverband de eindejaarsuitkering naar rato van het aantal maanden, dat de arbeidsovereenkomst na de maand december heeft geduurd, uitgekeerd.
- 4 Uitbetaling van de eindejaarsuitkering vindt plaats in de maand december, met uitzondering van de in lid 3 genoemde situatie.

7.5

Vakantiebijslag

Artikel 7.5.1

Vakantiebijslag

- 1 De vakantiebijslag bedraagt voor de werknemer die op 31 mei een vol jaar in dienst is geweest, 8% van het jaarsalaris. Voor de toepassing hiervan wordt verstaan onder jaarsalaris: twaalf maal het op 1 mei geldende salaris.
- 2 Voor werknemers van 22 jaar of ouder bedraagt in enig jaar de vakantiebijslag bij een vol jaar dienstverband minimaal € 1.790 vanaf 1 januari 2015, € 1.817 vanaf 1 januari 2016. Het minimumbedrag wordt in de maand mei van het uitkeringsjaar verhoogd met:
 - de eventuele algemene loonaanpassingen die in het kader van de Cao Ziekenhuizen hebben plaatsgevonden;
 - het effect van de eventuele verhoging in het afgelopen jaar van het vakantiebijslag-percentage.
- 3 Wanneer de werknemer slechts een deel van de periode waarover vakantiebijslag wordt berekend in dienst is geweest en/of hij in die periode of een deel daarvan in deeltijd heeft gewerkt, heeft hij naar rato recht op vakantiebijslag.

- 4 Indien de werknemer de dienst verlaat voor de uitkeringsdatum, wordt op basis van het maandsalaris geldend bij einde dienstverband de vakantiebijslag naar rato van het aantal maanden dat de arbeidsovereenkomst na de maand mei heeft geduurd, uitgekeerd.
- 5 Uitbetaling van de vakantiebijslag vindt plaats in de maand mei, met uitzondering van de in lid 4 genoemde situatie.
- 6 De werkgever kan in overleg met de ondernemingsraad een afwijkende regeling treffen voor de werknemer die heeft aangegeven zijn vakantiebijslag maandelijks te willen ontvangen. Indien de uitkering maandelijks geschiedt, bedraagt de hoogte van de bijslag 8% van het geldende maandsalaris.

Salarisstabellen

Bijlage J

Salarisschalen per functiegroep en Inpassingstabel

Werknemers die een opleiding volgen

Tabel 1

Salarisschalen werknemers die een opleiding volgen: niveau 1 en 2

	1 januari 2015	1 januari 2016
1 ^e praktijkleerjaar	1064	1080
2 ^e praktijkleerjaar	1206	1224

Tabel 2

Salarisschalen werknemers die een opleiding volgen: niveau 3, 4 en 5

	1 januari 2015	1 januari 2016
1 ^e praktijkleerjaar	1206	1224
2 ^e praktijkleerjaar	1348	1368
3 ^e praktijkleerjaar	1529	1552
4 ^e praktijkleerjaar	1701	1727

Tabel 3

Salarisschalen werknemers die een opleiding volgen tot specialist (aios), ziekenhuisapotheker, klinisch-chemicus of klinisch fysicus

	l.pnr.	1 januari 2015	1 januari 2016
0 jaar	32	3179	3227
1 jaar	34	3313	3363
2 jaar	36	3438	3490
3 jaar	38	3582	3636
4 jaar	40	3719	3774
5 jaar	42	3859	3917
6 jaar	44	3994	4054
7 jaar	46	4115	4177

Tabel 4

Vergoeding beroepsvoorbereidende periode per 1 juli 2014

Leeftijd	Wettelijk Minimum (jeugd)loon	Zakgeld 97%
16 jaar	515,85	500,37
17 jaar	590,60	572,88
18 jaar	680,30	659,89
19 jaar	785,00	761,45
20 jaar	919,55	891,96
21 jaar	1.084,00	1.051,48
22 jaar	1.270,90	1.232,77
23 jaar	1.495,20	1.450,34

Vergoeding beroepsvoorbereidende periode per 1 januari 2015

Leeftijd	Wettelijk Minimum (jeugd)loon	Zakgeld 97%
16 jaar	518,10	502,56
17 jaar	593,20	575,40
18 jaar	683,30	662,80
19 jaar	788,45	764,80
20 jaar	923,60	895,89
21 jaar	1.088,80	1.056,14
22 jaar	1.276,55	1.238,25
23 jaar	1.501,80	1.456,75

HOOFDSTUK 8

Overwerk

Artikel 8.1

Definitie

- 1 Onder overwerk wordt verstaan: arbeid die incidenteel wordt verricht boven de bij het arbeids- en rusttijdenpatroon vastgestelde arbeidsduur. De overschrijding wordt op halfjaarbasis gemeten, te rekenen vanaf het moment van overschrijding.
- 2 Vergoeding voor overwerk wordt gegeven indien de werknemer opdracht tot overwerk heeft gekregen, dan wel redelijkerwijs mocht aannemen dat hij opdracht tot overwerk zou hebben gekregen. In het laatste geval stelt de werkgever achteraf de noodzaak tot overwerk vast.

Artikel 8.2

Werkingsfeer en vrijgestelde werknemers

- 1 Indien het overwerk wordt verricht gedurende een periode van een half uur of korter voorafgaande aan of aansluitend op de bij het arbeids- en rusttijdenpatroon vastgestelde arbeidstijd, komt deze periode niet voor vergoeding in aanmerking.
- 2 Indien het overwerk wordt verricht gedurende een periode langer dan een half uur, wordt deze periode afgerond op een heel uur.
- 3 Indien het overwerk wordt verricht gedurende een periode langer dan een uur, wordt deze periode naar boven afgerond op halve respectievelijk hele uren.
- 4 Aan de zwangere werknemer wordt na de derde maand van de zwangerschap geen overwerk opgedragen, tenzij de werknemer er mee instemt om overwerk te verrichten (artikel 4:5 Atw).

Artikel 8.3

Toelichting hoofdstuk
overwerk

Maximaal aantal uren overwerk

- 1 Het aantal uren overwerk mag gemiddeld per week, te meten per kwartaal niet méér bedragen dan 10%:
 - a van 36 uur indien het salaris van de werknemer ip-nr 48 niet overschrijdt;
 - b van 42 uur indien het salaris van de werknemer ip-nr 48 te boven gaat, doch ip-nr 74 van die tabel niet overschrijdt;
 - c van 52 uur indien het salaris van de werknemer ip-nr 74 overschrijdt.Voor de werknemer met een van de voltijdnorm afwijkende arbeidsduur wordt het naar rato-beginsel toegepast.
- 2 Indien het percentage van 10% wordt overschreden, wordt op verzoek van de betrokken werknemer overgegaan tot of het verlenen van assistentie of het stellen van een vacature.
- 3 Indien een deeltijdwerker over enig kwartaal meer dan 10% van zijn contractuele arbeidsduur overwerkt, wordt op verzoek van de betrokken werknemer hem een contract voor de meerdere uren aangeboden. Indien betrokkene hier niet om verzoekt, wordt overgegaan tot het verlenen van assistentie of het stellen van een vacature.
- 4 De ondernemingsraad ontvangt op verzoek een overzicht van de binnen een afdeling of groep per werknemer per kalenderkwartaal gemaakte overuren om zich een oordeel te kunnen vormen omtrent het gevoerde beleid ten aanzien van vacaturestelling dan wel assistentieverlening.

Artikel 8.4

Toelichting hoofdstuk
overwerk

Vergoedingsregeling voor de werknemer met een voltijd arbeidsduur

- 1 De vergoeding voor overwerk wordt, voor zover lid 3 niet anders bepaalt, verstrekt in de vorm van vrije tijd, gelijk aan het aantal uren dat het overwerk heeft geduurd en daarenboven in de vorm van een geldelijke beloning als bedoeld in lid 2.
- 2 De geldelijke beloning bestaat uit een percentage van het uurloon en wel:
 - 25% voor overwerk verricht tussen 06.00 uur en 22.00 uur op maandag tot en met vrijdag, met dien verstande dat in een periode van zeven dagen het aantal aldus te belonen uren maximaal vijf bedraagt; de overige uren worden beloond met 50%;
 - 50% voor overwerk verricht tussen 22.00 uur en 06.00 uur op maandag tot en met vrijdag;
 - 75% voor overwerk verricht op zaterdag tot 18.00 uur en op vrije dagen;
 - 100% voor overwerk verricht op zaterdag vanaf 18.00 uur, op zon- en feestdagen tussen 00.00 uur en 24.00 uur en op 24 en 31 december tussen 18.00 en 24.00 uur.

Onder vrije dagen worden voor de toepassing van dit artikel verstaan: de dagen, niet zijnde een zondag of feestdag, waarop de werknemer volgens zijn arbeids- en rusttijdenpatroon niet zou behoeven te werken.
- 3 Het recht op vergoeding van overwerk als genoemd in lid 1 wordt toegekend indien:
 - a het salaris van de werknemer ip-nr 48 niet overschrijdt;
 - b het salaris van de werknemer ip-nr 48 te boven gaat, doch ip-nr 74 van die tabel niet overschrijdt: indien en voor zover het aantal gewerkte uren boven de in het arbeids- en rusttijdenpatroon opgenomen arbeidsduur méér dan zes gemiddeld per week bedraagt, te meten over de periode waarvoor het arbeids- en rusttijdenpatroon geldt;
 - c het salaris van de werknemer boven ip-nr 74 ligt: indien en voor zover het aantal gewerkte uren boven de in het arbeids- en rusttijdenpatroon opgenomen arbeidsduur méér dan zestien gemiddeld per week bedraagt, te meten over de periode waarvoor het arbeids- en rusttijdenpatroon geldt.

Artikel 8.5

Toelichting hoofdstuk
overwerk

Vergoedingsregeling voor de werknemer met een deeltijd arbeidsduur

- 1 De vergoeding van overwerk bestaat uit het voor de werknemer geldende uurloon, indien en voorzover het aantal overuren, gemiddeld per week, te meten over de periode waarvoor het arbeids- en rusttijdenpatroon geldt, niet méér bedraagt dan het verschil tussen de voor de werknemer geldende contractuele arbeidsduur en de voltijd arbeidsduur.
- 2 Daarenboven heeft de werknemer recht op opbouw van vakantie uren, aanspraak op vakantiebijslag en indien van toepassing recht op een onregelmatigheidstoeslag over het betreffende uurloon.
- 3 Een vergoeding op grond van artikel 8.4 wordt toegekend, indien en voor zover het aantal overuren, gemiddeld per week, te meten over een periode waarvoor het arbeids- en rusttijdenpatroon geldt, méér bedraagt dan het verschil tussen de voor de werknemer geldende contractuele arbeidsduur en de voltijd arbeidsduur.

Artikel 8.6

Toelichting hoofdstuk
overwerk

(Opnemen) vergoeding overwerk

- 1 Als het belang van de werkzaamheden zich naar het oordeel van de werkgever verzet tegen het geven van de in artikel 8.4 bedoelde vrije tijd, wordt de vrije tijd omgezet in een geldbedrag, bestaande uit het evenredige deel van het salaris.
- 2 De ondernemingsraad ontvangt op verzoek inzicht in de toepassing van het in het vorige lid bepaalde.

Artikel 8.7

Arts in opleiding tot specialist (aios)

- 1 Bij de bepaling of er sprake is van overwerk dienen alle uren waarop door de aios is gewerkt en die vallen onder het begrip 'normatieve werkweek' als bedoeld in artikel 6.14, te worden betrokken.
- 2 De uren die de normatieve werkweek van gemiddeld 48 per week te boven gaan worden vergoed op grond van artikel 8.1.
- 3 In afwijking van artikel 8.4 lid 2 kan tussen werkgever en aios worden overeengekomen om de vergoeding te baseren op een gewogen rekenkundig gemiddelde van de percentages van lid 2 over het totaal aantal uren, gewerkt vanaf het 48^e uur.

Toelichting hoofdstuk overwerk

Bij een incidentele overschrijding van de arbeidsduur vindt als hoofdregel een tijd voor tijd-compensatie plaats. Indien binnen een half jaar na de overschrijding de extra gewerkte uren niet in tijd zijn gecompenseerd, vindt een vergoeding op grond van artikel 8.4 of artikel 8.5 plaats.

Mocht op het moment van de overschrijding of binnen een half jaar duidelijk zijn dat een compensatie in tijd niet tot de mogelijkheden behoort, kan eerder tot de toepassing van artikel 8.4, artikel 8.6 of artikel 8.5 worden overgegaan.

Bijlage B

In artikel 8.3 lid 1 sub c is het maximaal toegestane aantal uren overwerk bepaald. Hierbij moet ook aan de normen van de Atw en het Atb worden getoetst, met speciale aandacht voor de werknemers die nachtarbeid of risicovolle arbeid verrichten .

Onder de woorden 'in een periode van zeven dagen' in artikel 8.4 dient te worden verstaan een periode van zeven achtereenvolgende dagen waarop een overwerkvergoeding ad 25% van toepassing is. Dit houdt in dat bij overwerk bijvoorbeeld beginnende op maandag de periode van zeven dagen loopt tot en met de dinsdag van de daaropvolgende week.

De geldelijke vergoeding als bedoeld in artikel 8.4 lid 2 wordt als volgt berekend: Voor elk overwerkuur wordt de daarbij behorende geldelijke beloning vastgesteld; vervolgens wordt het totaal van deze geldelijke beloning gedeeld door het totaal aantal overuren: de uitkomst hiervan vormt dan het (vaste) bedrag van de geldelijke beloning per uur.

De regeling is dan als volgt (artikel 8.3 lid 1):

- ten aanzien van de werknemer met een salaris gelijk aan of lager dan het bedrag van ip-nr 48 geldt dat per kwartaal niet meer dan 46,8 uren (10% van 13 weken à 36 uren) mag worden overgewerkt;
- door de werknemer met een salaris dat ip-nr 48 te boven gaat, doch ip- nr 74 niet overschrijdt, mag per kwartaal niet meer dan 54,6 uren (10% van 13 weken à 42 uren) worden overgewerkt;
- door de werknemer met een salaris boven ip-nr 74 mag per kwartaal niet meer dan 67,6 uren (10% van 13 weken à 52 uren) worden overgewerkt.

Voorbeeld

Uren	Omschrijving	Bedrag
4	overwerk op maandag tussen 06.00 uur en 22.00 uur 4 x 25% x 1/156 van het salaris € 2.500	= € 16,03
4	overwerk op maandag tussen 22.00 uur en 06.00 uur 4 x 50% x 1/156 van het salaris € 2.500	= € 32,05
4	overwerk op zaterdag tot 18.00 uur 4 x 75% x 1/156 van het salaris € 2.500	= € 48,08
4	overwerk op zondag 4 x 100% x 1/156 van het salaris € 2.500	= € 64,10
16		= € 160,25
1		= € 10,02

HOOFDSTUK 9

Onregelmatige dienst

Artikel 9.1

Definitie

- 1 Onder onregelmatige dienst wordt verstaan arbeid die volgens de arbeids- en rusttijdenregeling wordt verricht op de uren als vermeld in artikel 9.4 voor zover zij de 36 uur niet te boven gaan.
- 2 Voor de werknemer met een van de voltijdnorm afwijkende arbeidsduur geldt in plaats van de in lid 1 genoemde grens het contractueel overeengekomen aantal uren.
- 3 Indien de werkgever het noodzakelijk oordeelt dat aan een werknemer werkzaamheden in een onregelmatige dienst worden opgedragen, wordt een vergoeding toegekend overeenkomstig de bepalingen van dit hoofdstuk.

Artikel 9.2

Werkings sfeer en vrijgestelde werknemers

- 1 Recht op vergoeding voor het verrichten van onregelmatige dienst hebben de werknemers die zijn ingedeeld in functiegroep 65 of lager.
- 2 Aan de zwangere werknemer wordt na de derde maand van de zwangerschap geen onregelmatige dienst opgedragen, tenzij de werknemer hiertegen geen bezwaar maakt.
- 3 Aan de werknemer van 57 jaar en ouder wordt geen nachtdienst opgedragen, tenzij de werknemer hiertegen geen bezwaar maakt.
- 4 De werknemer die afziet van het recht op vrijstelling van nachtdiensten als vermeld in lid 3 ontvangt veertig uur per jaar. Deze uren worden in mindering gebracht op het aantal te werken jaaruren. Voor de werknemer met een van de voltijdnorm afwijkende arbeidsduur wordt het naar rato-beginsel toegepast.

Artikel 9.3

Vergoedingsregeling onregelmatige dienst

- 1 De vergoeding voor onregelmatige dienst wordt verstrekt in de vorm van een geldelijke beloning dan wel, indien de werknemer daarom verzoekt, in de vorm van vrije tijd.
- 2 De vrije tijd wordt bepaald door de ingevolge artikel 9.4 berekende geldelijke vergoeding te delen door het geldende uurloon van de werknemer.
- 3 Tenzij de belangen van de instelling zich hiertegen verzetten, wordt het verzoek door de werkgever ingewilligd.

Artikel 9.4

Berekening vergoeding onregelmatige dienst

De in artikel 9.3 genoemde geldelijke beloning wordt berekend uitgaande van het geldende uurloon, waarbij echter voor de berekening als maximum geldt het uurloon afgeleid van ip-nr 19 op basis van de volgende percentages:

22%	voor onregelmatige dienst op uren vallende tussen 06.00 uur en 07.00 uur en tussen 20.00 uur en 22.00 uur op maandag tot en met vrijdag;
38%	op uren vallende tussen 06.00 uur en 08.00 uur en tussen 12.00 uur en 22.00 uur op zaterdag;
47%	op uren vallende tussen 00.00 uur en 06.00 uur en tussen 22.00 en 24.00 uur op maandag tot en met vrijdag;
52%	op uren vallende tussen 00.00 uur en 06.00 uur en tussen 22.00 en 24.00 uur op zaterdag;
60%	op uren vallende tussen 00.00 uur en 24.00 uur op zon- en feestdagen en op uren vallende tussen 18.00 uur en 24.00 uur op 24 en 31 december.

Artikel 9.5

Afbouwregeling onregelmatigheidstoeslag

- 1 Indien de onregelmatige dienst van de werknemer door de werkgever wordt beëindigd of verminderd dan wel de beëindiging of vermindering plaatsvindt op medisch advies en niet is te wijten aan eigen schuld of toedoen van de werknemer, heeft deze aanspraak op een tegemoetkoming op de voet van de volgende leden. Onder beëindiging of vermindering van de onregelmatige dienst door de werkgever wordt eveneens verstaan een bevordering van de werknemer zoals bedoeld in artikel 7.1.9.
- 2 Voorwaarden voor de in lid 1 genoemde tegemoetkoming zijn, dat:
 - de werknemer in dezelfde instelling op het moment van de onder lid 1 bedoelde beëindiging dan wel vermindering tenminste drie jaren onafgebroken onregelmatige dienst heeft verricht;
 - er geen sprake is van een tijdelijke beëindiging of vermindering van de onregelmatige dienst;
 - het verschil tussen het salaris bedoeld onder lid 3 sub a en sub b meer bedraagt dan 2% van sub a;
 - het onder lid 3 sub b berekende bedrag lager is dan het onder lid 3 sub a berekende bedrag.
- 3 De tegemoetkoming wordt berekend over het verschil tussen:
 - a het salaris verhoogd met de gemiddeld per maand in de voorgaande twaalf maanden genoten vergoeding voor onregelmatige dienst;
 - b het al dan niet nieuwe salaris, verhoogd met de eventueel nog te genieten gemiddelde vergoeding voor onregelmatige dienst per maand. Dit salaris wordt gemeten over een periode van drie maanden na de in lid 1 bedoelde beëindiging of vermindering van de onregelmatige dienst.
- 4 Het volgens lid 3 berekende verschil verminderd met 2% van het bedrag als bedoeld onder lid 3 sub a vormt de grondslag voor de tegemoetkoming. Deze grondslag blijft gedurende de in lid 5 genoemde periode ongewijzigd.
- 5 De tegemoetkoming bedraagt gedurende het eerste jaar 75%, gedurende het tweede jaar 50% en gedurende het derde jaar 25% van het op grond van de vorige leden berekende bedrag.

HOOFDSTUK 10

Bereikbaarheids-, aanwezigheids- en consignatiedienst

Artikel 10.1

Definities

- 1 Onder bereikbaarheidsdienst wordt verstaan een aaneengesloten periode van ten hoogste 24 uren waarin de werknemer, naast het verrichten van de bedongen arbeid, verplicht is om bereikbaar te zijn om op oproep zo spoedig mogelijk de bedongen arbeid te verrichten.
- 2 Onder aanwezigheidsdienst wordt verstaan een aaneengesloten periode van ten hoogste 24 uren waarin de werknemer, naast het verrichten van de bedongen arbeid, verplicht is op de arbeidsplaats aanwezig te zijn om op oproep zo spoedig mogelijk de bedongen arbeid te verrichten.
- 3 Onder consignatie wordt verstaan een periode tussen twee opeenvolgende diensten of tijdens een pauze, waarin de werknemer uitsluitend verplicht is bereikbaar te zijn om in geval van onvoorziene omstandigheden op oproep zo spoedig mogelijk de bedongen arbeid te verrichten.
- 4 Ten aanzien van de arts in opleiding tot specialist (aios) is in artikel 6.13 bepaald dat uren arbeid verricht tijdens bereikbaarheids-, aanwezigheids- en consignatiediensten meetellen bij het bepalen van de normatieve werkweek.

Artikel 10.2

Bijlage B

Werkings sfeer en vrijgestelde werknemers

- 1 Voor werknemers werkzaam in de verpleging en de verzorging in de zin van het Atb en voor geneeskundigen zijn de voor deze werknemers geldende normen uit het Atb van toepassing. Er wordt geen gebruik gemaakt van artikel 4.8:2 lid 2 (maatwerkregeling/opt-out) van het Arbeidstijdenbesluit.
- 2 Tijdens de in artikel 10.1 genoemde diensten mag slechts arbeid worden verricht voor zover deze geen uitstel toelaat.
- 3 De werknemer is ten minste twee weekeinden per 28 achtereenvolgende dagen vrij van de in artikel 10.1 genoemde diensten.
- 4 Wanneer tijdens de bereikbaarheidsdienst in de uren die liggen tussen 00.00 uur en 06.00 uur gedurende meer dan twee uren arbeid is verricht, of ten minste tweemaal gevolg is gegeven aan een oproep naar de instelling te komen, heeft de werknemer recht op ten minste zes uur onafgebroken rust aansluitend aan de laatste periode van de daadwerkelijk verrichte arbeid. De reeds ingeroosterde uren van de dagdienst die dientengevolge als rusttijd aangemerkt dienen te worden, worden door de werkgever doorbetaald als ware er sprake van arbeidsuren.
- 5 Aan de zwangere werknemer wordt na de derde maand van de zwangerschap geen bereikbaarheids-, aanwezigheids- of consignatiedienst opgedragen, tenzij de werknemer hiertegen geen bezwaar maakt (zie ook artikel 4:5 Atw).
- 6 Aan de werknemer van 58 jaar en ouder wordt tijdens de uren tussen 00.00 en 06.00 uur geen bereikbaarheids-, aanwezigheids- of consignatiedienst opgedragen, tenzij de werknemer hiertegen geen bezwaar maakt.

Artikel 10.3

*Toelichting hoofdstuk
overwerk

Arbeidsuren tijdens bereikbaarheids-, aanwezigheids- en consignatiedienst

- 1 Ingeval de werknemer tijdens de aanwezigheidsdienst wordt opgeroepen, wordt voor de berekening van de vergoeding uitgegaan van een periode van ten minste een half uur; indien deze oproep geschiedt tijdens de bereikbaarheidsdienst of consignatiedienst wordt voor genoemde berekening uitgegaan van een periode van ten minste een half uur, te vermeerderen met de werkelijke reistijd.
- 2 Indien de arbeid wordt verricht gedurende een periode langer dan een half uur, wordt deze periode afgerond op een heel uur.
- 3 Indien de arbeid wordt verricht gedurende een periode langer dan een uur, wordt deze periode naar boven afgerond op halve respectievelijk hele uren.
- 4 Ten aanzien van het aantal gewerkte uren tijdens de bereikbaarheids-, aanwezigheids- en consignatiediensten is het, in het geval het aios betreft, toegestaan het aantal gewerkte uren te bepalen op basis van een gemiddelde dat berekend is aan de hand van ervaringsgegevens.
- 5 Het aantal uren arbeid verricht tijdens de in artikel 10.1 genoemde diensten mag gemiddeld per week, te meten per kwartaal niet meer bedragen dan 10%:*
 - van 36 uur, indien het salaris van de werknemer ip-nr 48 niet overschrijdt;
 - van 42 uur, indien het salaris van de werknemer ip-nr 48 te boven gaat doch ip-nr 74 van die tabel niet overschrijdt;
 - van 52 uur, indien het salaris van de werknemer ip-nr 74 overschrijdt.
- 6 Indien het percentage van 10% wordt overschreden, wordt op verzoek van de betrokken werknemer overgegaan tot of het verlenen van assistentie of het stellen van een vacature.
- 7 Indien een deeltijdwerker over enig kwartaal meer dan 10% van zijn contractuele arbeidsduur overwerkt, wordt op verzoek van de betrokken werknemer hem een contract voor de meerdere uren aangeboden. Indien betrokkene hier niet om verzoekt, wordt overgegaan tot het verlenen van assistentie of het stellen van een vacature.
- 8 De ondernemingsraad ontvangt op verzoek een overzicht van de binnen een afdeling of groep per werknemer per kalenderkwartaal op grond van artikel 10.1 gemaakte uren om zich een oordeel te kunnen vormen omtrent het gevoerde beleid ten aanzien van vacaturestelling dan wel assistentieverlening.

Artikel 10.4**Vergoedingsregeling bereikbaarheids-, aanwezigheids- en consignatiedienst**

- 1 De werknemer van wie het salaris niet meer bedraagt dan het onder ip-nr 88 aangegeven bedrag, ontvangt voor de uren doorgebracht in bereikbaarheids-, consignatiedienst en/of aanwezigheidsdienst een compensatie in vrije tijd.
- 2 De in het vorige lid bedoelde compensatie bedraagt per uur in het geval van:
 - a Bereikbaarheidsdienst/consignatiedienst.
 - op erkende feestdagen: 3/18;
 - op zaterdagen/zondagen: 2/18;
 - op overige dagen: 1/18.
 - b Aanwezigheidsdienst tussen 06.00 uur en 24.00 uur.
 - op erkende feestdagen: 5/18;
 - op zaterdagen/zondagen: 4/18;
 - op overige dagen: 2/18.
 - c Aanwezigheidsdienst tussen 24.00 uur en 06.00 uur.
 - op erkende feestdagen: 7/18;
 - op zaterdagen/zondagen: 6/18;
 - op overige dagen: 3/18.
- 3 Indien de werknemer in een tijdvak van drie achtereenvolgende perioden van 28 dagen met inachtneming van het bepaalde in artikel 10.2, gedurende meer dan acht weekenddagen bereikbaarheids- en/of consignatiedienst verricht, ontvangt hij boven de in lid 2 genoemde compensatie, voor de meerdere bereikbaarheids- en consignatiediensten op weekenddagen een toeslag van 50% van deze compensatie. Artikel 10.8 lid 3 is op deze toeslag niet van toepassing.

Artikel 10.5

Vergoedingsregeling arbeid tijdens bereikbaarheids-, aanwezigheids- en consignatiedienst

- 1 De vergoeding voor arbeid verricht tijdens de in artikel 10.1 genoemde diensten wordt, voor zover lid 4 niet anders bepaalt en met inachtneming van het bepaalde in artikel 10.4, verstrekt in de vorm van vrije tijd, gelijk aan het aantal uren waarop arbeid is verricht en daarenboven in de vorm van een geldelijke beloning als bedoeld in lid 2.
- 2 De geldelijke beloning bestaat uit een percentage van het uurloon en wel:
 - 25% voor arbeid verricht tussen 06.00 uur en 22.00 uur op maandag tot en met vrijdag, met dien verstande dat in een periode van zeven dagen het aantal aldus te belonen uren maximaal vijf bedraagt; de overige uren worden beloond met 50%;
 - 50% voor arbeid verricht tussen 22.00 uur en 06.00 uur op maandag tot en met vrijdag;
 - 75% voor arbeid verricht op zaterdag tot 18.00 uur en op vrije dagen;
 - 100% voor arbeid verricht op zaterdag vanaf 18.00 uur, op zon- en feestdagen tussen 00.00 uur en 24.00 uur en op 24 en 31 december tussen 18.00 en 24.00 uur.Onder vrije dagen worden voor de toepassing van dit artikel verstaan: de dagen, niet zijnde een zondag of feestdag, waarop de werknemer volgens zijn arbeids- en rusttijdenpatroon niet zou behoeven te werken.
- 3 De vergoeding als bedoeld in lid 1 wordt toegekend, ongeacht het salaris van de werknemer, voor zover het aantal gewerkte uren de gemiddelde 36 uur per week, te meten over de periode waarvoor het arbeids- en rusttijdenpatroon geldt, niet overschrijdt.
- 4 Indien het in lid 3 genoemde gemiddelde wordt overschreden, wordt het recht op vergoeding toegekend indien:
 - a het salaris van de werknemer ip-nr 48 niet overschrijdt;
 - b het salaris van de werknemer ip-nr 48 te boven gaat, doch ip-nr 74 van die tabel niet overschrijdt: indien en voor zover het aantal gewerkte uren boven de in het arbeids- en rusttijdenpatroon opgenomen arbeidsduur méér dan zes gemiddeld per week bedraagt, te meten over de periode waarvoor het arbeids- en rusttijdenpatroon geldt;
 - c het salaris van de werknemer boven ip-nr 74 ligt: indien en voor zover het aantal gewerkte uren boven de in het arbeids- en rusttijdenpatroon opgenomen arbeidsduur méér dan zestien gemiddeld per week bedraagt, te meten over de periode waarvoor het arbeids- en rusttijdenpatroon geldt.
- 5 De uren arbeid, verricht door een aios, tijdens de in artikel 10.1 genoemde diensten, die de gemiddelde 48-urige werkweek te boven gaan, worden vergoed op grond van lid 1 en 2 van dit artikel.

Artikel 10.6

Vergoeding geconsigneerde pauze

Indien de werkgever gebruik maakt van een geconsigneerde pauze in de nachtdienst, en de werknemer daardoor de werkplek niet mag verlaten, ontvangt hij een consignatievergoeding van € 5 per pauze van een half uur.

Artikel 10.7

Maaltijdverstrekking en telefoonkostenvergoeding

- 1 Tijdens het verrichten van aanwezigheidsdienst worden de maaltijden door de werkgever gratis verstrekt.
- 2 De werkgever stelt een (mobiele) telefoon ter beschikking aan de werknemer die in het kader van de bereikbaarheids- of consignatiedienst bereikbaar moet zijn.
- 3 Ten aanzien van de werknemer die gebruik moet maken van zijn privé-telefoon, worden afspraken gemaakt over de vergoeding van de abonnements- en zakelijke gesprekskosten.

Artikel 10.8**Opnemen vergoeding bereikbaarheids-, aanwezigheids- en consignatiedienst**

- 1 De in artikel 10.4 genoemde vrije tijd dient te worden verleend en opgenomen binnen een tijdvak van twee maanden na het verrichten van de bereikbaarheids-, aanwezigheids- of consignatiedienst, tenzij tussen werkgever en werknemer anders is overeengekomen.
- 2 De in artikel 10.5 genoemde vrije tijd dient na overleg met de werknemer te worden verleend en opgenomen uiterlijk in het kwartaal, volgend op het kwartaal waarin de arbeid is verricht, tenzij tussen werkgever en werknemer anders is overeengekomen.
- 3 Als het belang van de instelling zich naar het oordeel van de werkgever verzet tegen het geven van vrije tijd, wordt de vrije tijd als bedoeld in lid 1 tot ten hoogste de helft omgezet in een geldbedrag, bestaande uit het evenredige deel van het salaris. De vrije tijd als bedoeld in lid 2 kan volledig in geld worden omgezet.
- 4 De ondernemingsraad ontvangt op zijn verzoek inzicht in de toepassing van het bepaalde in lid 3.
- 5 Ingeval bereikbaarheids-, aanwezigheids- of consignatiedienst wordt verricht op een door de werkgever aangewezen vakantiedag als bedoeld in artikel 12.1.3 blijft de aanspraak van de werknemer op die dag behouden.

Artikel 10.9**Verhuizen**

- 1 Wanneer de werknemer bereikbaarheids- of consignatiediensten verricht, zal hij in het woongebied als bedoeld in artikel 3.2.16 dienen te wonen.
- 2 In onderling overleg kan bij indiensttreding of tijdens het dienstverband worden afgesproken dat de werknemer niet zal behoeven te verhuizen en dat werkgever of werknemer voor een ruimte zal zorgen van waaruit de bereikbaarheids- of consignatiediensten kan worden verricht.
- 3 Gaat de werknemer, ondanks de in lid 2 genoemde afspraak, later toch verhuizen naar het aangewezen woongebied, dan ontvangt hij geen verhuiskostenvergoeding, tenzij hierover een afspraak is gemaakt.
- 4 Voor de verhuiskostenvergoeding wordt verwezen naar hoofdstuk 11, paragraaf 11.4.

Artikel 10.10**Harmonisatie met crisisdienst**

- 1 De werkgever die een samenwerkingsrelatie heeft met een GGZ-instelling, kan ten behoeve van de bereikbaarheids-/crisisdiensten voor de bij deze samenwerking betrokken werknemers met de ondernemingsraad een afwijkende vergoedingsregeling overeenkomen, die tot doel heeft de vergoeding van alle bij de dienst betrokken personen te harmoniseren.
- 2 De afwijkende vergoedingsregeling mag niet in negatieve zin afwijken van de bepalingen in dit hoofdstuk.
- 3 Indien geen overeenstemming is bereikt, blijven de bepalingen in dit hoofdstuk van toepassing.

HOOFDSTUK 11

Onkostenvergoedingen

Artikel 11.0.1

Instellingsregeling

- 1 De werkgever kan in overleg met de ondernemingsraad een afwijkende regeling treffen voor werknemers ten aanzien van de bepalingen in de paragrafen 11.2 en 11.4 van dit hoofdstuk. Deze regeling treedt in plaats van het bepaalde in de betreffende paragraaf.
- 2 Indien er geen overeenstemming is bereikt, blijven de cao-bepalingen van toepassing.

11.1

Reiskosten woon-werkverkeer

Artikel 11.1.1

Vergoedingsregeling reiskosten

- 1 De werkgever stelt in overleg met de ondernemingsraad een vergoeding voor woon-werkverkeer vast ten minste op het niveau van lid 2.
- 2 De bijdrage van de werkgever bedraagt € 0,08 per kilometer, ongeacht de wijze van vervoer, voor zowel de heen- als terugreis. De maximale vergoeding is gebaseerd op een enkele reisafstand van dertig kilometer.
- 3 Recht op een woon-werkverkeervergoeding bestaat tevens voor de kosten voortvloeiend uit:
 - het meer dan eenmaal per dag heen en weer reizen tussen woning en werk ten gevolge van een gebroken dienst met een onderbreking langer dan twee uur;
 - aanwezigheidsdienst op uren die niet aansluiten op de normale arbeidstijd.
- 4 Indien de reiskosten voortvloeien uit een oproep in het kader van een bereikbaarheids-, consignatiedienst of overwerk, worden de werkelijk gemaakte reiskosten, dan wel indien gebruik wordt gemaakt van een eigen auto, € 0,30 per kilometer vergoed.
- 5 De stagiair ontvangt eveneens een reiskostenvergoeding woon-werkverkeer conform dit artikel behoudens de situatie dat de stagiair over een ov-jaarkaart beschikt waarmee de reiskosten reeds zijn gedekt. Voorwaarde is dat de stage tenminste 144 uur per studiejaar bedraagt.

11.2

Reis- en verblijfkosten dienstreizen

Artikel 11.2.1

Definitie

- 1 De werknemer ontvangt een vergoeding van de reis- en verblijfkosten verbonden aan het maken van een dienstreis.
- 2 Onder een dienstreis wordt verstaan het in opdracht van de werkgever, in het kader van zijn werkzaamheden, incidenteel reizen en verblijven.
- 3 Indien door de werknemer een dienstreis wordt gemaakt, die geheel of gedeeltelijk samenvalt met de route waarover reiskostenvergoeding woon-werkverkeer wordt genoten, dan dienen de regelingen uit paragraaf 11.1 en 11.2 onafhankelijk van elkaar te worden toegepast. Voor de berekening van de vergoeding dient te worden uitgegaan van de afstand standplaats – dienstreisadres.

Artikel 11.2.2

Vergoedingsregeling dienstreizen

- 1 Reiskosten worden vergoed op basis van de laagste klasse van het openbaar vervoer en het goedkoopste tarief, dan wel indien de werknemer met toestemming van de werkgever van een eigen auto gebruikt maakt, € 0,30 per kilometer.
- 2 Verblijfkosten worden vergoed op basis van de noodzakelijk gemaakte kosten.

Artikel 11.2.3

Overleggen bescheiden

Op verzoek van de werkgever dient de werknemer de bescheiden te overleggen waaruit het bedrag van de vergoeding kan worden vastgesteld.

11.3

Voorgeschreven kleding

Artikel 11.3.1

Voorgeschreven kleding

Indien sprake is van een kledingvoorschrift, is de werkgever verplicht in overleg met de ondernemingsraad een regeling op te stellen. De regeling bevat tenminste een vergoeding van de kosten van deze kleding.

- 11.4 Verhuiskosten**
- Artikel 11.4.1 Definities**
- Onder gezinsleden worden verstaan de echtgeno(o)t(e), de relatiepartner, de eigen, stief- en pleegkinderen van de werknemer, die deel uitmaken van zijn gezin.
- Onder eigen huishouding voeren wordt verstaan het bewonen van woonruimte bestaande uit tenminste twee vertrekken met een eigen inboedel en eigen keukenuitrusting; onder vertrekken worden verstaan woonkamers, slaapkamers en/of keuken.
- Onder jaarsalaris wordt verstaan:
- twaalf maal het salaris van de maand waarin de verhuizing plaatsvindt, waarvoor ten deze als minimum geldt het salaris als aangegeven onder ip-nr 16 en als maximum het salaris onder ip-nr 90;
 - wanneer de verhuizing voor de indiensttreding plaatsvindt, twaalf maal het salaris zoals overeengekomen als aanvangssalaris in de arbeidsovereenkomst met inachtneming van voornoemd minimum en maximum;
 - de vakantiebijslag over het hiervoor genoemde bedrag;
 - voor de werker met een deeltijd arbeidsduur wordt voor de vaststelling of voornoemd minimum of maximum van toepassing is, zijn salaris tot een salarisbedrag bij volledig dienstverband herleid.
- Artikel 11.4.2 Werkingssfeer**
- 1 Een verhuiskostenvergoeding wordt toegekend aan:
 - de werknemer die zich in verband met het aangaan van de arbeidsovereenkomst vestigt in het door de werkgever vastgestelde woongebied als bedoeld in artikel 3.2.16;
 - de werknemer die tijdens het dienstverband verplicht wordt zich te vestigen in het woongebied.
 - 2 De verhuiskostenvergoeding wordt niet toegekend indien en voor zover de werknemer aanspraak heeft op een andere regeling, bijvoorbeeld de migratieregelingen die de overheid kent, voor tegemoetkoming in de verhuiskosten.
 - 3 Indien de echtgeno(o)t(e) of relatiepartner van de werknemer gelijktijdig of nagenoeg gelijktijdig met de werknemer aanspraak kan doen gelden bij dezelfde werkgever op de vergoedingsregeling verhuiskosten, wordt de vergoeding slechts aan één belanghebbende uitbetaald. Voor de berekening wordt het hoogste salaris in aanmerking genomen.
- Artikel 11.4.3 Verhuiskostenvergoeding en dienstwoning**
- 1 Er bestaat aanspraak op verhuiskostenvergoeding bij het betrekken van een dienstwoning of bij het verlaten daarvan, als dit:
 - samenhangt met het beëindigen van de arbeidsovereenkomst wegens het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd, het ontvangen van een overbruggingsuitkering als bedoeld in het reglement van pensioenfondsen zorg en welzijn of wegens het blijvend ongeschikt zijn voor het vervullen van de betrokken functie;
 - berust op een door de werkgever opgelegde verplichting anders dan op grond van dringende, door de werknemer veroorzaakte en hem te verwijten redenen.
 - 2 Indien het verlaten van een dienstwoning verband houdt met het overlijden van de werknemer, hebben zijn gezinsleden recht op verhuiskostenvergoeding.
- Artikel 11.4.4 Vergoedingsregeling verhuiskosten**
- 1 De verhuiskostenvergoeding bestaat voor degene die een eigen huishouding voert uit:
 - a vergoeding van de kosten van vervoer van de werknemer en zijn gezinsleden en van de bagage en de inboedel naar de nieuwe woning, met inbegrip van de kosten van het in- en uitpakken;
 - b vergoeding van de ten laste van de werknemer komende huurkosten van de oude woning tot een maximum van twee maanden indien tegelijkertijd reeds de huur voor de nieuwe woning moet worden betaald;
 - c vergoeding van overige uit de verhuizing werkelijk gemaakte voortvloeiende kosten tot een maximum van 12% van het jaarsalaris van de werknemer op het moment van de verhuizing;
 - d vergoeding van € 45,38 per meeverhuizend kind.

- 2 De verhuiskostenvergoeding bestaat voor degene die geen eigen huishouding voert uit:
 - a vergoeding van de kosten van vervoer van de bagage en de inboedel naar de nieuwe woning, met inbegrip van de kosten van het in- en uitpakken;
 - b vergoeding van de ten laste van de werknemer komende huurkosten van de oude woning tot een maximum van twee maanden, indien tegelijkertijd reeds de huur voor de nieuwe woning moet worden betaald;
 - c vergoeding van overige uit de verhuizing voortvloeiende werkelijk gemaakte kosten tot een maximum van 4% van het jaarsalaris van de werknemer, tenzij door de werkgever gestoffeerde woonruimte ter beschikking wordt gesteld.
- 3 In bijzondere gevallen kan de werkgever, als de werknemer geen gebruik maakt van de hem aangeboden gestoffeerde woonruimte, de vergoeding als genoemd in het lid 2 sub c toekennen.
- 4 Bepalend voor de hoogte van de verhuiskostenvergoeding is of betrokkene al dan niet een eigen huishouding voert op de dag van indiensttreding.
- 5 Ten aanzien van de werknemer met wie een arbeidsovereenkomst voor bepaalde tijd is aangegaan, wordt – onverminderd het bepaalde in artikel 11.4.6 – de in de leden 1 sub c en 2 sub c van dit artikel vermelde verhuiskostenvergoeding verminderd met 1/24 voor elke maand dat het dienstverband korter duurt dan twee jaar na de datum van verhuizing.

Artikel 11.4.5

Overige te vergoeden kosten

Aan de werknemer die

- een eigen huishouding voert en
- bij het aangaan van de arbeidsovereenkomst zich vestigt of tijdens het dienstverband door de werkgever verplicht wordt zich te vestigen in het aangewezen woongebied en
- ondanks redelijke en aantoonbare pogingen niet onmiddellijk slaagt in het vinden van een hem passende woongelegenheid in het nieuwe woongebied, worden vergoed:
 - a gedurende één jaar de kosten op basis van openbaar vervoer van het dagelijks heen en weer reizen tussen zijn woning en zijn werk;
 - b de pensionkosten in de gemeente van vestiging van de werkgever alsmede de reiskosten naar de oude woning éénmaal per week, wanneer de belangen van de instelling of de werknemer het dagelijks heen en weer reizen van de werknemer niet gedogen, één en ander in overleg met de werkgever.

Artikel 11.4.6

Terugbetaling verhuiskosten

- 1 De in artikel 11.4.4 leden 1 sub c en 2 sub c omschreven vergoeding zal moeten worden terugbetaald indien de arbeidsovereenkomst op verzoek van de werknemer of ten gevolge van dringende, door de werknemer veroorzaakte en hem verwijtbare redenen binnen twee jaar na de verhuizing wordt beëindigd.
- 2 De terugbetaling vindt niet plaats in het geval de arbeidsovereenkomst op verzoek van de werknemer op medische grond wordt beëindigd en deze beëindiging ook naar het oordeel van de werkgever op die grond geboden is.
- 3 De terugbetaling bedraagt het bedrag van de vergoeding als bedoeld in artikel 11.4.4 leden 1 sub c en 2 sub c verminderd met 1/24 voor elke volle maand dat de arbeidsovereenkomst na de dag van de verhuizing heeft geduurd.

HOOFDSTUK 12

Vakantie, persoonlijk levensfasebudget, verlof en wet arbeid en zorg

12.1

Vakantie

Artikel 12.1.1

Definities

- 1 Voor zover in deze paragraaf niet afwijkend of aanvullend is bepaald, zijn de bepalingen van het Burgerlijk Wetboek met betrekking tot vakantie van toepassing (artikel 7:634 t/m 7:645 BW). Van deze wettelijke bepalingen mag niet worden afgeweken.
- 2 Ten behoeve van de vaststelling van de arbeidsduur wordt gerekend met het daadwerkelijk door de werknemer opgenomen aantal vakantie-uren. Indien vakantie wordt opgenomen op een dag waarop volgens het arbeids- en rusttijdenpatroon een dagelijkse werktijd van negen uur is vastgesteld, dan worden negen vakantie-uren meegeteld bij de vaststelling van de arbeidsduur en evenzo bij de verrekening van het aantal uren genoten vakantie.
- 3 Voor de werknemer met een van de voltijdnorm afwijkende arbeidsduur wordt het naar rato-beginsel toegepast.

Artikel 12.1.2

Omvang en opbouw vakantie-uren

- 1 De werknemer met een voltijd dienstverband heeft met behoud van het salaris recht op 144 wettelijke vakantie-uren per kalenderjaar. Met ingang van 1 januari 2015 ontvangt de werknemer als bedoeld in artikel 9.2 lid 1 eveneens een vergoeding onregelmatige dienst tijdens het opnemen van wettelijk vakantieverlof.
- 2 De vergoeding vakantie-ort 2015 wordt bij de salarisbetaling van januari 2016 in de vorm van een eenmalige uitkering verstrekt. Deze uitkering wordt gebaseerd op het gemiddelde ort-percentages (artikel 9.4) gemeten over de laatste zes maanden van 2015. De toeslag wordt betaald over de in 2015 opgenomen wettelijke vakantie-uren met een maximum van 144 uur op basis van een voltijd dienstverband.
- 3 Met ingang van 1 januari 2016 wordt over opgenomen vakantie-uren het uurloon vermeerderd met het gemiddelde ort-percentages over de afgelopen zes maanden. De verhoging wordt verstrekt over opgenomen wettelijke vakantie-uren met een maximum van 144 uur op basis van een voltijd dienstverband.
- 4 De werknemer die vóór 1 januari 2008 gebruik maakt van artikel 6.13 (55-plusregeling) of 6.14 (lgpb) Cao Ziekenhuizen 2008–2009 heeft in plaats van 144 uur, recht op 184 vakantie-uren per kalenderjaar. Hiervan zijn 144 uur wettelijk vakantieverlof en 40 uur bovenwettelijk vakantieverlof.
- 5 Een maand waarin het dienstverband voor de 16de is ingegaan of na de 15de is geëindigd, wordt voor de bepaling van de vakantieomvang als een volle kalendermaand beschouwd. Indien het dienstverband na de 15de van de kalendermaand is ingegaan of voor de 16de van de maand is geëindigd, vindt de opbouw van vakantie-rechten naar rato plaats.

Artikel 12.1.3

Aanwijzen vakantiedagen

- 1 De werkgever kan bepalen dat de werknemer op maximaal twee door de werkgever aan te wijzen werkdagen vakantieverlof geniet. Bedoeld verlof is begrepen in het aantal uren, genoemd in artikel 12.1.2.
- 2 De werkgever van een revalidatie-instelling kan een collectieve sluitingsregeling vaststellen. In deze periode zijn werknemers verplicht vakantiedagen op te nemen.
- 3 Toepassing van dit artikel vindt plaats in overleg met de ondernemingsraad. Het besluit heeft betrekking op één of meer groepen werknemers en wordt uiterlijk aan het einde van de maand januari genomen.

Artikel 12.1.4**Opnemen van vakantie-uren**

- 1 De werkgever is verplicht de werknemer ieder jaar in de gelegenheid te stellen de toegekende vakantie-uren op te nemen.
- 2 De vakantie wordt, tenzij de belangen van de afdeling of dienst waar de betrokken werknemer aangesteld is zich hiertegen verzetten, overeenkomstig de wensen van de werknemer verleend.
- 3 De werknemer kan tenminste aanspraak maken op een vakantie van drie weken aaneengesloten met inbegrip van de weekends daaraan voorafgaand en daarop aansluitend.
- 4 De algemene regeling en de spreiding van de vakantie binnen de instelling behoeft de instemming van de ondernemingsraad.

Artikel 12.1.5**Wijziging vakantieperiode**

- 1 De werkgever kan, indien zich omstandigheden voordoen, welke hij op het moment van vaststelling van het tijdvak van de vakantie niet kon voorzien en ten gevolge waarvan het functioneren van de instelling of van de dienst of afdeling ernstig in gevaar komt, het door hem vastgestelde tijdvak van de vakantie wijzigen.
- 2 De werkgever stelt in overleg met de werknemer het nieuwe tijdvak van de vakantie vast.
- 3 De schade welke de werknemer ten gevolge van deze wijziging lijdt, wordt door de werkgever vergoed.

Artikel 12.1.6**Arbeidsongeschiktheid tijdens vakantie**

Indien de werknemer zich tijdens zijn vakantie arbeidsongeschikt meldt, overeenkomstig het in artikel 4.8 genoemde reglement ziekmelding, worden de ziekte-dagen vanaf het moment van ziekmelding niet aangemerkt als vakantiedagen.

12.2**Persoonlijk levensfasebudget (PLB)****Artikel 12.2.1****Persoonlijk levensfasebudget**

- 1 De werknemer ontvangt jaarlijks een PLB van 57 uur.
- 2 Bij indienst- en uitdiensttreding binnen een kalenderjaar wordt het PLB naar rato toegekend over het aantal maanden dienstverband.
- 3 Voor de werknemer met een van de voltijdnorm afwijkende arbeidsduur wordt het naar rato-beginsel toegepast.

Artikel 12.2.2**Uitgangspunten Persoonlijk levensfasebudget**

- 1 De werkgever voert de administratie van het PLB. Bij wijziging van het dienstverbandpercentage en bij het einde van het dienstverband ontvangt de werknemer een nieuw overzicht van zijn opgebouwde budget.
- 2 Het PLB wordt in beginsel aangewend voor bestedingsdoelen in tijd. De personeelsformatie dient zodanig te zijn dat elke werknemer in de gelegenheid is zijn PLB-uren op te nemen. Het doel van de regeling is de werknemer de mogelijkheid te geven een gespaard budget te gebruiken als zijn levensfase daartoe aanleiding geeft. Met de invoering van PLB-uren is beoogd de duurzame inzetbaarheid van de werknemer te bevorderen.
- 3 Voor iedere werknemer geldt dat er een Werknemersplan PLB wordt opgesteld. Dit werknemersplan wordt in overleg tussen werkgever en werknemer vastgesteld en bevat afspraken over de inzet van het PLB-tegoed.

Om te komen tot een Werknemersplan PLB dient de werknemer een gemotiveerd voorstel in voor de inzet van zijn PLB-uren. In dit voorstel wordt nader uitgewerkt op welke wijze zijn duurzame inzetbaarheid met de inzet van PLB-uren wordt vergroot passend bij zijn persoonlijke behoeften. Het werknemersplan kan op verzoek van de werknemer de volgende elementen bevatten:

 - uitbetaling van de jaarlijkse opbouw van PLB-uren. Van een verplichting tot uitbetaling kan geen sprake zijn;
 - de inzet van PLB-uren ten behoeve van employabilitygerichte scholing en scholing die bijdraagt aan 'van werk naar werk-trajecten'.

In het werknemersplan kan worden afgesproken dat alle PLB-uren in een aaneengesloten periode van maximaal 1 jaar worden opgenomen voorafgaand aan de AOW-gerechtigde leeftijd. Hiermee wordt afgeweken van de hoofdregel verwoord in lid 4, laatste aandachtsstreepje.

Het werknemersplan wordt besproken in het jaargesprek (artikel 3.2.2).

- 4 Opname van het verlof kan naar eigen inzicht en wensen van de werknemer, met inachtneming van de volgende bepalingen:
 - de werknemer die substantieel verlof wil opnemen vraagt dit ten minste vier maanden voor het tijdstip van ingang van het verlof schriftelijk, onder opgave van de duur en omvang van het verlof, bij de werkgever aan;
 - de periode van vier maanden is niet van toepassing als er geen sprake is van een substantiële verlofopname;
 - de werkgever willigt het verzoek om verlof in tenzij een zodanig bedrijfs- of dienstbelang zich tegen het opnemen van verlof verzet dat het belang van de werknemer daarvoor naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid moet wijken;
 - de werknemer kan voorafgaand aan de pensioen/AOW-gerechtigde leeftijd PLB-verlof opnemen voor ten hoogste de helft van de arbeidsduur van het voorafgaande kalenderjaar.
- 5 De werknemer met een van de voltijdnorm afwijkende arbeidsduur die incidenteel overwerkt ontvangt in beginsel PLB over de extra gewerkte uren in de vorm van een toeslag op zijn uurloon.
- 6 Het PLB kent geen verjaringstermijn.
- 7 Jaarlijks kan op verzoek van de werknemer het PLB worden ingezet in het Meerkeuzesysteem arbeidsvoorwaarden (artikel 3.2.10).
- 8 Bij uitbetaling van opgebouwde PLB-uren bedraagt de waarde het dan geldende uurloon van de werknemer.
- 9 Bij beëindiging van het dienstverband wordt het PLB op verzoek van de werknemer overgedragen aan een nieuwe ziekenhuiswerkgever. De overdracht moet betrekking hebben op ten minste 50 PLB-uren. Indien de werknemer niet beschikt over ten minste 50 PLB-uren, wijst de werkgever hem direct na ontvangst van de opzegging op de gevolgen van deze bepaling.
- 10 De opbouw van het PLB wordt in geval van ziekte/arbeidsongeschiktheid voortgezet over maximaal zes maanden. Ter bepaling van de zes maanden worden tijdvakken samengeteld als zij elkaar met onderbreking van minder dan vier weken opvolgen.
- 11 Eenmaal opgebouwd verlof vervalt niet tijdens ziekte/arbeidsongeschiktheid.

Artikel 12.2.3

Overgangsregeling artikel 6.13 Cao Ziekenhuizen 2008–2009 (55-plusregeling)

In afwijking van artikel 12.2.1 lid 1 ontvangt de werknemer die op 31 december 2009 gebruik maakt van artikel 6.13 (55-plusregeling) Cao Ziekenhuizen 2008–2009, afhankelijk van het contractpercentage, jaarlijks een PLB van:

- 36 uur (100 %) = 208 uur;
- 35 uur (97,2%) = 172 uur;
- 34 uur (94,4%) = 136 uur;
- 33 uur (91,7%) = 100 uur.

Artikel 12.2.4

Overgangsregeling 45 jaar en ouder

- 1 De overgangsregeling is uitsluitend van toepassing op de werknemer die op 1 januari 2009 in dienst was bij een werkgever die de Cao Ziekenhuizen toepaste.
- 2 In aanvulling op artikel 12.2.1 lid 1 ontvangt de werknemer die op 31 december 2009 45 jaar is, maar nog geen 50 jaar, en 10 jaar in dienst is binnen de zorgsector (werkingssfeer PfZW), in de maand waarin hij 55 jaar wordt, een eenmalige storting in het PLB van 200 uur.

- 3 In afwijking van artikel 12.2.1 lid 1 ontvangt de werknemer die op 31 december 2009:
 - 60 jaar is, of ouder, jaarlijks een PLB van 202 uur;
 - 55 jaar of ouder, maar nog geen 60 jaar is, jaarlijks een PLB van 187 uur;
 - 54 jaar is, vanaf de eerste van de maand waarin hij 55 jaar wordt jaarlijks een PLB van 172 uur;
 - 53 jaar is, vanaf de eerste van de maand waarin hij 55 jaar wordt jaarlijks een PLB van 157uur;
 - 52 jaar is, vanaf de eerste van de maand waarin hij 55 jaar wordt jaarlijks een PLB van 142 uur;
 - 51 jaar is, vanaf de eerste van de maand waarin hij 55 jaar wordt jaarlijks een PLB van 122 uur;
 - 50 jaar is, vanaf de eerste van de maand waarin hij 55 jaar wordt jaarlijks een PLB van 102 uur.
- 4 In afwijking van artikel 12.2.1 lid 1 en in afwijking van lid 3 van dit artikel ontvangt de werknemer van 55 jaar en ouder die recht heeft op 184 uur vakantie (artikel 12.1.2 lid 4) en die op 31 december 2009:
 - 60 jaar of ouder is, jaarlijks een PLB van 180 uur;
 - 55 jaar of ouder is, maar nog geen 60, jaarlijks een PLB van 165 uur.

12.3

Verlof

Artikel 12.3.1

Definities

- 1 a in deze regeling wordt verstaan onder betaald verlof het in een arbeids- en rusttijden regeling door de werknemer op grond van deze regeling op te nemen aantal uren waarop geen arbeid behoeft te worden verricht. Deze uren tellen mee bij de vaststelling van de totale arbeidsduur;
- b in deze regeling wordt verstaan onder onbetaald verlof het recht op vrij van iedere dienst. Het op grond van deze regeling verleende onbetaalde verlof wordt bij de vaststelling van de totale arbeidsduur buiten beschouwing gelaten.
- 2 De in het gezin van de werknemer verblijvende kinderen voor wie een adoptieaanvraag is ingediend, worden voor de toepassing van deze paragraaf als kind van de werknemer aangemerkt.
- 3 Voor de werknemer die lid is van een religieuze gemeenschap, is deze paragraaf van overeenkomstige toepassing. In dat geval wordt een priesterjubileum gelijk gesteld met een huwelijksfeest.
- 4 Voor de werknemer met een van de voltijdnorm afwijkende arbeidsduur wordt het naar rato-beginsel toegepast.

Artikel 12.3.2

Premies tijdens onbetaald verlof

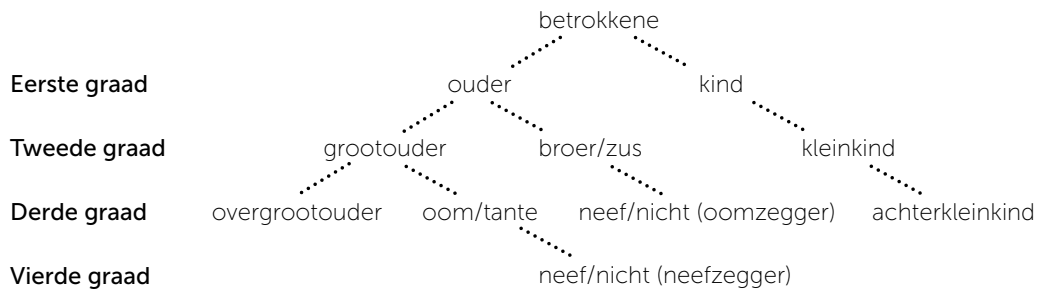
- 1 De over de periode van onbetaald verlof als bedoeld in artikel 12.3.5 verschuldigde premies ten laste van de werkgever kunnen op de werknemer worden verhaald.
- 2 Onder de voorwaarden zoals opgenomen in het pensioenreglement, kan de werknemer tijdens de periode van de verlenging van het bevallingsverlof, tijdens ouderschaps- en levensloopverlof de pensioenverzekering vrijwillig voortzetten. De werknemer ontvangt, in afwijking van lid 1, de vastgestelde werkgeversbijdrage in de pensioenpremie op basis van het gekozen niveau van de voortzetting.
- 3 Indien de werknemer tijdens de periode van de verlenging van het bevallingsverlof of tijdens ouderschapsverlof de basisaanvullende ziektekostenverzekering IZZ voortzet of afsluit, ontvangt de werknemer, in afwijking van lid 1, de vastgestelde werkgeversbijdrage in de premie.
- 4 Lid 2 en 3 zijn uitsluitend van toepassing indien de werknemer, na het onbetaalde verlof, het dienstverband gedurende ten minste zes maanden voortzet. Bij het beëindigen van het dienstverband binnen deze termijn wordt het voor rekening van de werkgever komende deel van de premies in de periode van onbetaald verlof door de werknemer terugbetaald.

Artikel 12.3.3

Betaald verlof in verband met bijzondere gebeurtenissen

- 1 De werkgever stelt de werknemer in de gelegenheid om aan de hierna vermelde gebeurtenissen gedurende de bij die gebeurtenissen vermelde periode deel te nemen. Zo nodig verleent de werkgever daartoe betaald verlof.
 - verhuizing van de werknemer in opdracht van de werkgever: twee dagen;
 - huwelijk of registratie van partnerschap van één van de leden van het gezin van de werknemer: een dag;
 - huwelijk of registratie van partnerschap van bloedverwanten in de eerste en tweede graad van de werknemer, van de echtgeno(o)t(e) of relatiepartner: een dag;
 - 25- en 40-jarig huwelijk van de werknemer: een dag;
 - 25-, 40-, 50-, 60-jarig huwelijk van ouders of pleegouders van de werknemer, van de echtgeno(o)t(e) of relatiepartner: een dag;
 - 25- en 40-jarig dienstjubileum van de werknemer: een dag;
 - bestuurlijke en ministeriële commissies op het gebied van de gezondheidszorg en medische tuchtcolleges: een dag.
- 2 Voor de gebeurtenissen genoemd in lid 1 geldt dat de werknemer veertien dagen voor de gebeurtenis aan de werkgever moet melden dat hij de gebeurtenis wenst bij te wonen en wordt het naar rato-beginsel niet toegepast.
- 3 Indien de werknemer in het huwelijk treedt of op andere wijze een samenlevingsverband aangaat, bij notariële akte of gemeentelijke of kerkelijke registratie, wordt 14,4 uren betaald verlof toegekend. De werkgever behoeft slechts éénmaal de verlofuren toe te kennen zolang het hetzelfde samenlevingsverband betreft.
- 4 In die gevallen waarin de werknemer, in verband met het bezoek aan een (tand)arts, redelijkerwijs niet een afspraak buiten de vastgestelde werktijden heeft kunnen maken, verleent de werkgever de werknemer betaald verlof.

Schema verwantschapsgraden

Artikel 12.3.4

Verlof in verband met deelneming aan publiekrechtelijke colleges

- 1 De werkgever stelt de werknemer in de gelegenheid om deel te nemen aan vergaderingen en zittingen van publiekrechtelijke colleges waarin de werknemer is verkozen en benoemd.
- 2 Indien deelname leidt tot verzuim van de in de werktijdregeling opgenomen te werken uren, wordt betaald of onbetaald verlof verleend. De keuze voor betaald of onbetaald verlof wordt jaarlijks in overleg tussen werkgever en werknemer bepaald.
- 3 Bij de keuze voor betaald verlof maakt de werkgever aanspraak op de vergoeding die de werknemer ontvangt voor de werkzaamheden voortvloeiend uit de functie waarvoor verlof is verleend.

Artikel 12.3.5

Overige verlofmogelijkheden

De werkgever kan aan de werknemer betaald of onbetaald verlof verlenen.

Artikel 12.3.6

Afwijzing verlof

Kan in het belang van de instelling van de werkgever in redelijkheid niet verlangd worden op een bepaald tijdstip verlof te verlenen, dan zal na overleg met de werknemer een (gedeeltelijk) afwijzend besluit worden genomen.

- 12.4**
- Arbeid en zorg**
- Artikel 12.4.1** **Algemeen**
- 1 Voor zover in deze paragraaf niet afwijkend of aanvullend is bepaald, zijn de bepalingen van de Wet arbeid en zorg van toepassing. Voor adoptieverlof, pleegzorgverlof, kortdurend zorgverlof en ouderschapsverlof zijn geen afwijkende bepalingen opgenomen.
 - 2 Voor de werknemer met een van de voltijdnorm afwijkende arbeidsduur wordt het naar rato-beginsel toegepast.
- Artikel 12.4.2** **Zwangerschaps- en bevallingsverlof**
- In aanvulling op de Wet arbeid en zorg zijn de volgende bepalingen van toepassing:
- 1 De werknemer heeft gedurende de periode van zwangerschaps- en bevallingsverlof recht op een uitkering van het UWV. De werkgever vult de uitkering aan tot het voor de werknemer naar tijdsruimte vastgestelde loon.
 - 2 Aansluitend aan het bevallingsverlof verleent de werkgever aan de werknemer die daarom verzoekt maximaal vier weken onbetaald verlof. Hierover wordt uiterlijk drie maanden voor de vermoedelijke datum van de bevalling een afspraak gemaakt.
- Artikel 12.4.3** **Kraamverlof**
- In afwijking van de Wet arbeid en zorg heeft de werknemer recht op 28,8 uur betaald verlof na de bevalling van de echtgenote of relatiepartner.
- Artikel 12.4.4** **Langdurend zorgverlof**
- In aanvulling op de Wet arbeid en zorg zijn de volgende bepalingen van toepassing.
- 1 De werknemer heeft recht op betaald verlof voor de door hem te verlenen noodzakelijke thuisverpleging of -verzorging in geval van terminale of palliatieve zorg van:
 - de echtgenoot of de relatiepartner;
 - een inwonend kind, inwonend kind van de echtgenoot of relatiepartner, adoptiekind of pleegkind waarbij laatstgenoemde op grond van verklaringen uit de GBA op hetzelfde adres als de werknemer woont en door hem in diens gezin duurzaam wordt verzorgd en opgevoed;
 - een inwonende ouder van de werknemer.
 - 2 Het verlof bedraagt een aaneengesloten periode van maximaal elf weken. De in deze periode opgebouwde vakantierechten worden geacht te zijn opgenomen binnen deze periode.
- Artikel 12.4.5** **Calamiteiten en ander kort verzuimverlof**
- 1 De werknemer heeft recht op korte tijd betaald verlof om in zeer bijzondere persoonlijke omstandigheden de eerste noodzakelijke voorzieningen te treffen. Onder zeer bijzondere persoonlijke omstandigheden wordt onder meer ziekte in het gezin van de werknemer verstaan.
 - 2 Bij overlijden van:
 - een bloed- of aanverwant in de rechte lijn;
 - een broer of zus
 van de werknemer en/of van zijn echtgenoot of relatiepartner heeft de werknemer recht op betaald verlof op de dag van overlijden en op de dag van de begrafenis of crematie, voor zover de werknemer was ingeroosterd op deze dag/dagen.
 - 3 Bij overlijden van:
 - de echtgeno(o)t(e) of relatiepartner;
 - een (pleeg)kind;
 - een (pleeg)ouder
 van de werknemer en/of van zijn echtgenoot of relatiepartner heeft de werknemer recht op betaald verlof op de dag van overlijden tot en met de dag van de begrafenis of crematie, voor zover de werknemer was ingeroosterd op deze dag/dagen.

HOOFDSTUK 13

Activeringsregeling

(met ingang van 1 juli 2015)

Artikel 13.1

Werkings sfeer

- 1 Aan de werknemer die voor onbepaalde tijd is aangesteld en die wordt ontslagen wegens:
 - vermindering of beëindiging van de werkzaamheden;
 - of reorganisatie;
 - of onbekwaamheid c.q. ongeschiktheid voor de in de instelling te vervullen functie die niet aan zijn schuld of toedoen te wijten is,wordt met ingang van de dag, volgend op de dag waarop de arbeidsovereenkomst eindigt, door de werkgever een activeringsregeling toegekend overeenkomstig de bepalingen uit dit hoofdstuk.
- 2 De activeringsregeling bestaat uit een activeringsbudget ter hoogte van de wettelijke transitievergoeding en een aanvulling op de uitkering op basis van de Werkloosheidswet. Het activeringsbudget bedraagt ten minste € 5.000 bij een voltijd dienstverband. Voor de werknemer met een van de voltijdnorm afwijkende arbeidsduur wordt het naar rato-beginsel toegepast.
- 3 In geval van onbekwaamheid dient de werknemer vijftien jaar of langer bij de werkgever in dienst te zijn. Onder onbekwaamheid wordt geen arbeidsongeschiktheid verstaan.
- 4 De activeringsregeling wordt uitsluitend toegekend indien de werknemer recht heeft op een uitkering op basis van de Werkloosheidswet als gevolg van ontslag wegens één van de in lid 1 genoemde redenen.
- 5 Ten aanzien van de werknemer die reeds voor 1 juli 2015 is ontslagen en waarbij de Wachtgeldregeling uit voorgaande cao's is toegepast of indien reeds toezeggingen op grond van de wachtgeldregeling zijn gedaan, geldt de toepassing van de wachtgeldregeling en worden bestaande toezeggingen gerespecteerd. Voor deze werknemers is de activeringsregeling niet van toepassing.

Artikel 13.2

Activeringsbudget

- 1 Het activeringsbudget heeft tot doel de werknemer te ondersteunen bij het vinden van ander werk.
- 2 Het budget kan in overleg met de werknemer worden ingezet voordat er sprake is van ontslag als bedoeld in artikel 13.1.

Artikel 13.3

Nieuwe arbeidsovereenkomst bij andere werkgever

- 1 De boventallig verklaarde werknemer, die voor de formele ontslagdatum met wederzijds goedvinden zijn arbeidsovereenkomst beëindigt teneinde een functie bij een andere werkgever te aanvaarden, heeft in afwijking van artikel 13.1, recht op de WW-aanvulling indien hij binnen de voor hem geldende termijn als bedoeld in artikel 13.4 werkloos wordt en een WW-uitkering krijgt toegekend. De looptijd van de nieuwe arbeidsovereenkomst wordt in mindering gebracht op de aanvullingsperiode als bedoeld in artikel 13.4.
- 2 De werkgever kan tevens een activeringsbudget toekennen.

Artikel 13.4**Duur van de aanvulling op de WW-uitkering**

- 1 De werknemer die wordt ontslagen op grond van een van de redenen genoemd in artikel 13.1 en recht heeft op een uitkering op basis van de Werkloosheidswet ontvangt een aanvulling op de WW-uitkering.
- 2 De duur van de aanvulling bedraagt drie maanden en wordt vermeerderd met 1 maand voor elk vol dienstjaar dat de werknemer langer dan drie jaar in dienst is geweest, met een maximum van 38 maanden.
- 3 Voor de werknemer die vijftien jaar of langer bij de werkgever in dienst is geweest wordt de duur van de aanvulling verhoogd met twee maanden, met dien verstande dat de maximum duur van de aanvulling 38 maanden bedraagt.
- 4 Voor de bepaling van het aantal dienstjaren als bedoeld in lid 2 tellen alle volle maanden tezamen aaneengesloten doorgebracht in dienst van bij de NVZ, NZf of diens rechtsvoorgangers aangesloten instellingen mee.
- 5 Is de duur van de WW-periode korter dan de aanvullingsperiode als bedoeld in lid 2 en 3 dan ontvangt de werknemer de uitkering van de werkgever.
- 6 Voor de werknemer die binnen vijf jaar na de datum van het ontslag de AOW-gerechtigde leeftijd zal bereiken en daarbij op de datum van het ontslag ten minste tien jaar in dienst bij de instelling is geweest, wordt de duur van de aanvulling verlengd tot het bereiken van die leeftijd. De aanvulling vindt, na het aflopen van de WW-periode, plaats op basis van de IOW-uitkering van de werknemer. De werknemer heeft geen recht op het activeringsbudget als bedoeld in artikel 13.2.

Artikel 13.5**Hoogte van de aanvulling op de WW-uitkering**

- 1 De hoogte van de WW-uitkering vermeerderd met de aanvulling is gerelateerd aan de duur zoals opgenomen in artikel 13.4 lid 2 en 3 en bedraagt gedurende de eerste 6 maanden de hoogte van het laatstgenoten salaris. Gedurende de daarop volgende 3 maanden 80% van het salaris. Gedurende de daarop volgende 24 maanden 75% en vervolgens 5 maanden 70% van het salaris. Voor de werknemer die voldoet aan de vereisten van artikel 13.4 lid 6 bedraagt de verlengde uitkering 70% van het salaris.
- 2 Het salaris waarop de aanvulling op de WW-uitkering is gebaseerd wordt geïndexeerd met de cao-loonontwikkeling.

Artikel 13.6**Verplichtingen van de werknemer**

- 1 De werknemer is verplicht zich, na aanzegging van het ontslag, direct als werkzoekende in te laten schrijven bij het UWV.
- 2 De werknemer is verplicht gebruik te maken van een hem geboden mogelijkheid om inkomsten uit arbeid of bedrijf te verkrijgen, tenzij hij aantoont dat deze verplichting redelijkerwijs niet van hem kan worden gevergd.
- 3 De werknemer is verplicht aan de werkgever direct opgave te doen van het bedrag van de inkomsten uit arbeid of bedrijf en van het bedrag dat aan uitkering ingevolge een wettelijke regeling wordt genoten. Desgevraagd dient hij alle gewenste inlichtingen en bewijsstukken te verschaffen.

Artikel 13.7**Vermindering van de activeringsregeling**

- 1 Op de WW-aanvulling, als bedoeld in artikel 13.5, wordt in mindering gebracht:
 - uitkeringen op basis van de Ziektewet, de Wet op de Arbeidsongeschiktheidsverzekering, de Wet Werk en Inkomen naar Arbeidsvermogen, de Wet Arbeidsongeschiktheidsvoorziening Jonggehandicapten en de Wet Arbeidsongeschiktheidsvoorziening Zelfstandigen;
 - een eventuele strafkorting op basis van de Werkloosheidswet;
 - inkomsten uit arbeid (arbeidsovereenkomst) of bedrijf.
- 2 Indien de arbeidsovereenkomst, zoals bedoeld in lid 1, niet op eigen verzoek eindigt wegens een in artikel 13.1 lid 1 genoemde reden, herleeft de aanspraak op de WW-aanvulling (artikel 13.5).
- 3 De duur van deze nieuwe arbeidsovereenkomst wordt op de totale duur van de WW-aanvulling in mindering gebracht.

Artikel 13.8

Vervallen van de WW-aanvulling

- 1 De WW-aanvulling vervalt:
 - met ingang van de dag volgend op die waarop de werknemer is overleden;
 - met ingang van de dag waarop de werknemer de AOW leeftijd bereikt;
 - wanneer de werknemer aanspraak maakt op invaliditeitspensioen ingevolge het reglement van het Pensioenfonds Zorg en Welzijn, uit hoofde van de dienstbetrekking waaruit het recht op de activeringsregeling is ontstaan;
 - als de werknemer niet aan de hem in artikel 13.6 opgelegde verplichtingen voldoet;
 - als de uitkering op basis van de Werkloosheidswet of een van de andere in artikel 13.7 lid 1 genoemde uitkeringen wordt stopgezet, omdat de werknemer niet al datgene doet wat noodzakelijk is voor het verkrijgen van een van deze uitkeringen.Hangende een beroepsprocedure krachtens genoemde wettelijke regelingen wordt de WW-aanvulling opgeschort.
- 2 De WW-aanvulling kan door de werkgever vervallen worden verklaard als:
 - de voormalige werknemer onvoldoende medewerking geeft aan een geneeskundig onderzoek dat strekt tot het aanvragen van invaliditeitspensioen of van een wettelijke uitkering wegens arbeidsongeschiktheid;
 - de voormalige werknemer geacht kan worden zich duurzaam in het buitenland te hebben gevestigd.

Artikel 13.9

Uitkering bij overlijden

Ingeval van overlijden van de werknemer, wordt door de werkgever aan de nabestaanden een uitkering verstrekt. De uitkering heeft de omvang van de WW-aanvulling die over de eerste drie maanden volgend op de maand van overlijden zou zijn uitgekeerd.

Artikel 13.10

Uitbetaling van de activeringsregeling

- 1 De aanvulling op de WW-uitkering geschiedt maandelijks met inachtneming van het bepaalde in artikel 7.1.4.
- 2 Het activeringsbudget wordt uitbetaald bij einde dienstverband.
- 3 Er kan geen sprake zijn van cumulatie van een ontbindingsvergoeding, een afkoopregeling of een uit de wet voortvloeiende vergoeding en het activeringsbudget als bedoeld in artikel 13.1 lid 1.

Artikel 13.11

Pensioen tijdens WW-periode

De werknemer die ervoor kiest om gedurende de WW-periode het deelnemerschap aan het Pensioenfonds Zorg en Welzijn voort te zetten, ontvangt een bijdrage van de werkgever ter hoogte van 50% van de verschuldigde pensioenpremie.

Artikel 13.12

Bijzondere regeling

- 1 De werknemer die binnen vijf jaar na de datum van het ontslag de AOW-gerechtigde leeftijd zal bereiken en daarenboven op de datum van het ontslag ten minste tien jaar in dienst bij de instelling is geweest, heeft de keuze gebruik te maken van artikel 13.4 lid 6, of het aanbod te accepteren om in dienst van de werkgever te blijven tot het bereiken van zijn AOW-gerechtigde leeftijd.
- 2 In de periode tot het einde van het dienstverband ontvangt de werknemer het wettelijk minimumloon en blijft beschikbaar voor alle arbeid van de werkgever die redelijkerwijs kan worden opgedragen.
- 3 De uitgevoerde activiteiten worden verricht tegen de loonwaarde van de verrichte werkzaamheden. De werknemer ontvangt bij het verrichten van arbeid de inkomsten die het minimumloon overtreffen.

HOOFDSTUK 14

Sociale begeleiding bij organisatieveranderingen

Artikel 14.1

Algemeen

- 1 Dit hoofdstuk biedt een kader waarbinnen partijen zich ten opzichte van elkaar dienen te gedragen. Deze kaderregeling heeft, in afwijking van artikel 2.2, een minimum karakter. Dat wil zeggen dat van de bepalingen in dit hoofdstuk ten gunste van de werknemer(s) kan worden afgeweken.
- 2 Bij de toepassing van dit hoofdstuk zal de werkgever, uitgaande van de continuïteit van de zorgverlening, de sociale, organisatorische en economische factoren voortdurend tegen elkaar afwegen. Daarbij zal zoveel mogelijk worden gestreefd naar behoud van werkgelegenheid.

Artikel 14.2

Definities

- Onder een organisatieverandering wordt verstaan een wijziging in de organisatie (bij voorkeur op basis van een samenhangend plan), met sociale gevolgen voor werknemers. Onder organisatieverandering wordt mede begrepen reorganisatie, fusie, samenwerking, overgang van onderneming en/of gehele of gedeeltelijke sluiting.
- Onder een formatieplaatsenplan wordt verstaan, een ten behoeve van de nieuwe organisatorische situatie op te stellen indicatief overzicht van functies met een omschrijving van functie-eisen, het verwachte niveau en inhoud van die functies.

Artikel 14.3

Informatie en overleg

- 1 Indien de werkgever het voornemen heeft een organisatieverandering door te voeren die sociale gevolgen heeft voor twintig of meer werknemers, stelt zij alle werknemersorganisaties hiervan zo spoedig mogelijk schriftelijk in kennis en nodigt deze tijdig uit voor overleg over een sociaal plan (artikel 14.4).
- 2 Indien zich in een tijdvak van drie maanden meerdere met elkaar samenhangende organisatieveranderingen voordoen die gezamenlijk sociale gevolgen hebben voor twintig of meer werknemers, worden zij geacht een organisatieverandering te zijn zoals bedoeld in lid 1.
- 3 Het overleg wordt gevoerd met alle in deze cao genoemde werknemersorganisaties, tenzij een (of enkele) werknemersorganisatie(s) te kennen heeft (hebben) gegeven niet aan het overleg te zullen deelnemen, of niet binnen een redelijke termijn heeft gereageerd op de uitnodiging door de werkgever.
- 4 De werkgever verstrekt ten minste informatie over:
 - de achtergronden en motieven die tot de voorgenomen organisatieverandering hebben geleid;
 - de te verwachten economische en sociale gevolgen;
 - de bestaande organisatiestructuur en de bestaande personeelsbezetting (formatieplaatsenoverzicht);
 - de organisatiestructuur van de nieuw te vormen organisatie, alsmede het daarbij behorende formatieplaatsenplan en de toepassing daarvan;
 - de aard en de inhoud van de contacten met het College Sanering Ziekenhuisvoorzieningen (indien relevant).

Artikel 14.4

Sociaal plan

- 1 De werkgever stelt in overleg met de werknemersorganisaties een sociaal plan op. Het sociaal plan heeft tot doel de nadelige sociale gevolgen voor werknemers door een organisatieverandering zoveel mogelijk te beperken.
- 2 In het sociaal plan wordt o.a. aandacht besteed aan:
 - herplaatsing, eventueel in combinatie met tijdelijke plaatsing of detachering;
 - het voorkomen van gedwongen ontslag door herplaatsing en natuurlijk verloop;
 - om-, her- en bijscholing, zowel gericht op het verruimen van de mogelijkheden voor herplaatsing als op het vergroten van de kansen op de arbeidsmarkt;
 - outplacement en andere vormen van ondersteuning om de kansen op de arbeidsmarkt te vergroten;

- materiële ondersteuning in gevallen waarin gedwongen ontslag onvermijdelijk is;
- een salarisgarantieregeling;
- een hardheidsclausule ingeval het sociaal plan leidt tot een onredelijke of onbillijke situatie voor de individuele werknemer;
- de termijn waarover deze maatregelen zich uitstrekken;
- de positie van de oproepmedewerker;
- de positie van de (mogelijk toekomstige) zelfstandige zonder personeel (zzp'er).

Artikel 14.5

Aanvullende afspraken voor kwetsbare werknemers

- 1 Tenzij in het kader van een binnen de instelling overeengekomen sociaal plan anders geregeld, blijven individuele werknemers waarvan op het moment van boventallig verklaren sprake is van een aantoonbare employability achterstand waardoor ze onbemiddelbaar zijn op de arbeidsmarkt, in dienst van de werkgever en worden bijgeschoold en bemiddeld alvorens tot beëindiging van de arbeidsovereenkomst wordt overgegaan.
- 2 De duur van de in lid 1 bedoelde periode is afhankelijk van de afstand tot de arbeidsmarkt (individueel maatwerk) maar bedraagt maximaal 12 maanden. Gedurende deze periode blijft de werknemer beschikbaar voor arbeid, bijvoorbeeld via de flexpool.
- 3 De werknemer die aantoonbaar verwijtbaar een employability-achterstand heeft komt niet voor deze regeling in aanmerking.
- 4 De ingezette middelen voor bijscholing en bemiddeling komen ten laste van de wettelijke transitievergoeding.
- 5 De adviescommissie sociale begeleiding geeft een advies aan de werkgever indien er verschil van inzicht bestaat tussen de werkgever en de werknemer over de vraag of er sprake is van onbemiddelbaarheid van de werknemer op de arbeidsmarkt ten gevolge van een aantoonbare employability-achterstand.

Artikel 14.6

Adviescommissie sociale begeleiding

- 1 De werkgever stelt een paritair samengestelde adviescommissie in. De leden worden benoemd door de werkgever en door de ondernemingsraad.
- 2 De commissie stelt een reglement op dat haar samenstelling en werkwijze regelt. Na vaststelling van het reglement ontvangen werkgever en ondernemingsraad een exemplaar.
- 3 De commissie adviseert uitsluitend op verzoek van de werkgever of een werknemer over de toepassing van de in dit hoofdstuk opgenomen bepalingen, respectievelijk het sociaal plan.
- 4 De werkgever vraagt advies aan de commissie wanneer werknemer en werkgever het oneens zijn over de volgende voorgenomen maatregelen:
 - een werknemer op non actief te stellen;
 - een werknemer te ontslaan;
 - een besluit te nemen met betrekking tot functiewijziging;
 - een beroep op de hardheidsclausule door een werknemer niet te honoreren.
 Het advies van de commissie is een zwaarwegend advies.
- 5 De commissie brengt over de verrichte werkzaamheden periodiek geanonimiseerd verslag uit aan de werkgever en de ondernemingsraad. Indien een sociaal plan van toepassing is, wordt dit verslag ook aan de werknemersorganisaties verstrekt.
- 6 De kosten van de commissie komen ten laste van de werkgever.

Artikel 14.7

Informatie en overleg bij overgang en/of wijziging rechtspositie

- 1 Indien de werkgever het voornemen heeft een nieuwe rechtspersoon op te richten, of indien de werkgever het voornemen heeft een deel van de organisatie over te dragen aan een bestaande rechtspersoon, waarbij sprake is van een overgang van twintig of meer werknemers naar deze rechtspersoon, dan stelt de werkgever alle werknemersorganisaties als bedoeld in artikel 14.3 lid 3 hiervan zo spoedig mogelijk schriftelijk in kennis en nodigt deze tijdig uit voor overleg. De intentie van het overleg is te komen tot een sociaal overdrachtsprotocol.
- 2 Indien een werkgever als bedoeld in artikel 1.1.1.a een rechtspersoon beheert die niet valt onder de werkingssfeer van de Cao Ziekenhuizen, maar die de Cao Ziekenhuizen wel (gedeeltelijk) toepast, het voornemen heeft tot wijziging van de rechtspositie van werknemers, nodigt de werkgever de in lid 1 bedoelde werknemersorganisaties uit voor overleg. De intentie van het overleg is het maken van afspraken teneinde de sociale gevolgen van de wijziging van rechtspositie voor de werknemers zoveel mogelijk te beperken.

HOOFDSTUK 15

Arbeidsvoorwaardenregeling Medisch Specialisten (AMS)

De inhoud van deze regeling is opgenomen in een aparte publicatie:

- Arbeidsvoorwaardenregeling medisch specialisten AMS 2016.

Slotbepaling

I. De werkgeversorganisatie

Nederlandse Vereniging van Ziekenhuizen

.....
Mevrouw mr. Y.C.M.T. van Rooy

.....
Mevrouw drs. B.J.M. Gallé

II. Werknemersorganisaties

FNV

.....
Mevrouw E.W.M. Merlijn

CNV Connectief

.....
De heer J. Veldt

FBZ

.....
De heer drs. R.A.C.L. Héman

NU'91

.....
Mevrouw drs. M.J. Kempff, MBA

Statuut Sociaal Beleid

Karakter van het Statuut Sociaal Beleid

Cao-partijen zijn van mening dat in instellingen een verantwoord sociaal beleid dient te worden gevoerd. Gezien de ontwikkelingen in de samenleving dient dit beleid dynamisch te zijn en zich procesmatig te ontwikkelen. Het Statuut Sociaal Beleid is een richtsnoer waarlangs het sociaal beleid in de instellingen zich met name in het overleg tussen werkgever en ondernemingsraad behoort te ontwikkelen.

Het sociaal beleid is een geïntegreerd onderdeel van het totale beleid van de instelling, één en ander met inachtneming van de grondslag, vermeld in de statuten van de instelling.

Doelstellingen sociaal beleid

- Gestalte geven aan een zodanige organisatie en zodanige gezagsverhoudingen dat daarin de werknemers hun bijdrage aan het goed functioneren van de instelling willen en kunnen geven.
- Het zodanig organiseren van werkzaamheden dat sprake is van zinvolle arbeid met een zo groot mogelijke eigen bevoegdheid en verantwoordelijkheid, aangepast aan aanleg, capaciteit en ambities van de werknemers.
- Werknemers betrekken bij het inrichten van de eigen werksituatie en bij het bepalen van het beleid binnen de instelling.
- Voorwaarden scheppen voor de ontplooiing van werknemers.
- Het binnen de mogelijkheden van de instelling scheppen van goede materiële voorzieningen voor de werknemers volgens maatschappelijk verantwoorde, voor iedereen inzichtelijke, zo objectief mogelijke criteria.
- Daar waar opleidingen worden gegeven in de organisatie, een zodanige leer- en werksituatie met de daarmee samenhangende referentiekaders scheppen, dat beide facetten tot hun recht komen.

Uitgangspunten

- De structuur en dynamiek van de organisatie dienen kenbaar en bespreekbaar te zijn binnen de instelling.
- Informatie en communicatie zijn van groot belang, temeer omdat door de vele zelfstandig werkende afdelingen onderlinge uitwisseling van informatie vaak moeilijk is.
- Bij de vormgeving en uitvoering van het sociaal beleid dient de medezeggenschap van de werknemers te worden bevorderd, opdat deze invloed kunnen uitoefenen op het uitwerken en realiseren van de doelstellingen van het totale beleid.
- De spreiding van verantwoordelijkheden en bevoegdheden zal erop gericht zijn dat allen die binnen de instelling werkzaam zijn op zinvolle wijze gestalte kunnen geven aan de uitoefening van hun functie.
- Het beleid zal zoveel mogelijk bevorderen dat een voor betrokkenen aanvaardbaar evenwicht geschapen wordt tussen de door de organisatie aan de arbeid te stellen eisen en de mogelijkheden, wensen, veiligheid en gezondheid van de werknemers.
- Opleidings- en vormingsmogelijkheden, mede gericht op de attitudevorming en relatievaardigheid, zijn belangrijk omdat zij dikwijls een integrerend onderdeel vormen van andere ontwikkelingen.
- Het beleid ten aanzien van de arbeidsvoorwaarden beoogt de arbeidsverhouding, zowel wat betreft de regels als de uitvoering, aan algemene beginselen van rechtvaardigheid, rechtszekerheid en doelmatigheid te doen beantwoorden.

Aandachtsgebied personeelsplanning

De opbouw en de omvang van het personeelsbestand zal gebaseerd worden op een adequate planning. Voor de vaststelling van het werknemersbestand dient te worden gekomen tot een formatie plaatsenplan (fpp). Bij de realisering van het fpp wordt uitgegaan van de te leveren zorg en de bedrijfseconomische context, waarbij de effecten van wettelijke regelingen en cao-bepalingen mede uitgangspunt te zijn. De personeelsplanning anticipeert op de te verwachten ontwikkelingen van de instelling. Daarbij zal rekening worden gehouden met de loopbaanplanning en de opvang van de invloeden, die gewijzigde eisen aan opbouw, deskundigheid en omvang van het personeelsbestand stellen.

Aandachtsgebied personeelsvoorziening

- Deeltijdarbeid:
De werkgever voert een stimulerend beleid ten aanzien van deeltijdarbeid, ook voor hogere en leidinggevende functies.
- Werving en selectie:
De werkgever sluit aan bij de bepalingen van de door de NVP opgestelde sollicitatiecode, welke verkrijgbaar is bij de NVP, postbus 70, 3430 AB te Nieuwegein.
- Introductie:
Een goede introductie, bijvoorbeeld met behulp van een introductieboekje of introductiedagen, moet ertoe leiden dat de medewerker zo vroeg mogelijk vertrouwd raakt met de organisatie en zijn plaats daarin.
- Dossiervorming:
De instelling dient regels vast te stellen met betrekking tot de samenstelling, de bewaring, het gebruik en de inzage van dossiers van werknemers.
- Beëindiging dienstverband:
Bij het beëindigen van het dienstverband zal rekening gehouden dienen te worden met de sociale gevolgen voor de werknemer. In het bijzonder zal tijdig aandacht dienen te worden besteed aan de begeleiding van werknemers die een beëindiging van hun dienstverband tegemoet gaan op grond van arbeidsongeschiktheid en (vervroegde) pensionering.

Aandachtsgebied loopbaanontwikkeling

Het beleid van de instelling is erop gericht om, gebaseerd op het formatieplaatsenplan, iedere werknemer de gelegenheid te geven overeenkomstig eigen capaciteit, mogelijkheden en ambities een optimale bijdrage te leveren aan het functioneren van de instelling. Belangrijke instrumenten kunnen hierbij zijn het resultaat van een belangstellingsonderzoek, zoals dat bijvoorbeeld uit de personeelsbeoordeling naar voren kan komen en het bevorderen van interne sollicitatie bij vacatures. Aandachtspunt hierbij is het wegnemen van belemmeringen die het doorstromen van vrouwen naar hogere functies bemoeilijken.

Aandachtsgebied kwaliteit

Teneinde de kwaliteit en de professionele ontwikkeling van de verpleegkundige zorg te verbeteren, bevelen cao-partijen aan dat op instellingsniveau wordt voorzien in een adequate vorm van advisering vanuit de verpleging door de realisering van een Verpleegkundige Adviesraad (VAR).

Aandachtsgebied werklastbeheersing

Een systeem van werklastbeheersing maakt deel uit van het door de instelling te voeren beleid ten aanzien van de zorgverlening met als doel afstemming van zorgvraag en zorgaanbod.

Aandachtsgebied in- en externe beroepsopleiding, her- en bijscholing

Het beleid bevat alle activiteiten die voortvloeien uit beroepsopleidingen, her- en bijscholing, welke gericht zijn op het verkrijgen van respectievelijk instandhouden van kennis, inzicht en (sociale) vaardigheid, benodigd voor een goede taakvervulling.

Het beleid van de instelling dient erop gericht te zijn dat bevorderende maatregelen worden genomen om werknemers in de gelegenheid te stellen om beroepsopleidingen, her- en bijscholing te volgen, voor zover nodig ook waar deze extern worden gegeven.

Daar waar een inservice-opleiding wordt gegeven in de instelling en daar waar de instelling het praktijkdeel van een duale opleiding verzorgt, dienen een zodanige onderwijsleersituatie en werksituatie met de daarmee samenhangende referentiekaders te worden geschapen dat de beide facetten van het leerling/werknemer zijn tot hun recht kunnen komen.

Ten aanzien van stagiaires dient de instelling zich te realiseren dat de stagiair boventalig is en zijn aanwezigheid ten doel heeft te leren. Dat wil zeggen dat participatie in het arbeidsproces pas dan verantwoord is als dat gebeurt op basis van leerdoelen. De instelling draagt er zorg voor dat de praktijkbegeleiding volgens de samenwerkingsovereenkomst wordt gerealiseerd.

Aandachtsgebied vorming, management- en kaderopleidingen

Aan bovengenoemde leerprocessen zal doorgaans verbonden moeten zijn, dat het operationeel maken van de opgedane leerervaring in de werksituatie begeleid wordt. Het beleid van de instelling dient erop gericht te zijn werknemers in de gelegenheid te stellen zich ten aanzien hiervan te ontwikkelen.

Naast het belang voor de werknemer, kan het in de instelling bijdragen aan de beïnvloeding van de wijze van leidinggeven, de wijze van invoering van functiewaardering, de wijze van toepassing van beoordelingssystemen, werkoverleg en relatievorming tussen patiënten/familie en werknemers.

Aandachtsgebied veranderingsprocessen

Veranderingsprocessen worden veelal ingeleid door ontwikkelingen welke zich in de maatschappij voordoen en worden daardoor beïnvloed. Binnen het sociaal beleid vereisen deze processen goede begeleiding.

Aandachtspunten daarbij zijn goede arbeidsverhoudingen en een doelmatige organisatie.

Aandachtsgebied werkoverleg

Het beleid van de instelling is erop gericht mede door middel van werkoverleg de mogelijkheden te vergroten voor alle werknemers zich meer en sterker bij hun werk betrokken te voelen.

Onder werkoverleg wordt met name verstaan: open overleg binnen afdelingsgebonden groepen van medewerkers en niet overleg op individuele basis. In beginsel behoren alle werknemers deel te (kunnen) nemen aan werkoverleg. Daarmee komen dus de werknemers als groep, en de groepsprocessen die zich daarbij voordoen, in de aandacht te staan.

Bij werkoverleg gaat het om regelmatig en integraal geregeld overleg, niet over een incidentele en willekeurige activiteit.

Werkoverleg is niet vrijblijvend: eenmaal ingevoerd kan het niet zonder meer, naar believen van de leiding, worden afgeschaft.

Werkoverleg houdt in dat binnen de desbetreffende afdelingsgebonden groepen de werknemers deelnemen in en invloed uitoefenen op het beleid onder meer betreffende:

- De structuur van het werk: werkverdeling, werkorganisatie, werkmethoden en outillage, afdelingstaken zoals:
 - de inhoud van de totale te verrichten taak alsmede van alle onderdelen daarvan;
 - de wijze waarop deze taak, respectievelijk taken word(t)en verricht;
 - het geven van leiding binnen de werkeenheid;
 - het toekennen van zo groot mogelijke directe verantwoordelijkheden aan eenieder.
- De doelstellingen en de daarvan afgeleide normen: bezetting, opleiding, kosten, productienormen.
- Sociale verhoudingen: samenwerking, informatie en communicatie, delegatie.
- Werkomstandigheden: fysieke voorwaarden als temperatuur, verlichting en veiligheid.
- De werkwijze in relatie tot de resultaten daarvan.

Aandachtsgebied ondernemingsraad

De ondernemingsraad is een (zelfstandig) orgaan van overleg, advies, informatie en communicatie binnen een instelling. De raad heeft tot taak het optimaal functioneren van de instelling in al haar doelstellingen te bevorderen door:

- het voeren van overleg met de leiding van de instellingen;
- het vertegenwoordigen van werknemers.

Hij zal bij de vervulling van deze taak zich in sterke mate laten leiden door de belangen en opvattingen van werknemers en zal deze belangen en opvattingen op basis van de hem bij wet, cao of anderszins gegeven bevoegdheden optimaal in het beleid van bestuur en directie van de instelling doen doorklinken.

Daartoe dient met name ook in de overlegvergaderingen een goed klimaat te worden geschapen en gehandhaafd, zodat zowel de ondernemingsraad als de leiding van de instelling kunnen komen tot een juiste afweging van alle betrokken belangen, ook die van de patiënt.

Aandachtsgebied informatie/communicatie

De instelling zorgt voor een goede algemene voorlichting over de organisatie en de werkwijze ervan en ten aanzien van organisatorische en sociale zaken ook voor zover deze niet tot het specifieke terrein van een dienst behoren.

Gestructureerde afspraken, zowel horizontaal als verticaal, alsmede goede en snelle informatie langs korte en open communicatielijnen, nodig voor het volwaardig functioneren van mensen in een samenwerkingsverband, dienen te worden bevorderd.

Tevens bevordert de instelling de noodzakelijke informatie en communicatie die nodig zijn voor het goed functioneren van de werknemer binnen zijn afdeling.

Aandachtsgebied gezondheid

De instelling draagt zorg voor het scheppen en instandhouden van arbeidsomstandigheden die een gezond leef- en werkklimaat waarborgen.

Daarbij zal ook aandacht worden geschonken aan bedrijfsgeneeskundige aspecten, onder meer bij aanstelling, in het kader van periodiek geneeskundig onderzoek, met het oog op beroeps- en andere ziekten alsmede aan arbeidshygiënische en ergonomische facetten en de relatie van deze tot de gezondheid van de werknemer, zowel collectief als individueel.

Aandachtsgebied individuele werknemer

Het beleid van de instelling zal zich ook in preventieve zin richten op het bevorderen van het welzijn en het goed functioneren van de individuele werknemer.

Daarbij zal bijzondere aandacht worden geschonken aan werknemers die met name in de relationele sfeer bekneld dreigen te raken.

De werkgever zal op verzoek van de ondernemingsraad maatregelen treffen ter voorkoming van ongewenste intimiteiten en een regeling treffen waarmee wordt voorzien in een zorgvuldige behandeling van klachten inzake ongewenste intimiteiten.

Aandachtsgebied gezond roosteren

Bij het opstellen van dienstroosters wordt gestreefd naar mogelijkheden voor voldoende herstel tijdens en na het werk en naar efficiënte bedrijfsvoering. Om aan deze doelen optimaal invulling te geven, zal de werkgever dienstroosters volgens de WHAW-methodiek invoeren.

BIJLAGE B

Overzicht Normen Arbeidstijdenwet (Atw) en Arbeidstijdenbesluit (Atb)

De Arbeidstijdenwet (Atw) is van toepassing op alle personen die onder het gezag van de werkgever arbeid verrichten (werknemer, leerlingen, stagiaires).

De Atw en het Arbeidstijdenbesluit (Atb) zijn deels niet van toepassing op de werknemer die meer dan drie maal het minimumloon verdient, tenzij hij arbeid in nachtdienst verricht of arbeid waaraan ernstige gevaren voor de veiligheid of de gezondheid van personen zijn verbonden, in welk geval de Atw onverkort van toepassing is. Daarnaast is ook de medisch specialist deels uitgezonderd. Voor beide voornoemde uitzonderingen zijn de artikelen 4:2 en 4:3 (de mededeling en registratie), hoofdstuk 5 (arbeids- en rusttijden) en hoofdstuk 6 (medezeggenschapsaspecten) van de Atw niet van toepassing.

Tijdens de zwangerschap en na de bevalling gelden striktere normen (artikelen 4:5 t/m 4:9 Atw).

In dit schema zijn alleen de normen voor werknemers van 18 jaar en ouder opgenomen. Voor werknemers jonger dan 18 jaar gelden striktere regels.

Zondagsarbeid

Normen werknemers > 18 jaar	Normen vereenvoudigde Atw (geen collectieve regeling vereist, tenzij anders vermeld)	Bijzonderheden (Atb) (c) = collectieve regeling nodig (a) = alleen voor V&V (b) = alleen voor Artsen	Afwijkende afspraken in cao
Arbeidsverbod	Op zondag wordt geen arbeid verricht, tenzij ...		
1 ^e uitzondering op arbeidsverbod	Tenzij het tegendeel is bedongen en uit de aard van de arbeid voortvloeit		
2 ^e uitzondering op arbeidsverbod	Tenzij de bedrijfsomstandigheden dit noodzakelijk maken en het medezeggenschapsorgaan daarmee instemt, en de betrokken werknemer daar voor dat geval mee instemt		
Zondagsbepaling	In geval van arbeid op zondag ten minste 13 vrije zondagen per 52 weken		Collectieve regeling H6, artikel 6.10

Minimumrusttijden

Normen werknemers > 18 jaar	Normen vereenvoudigde Atw (geen collectieve regeling vereist, tenzij anders vermeld)	Bijzonderheden (Atb) (c) = collectieve regeling nodig (a) = alleen voor V&V (b) = alleen voor Artsen	Afwijkende afspraken in cao
Dagelijkse onafgebroken rusttijd	11 uur per 24 uur 1 x per periode van 7 x 24 uur in te korten tot 8 uur *)	(c) (a) bovendien 1 x per periode van 7 x 24 uur in te korten tot 10 uur	
Wekelijkse onafgebroken rusttijd	36 uur per periode van 7 x 24 uur, of 72 uur per periode van 14 x 24 uur, op te splitsen in perioden van minimaal 32 uur		

*) Indien de aard van de arbeid of de bedrijfsomstandigheden dit met zich meebrengen.

Maximumarbeidstijden

Normen werknemers > 18 jaar	Normen vereenvoudigde Atw (geen collectieve regeling vereist, tenzij anders vermeld)	Bijzonderheden (Atb) (c) = collectieve regeling nodig (a) = alleen voor V&V (b) = alleen voor Artsen	Afwijkende afspraken in cao
Arbeidstijd per dienst	12 uur		Collectieve regeling H6, artikel 6.11 lid 1: • 10 uur • inclusief overwerk 12 uur
Arbeidstijd per week	60 uur		Collectieve regeling H6, artikel 6.11 lid 3: • van deze norm kan niet ten nadele van de werknemer worden afgeweken
Arbeidstijd per 4 weken	Gemiddeld 55 uur per week		Collectieve regeling H6, artikel 6.11 lid 5: • van deze norm kan niet ten nadele van de werknemer worden afgeweken
Arbeidstijd per referentieperiode	Per 16 weken gemiddeld 48 uur per week		Collectieve regeling H6, artikel 6.11 lid 5: • van deze norm kan niet ten nadele van de werknemer worden afgeweken

Aanvullende regels bij nachtdiensten

Een nachtdienst is een dienst waarin meer dan 1 uur arbeid wordt verricht tussen 00.00 uur en 06.00 uur.

Normen werknemers > 18 jaar	Normen vereenvoudigde Atw (geen collectieve regeling vereist, tenzij anders vermeld)	Bijzonderheden (Atb) (c) = collectieve regeling nodig (a) = alleen voor V&V (b) = alleen voor Artsen	Afwijkende afspraken in cao
Minimumrust na een nachtdienst die eindigt na 02.00 uur	14 uur (1 x per 7 x 24 uur in te korten tot 8 uur) *)		Collectieve regeling H6, art 6.11 lid 4
Minimumrust na een reeks van 3 of meer achtereenvolgende nachtdiensten	46 uur		
Maximum arbeidstijd per nachtdienst	10 uur (maximaal 5 x per 14 x 24 uur en 22 x per 52 weken te verlengen tot 12 uur onder gelijktijdige inkorting van de rust na die verlengde nachtdienst tot minimaal 12 uur)		Collectieve regeling H6, art 6.11 lid 2 en 4: <ul style="list-style-type: none"> • 9 uur, • inclusief overwerk 10 uur • de verlenging tot 12 uur is niet toegestaan
Maximum arbeidstijd per week	60 uur		Collectieve regeling H6, artikel 6.11 lid 3: <ul style="list-style-type: none"> • van deze norm kan niet ten nadele van de werknemer worden afgeweken
Maximum arbeidstijd per 4 weken	Gemiddeld 55 uur per week		Collectieve regeling H6, artikel 6.11 lid 5: <ul style="list-style-type: none"> • van deze norm kan niet ten nadele van de werknemer worden afgeweken
Maximum arbeidstijd per referentieperiode	Per 16 weken gemiddeld 40 uur per week indien sprake is van 16 of meer nachtdiensten in die periode		Collectieve regeling H6, artikel 6.11 lid 6: <ul style="list-style-type: none"> • van deze norm kan niet ten nadele van de werknemer, met uitzondering van de arts, worden afgeweken; • voor artsen geldt: per 13 weken gemiddeld 48 uur per week
Maximumaantal nachtdiensten	Per 16 weken maximaal 36 nachtdiensten die eindigen na 02.00 uur. Bij collectieve regeling kan hiervan worden afgeweken tot maximaal 140 nachtdiensten die eindigen na 02.00 uur per 52 weken of maximaal 38 uur arbeid tussen 00.00 uur en 06.00 uur per 2 weken		Collectieve regeling H6, artikel 6.12: <ul style="list-style-type: none"> • maximaal 5 achtereenvolgende nachtdiensten of • maximaal 7 indien niet meer dan 43 per 16 weken • van deze normen kan niet ten nadele van de werknemer worden afgeweken
Maximum aantal achtereenvolgende diensten in een reeks waarin ook een of meer nachtdiensten	7		

*) Indien de aard van de arbeid of de bedrijfsomstandigheden dit met zich meebrengen.

Pauze

Normen werknemers > 18 jaar	Normen vereenvoudigde Atw (geen collectieve regeling vereist, tenzij anders vermeld)	Bijzonderheden (Atb) (c) = collectieve regeling nodig (a) = alleen voor V&V (b) = alleen voor Artsen	Afwijkende afspraken in cao
Arbeidstijd per dienst > 5 1/2 uur	Minimaal 1/2 uur (op te splitsen in pauzes van minimaal 1/4 uur) (c) Bij collectieve regeling kan de pauze beperkt worden tot 1/4 uur	(c) als geen pauze mogelijk: • dan maximaal gemiddeld 44 uur arbeid per 16 weken; (c) geconsigneerde pauze is pauze als aard van de arbeid dat noodzakelijk maakt	zie ook H6, artikel 6.9 zie ook H10, artikel 10.6
Arbeidstijd per dienst > 10 uur	Minimaal 3/4 uur (op te splitsen in pauzes van minimaal 1/4 uur) (c) Bij collectieve regeling kan de pauze beperkt worden tot 1/4 uur		

Consignatie en bereikbaarheid

	Consignatie	(c) Bereikbaarheidsdienst (maximaal 24 uur)	
Normen werknemers > 18 jaar	Normen vereenvoudigde Atw (geen collectieve regeling vereist, tenzij anders vermeld)	Bijzonderheden (Atb) (c) = collectieve regeling nodig (a) = alleen voor V&V (b) = alleen voor Artsen	Afwijkende afspraken in cao
Periode zonder consignatie	Per 28 x 24 uur minimaal 14 perioden van 24 uur, en tweemaal 48 uur geen arbeid	(c) aantal bereikbaarheidsdiensten: • per 7 x 24 uur maximaal (a) 3 en (b) 5 • per 16 weken maximaal (a) 32 en (b) 32	
Consignatie voor en na een nachtdienst	11 uur voor en 14 uur na een nachtdienst niet toegestaan	11 uur voor en 14 uur na een nachtdienst niet toegestaan	
Maximum arbeidstijd per 24 uur	13 uur	13 uur	
Maximum arbeidstijd per week	60 uur	60 uur	
Maximum arbeidstijd per referentieperiode (geen consignatie tussen 00.00 uur en 06.00 uur)	per 16 weken gemiddeld 48 uur per week	per 16 weken gemiddeld 48 uur per week	
Maximum arbeidstijd per referentieperiode (met consignatie tussen 00.00 uur en 06.00 uur)	per 16 weken gemiddeld 48 uur per week Als in 16 weken sprake is van 16 of meer keer consignatie tussen 00.00 uur en 06.00 uur: (lid 5) maximaal gemiddeld 40 uur per week, of (lid 6) maximaal gemiddeld 45 uur per week en na de laatste oproep tussen 00.00 uur en 06.00 uur 8 uur rust dan wel in de 18 uur na 06.00 uur 8 uur rust	per 16 weken gemiddeld 48 uur per week Idem Uitgezonderd: (c) (b) Per 16 weken gemiddeld 48 uur per week	Zie ook H10, artikel 10.2 lid 4
Minimum arbeidstijd bij oproep in consignatie	1/2 uur		

Aanvullende regels bij aanwezigheidsdienst

		(c) Aanwezigheidsdienst *) (maximaal 24 uur)	
Normen werknemers > 18 jaar	Normen vereenvoudigde Atw (geen collectieve regeling vereist, tenzij anders vermeld)	Bijzonderheden (Atb) (c) = collectieve regeling nodig (a) = alleen voor V&V (b) = alleen voor Artsen	Afwijkende afspraken in cao
Maximum aantal aanwezigheidsdiensten		52 per 26 weken	
Minimum rust voor en na een aanwezigheidsdienst		11 uur	
Minimum rust per periode van 7 x 24 uur		90 uur (verdeeld over 1 x 24 uur onafgebroken en 6 x 11 uur onafgebroken; de onafgebroken perioden mogen aaneengesloten zijn) (c) (de minimum rust van 11 uur voor en na een aanwezigheidsdienst resp. de minimum rust van 11 uur in de periode van 7 x 24 uur 1 x per periode van 7 x 24 uur in te korten tot 10 uur en 1 x tot 8 uur, onder gelijke verlenging van de volgende rustperiode) **)	
Maximum arbeidstijd per 26 weken		gemiddeld 48 uur per week (1248 uur)	Collectieve afspraak H10, artikel 10.2 lid 1:
Maximum arbeidstijd per 26 weken voor aios		gemiddeld 48 uur per week (1.248 uur) vanaf 1-8-2011	• Er wordt geen gebruik gemaakt van van artikel 4.8:2 lid 2 Atb (maatwerkregeling/opt-out)

*) Indien de aard van de arbeid het noodzakelijk maakt dat de arbeid regelmatig of voor een aanzienlijk deel in een aanwezigheidsdienst wordt verricht en dit door het op een andere wijze organiseren van de arbeid redelijkerwijs niet is te voorkomen.

**) Toepassing van deze inkorting is alleen in uitzonderlijke gevallen toegestaan, namelijk uitsluitend als de aard van de arbeid of de bedrijfsomstandigheden dat objectief rechtvaardigen.

Aanvullende regels bij cumulatie van bijzondere diensten

		Cumulatie bijzondere diensten	
Normen werknemers > 18 jaar	Normen vereenvoudigde Atw (geen collectieve regeling vereist, tenzij anders vermeld)	Bijzonderheden (Atb) (c) = collectieve regeling nodig (a) = alleen voor V&V (b) = alleen voor Artsen	Afwijkende afspraken in cao
Consignatie- + aanwezigheids- + bereikbaarheids- diensten		aantal bijzondere diensten • per 7 x 24 uur maximaal (a) 3 en (b) 5 • per 16 weken maximaal (a) 32 en (b) 32	

BIJLAGE C

Protocol FunctieWaardering Gezondheidszorg

1

Algemeen

Artikel 1.1

Definities

In deze bijlage wordt verstaan onder:

- FWG®: het computerondersteunde functiewaarderingssysteem als bedoeld in artikel 7.1.2 van de cao.
- IBC: de Interne Bezwaren Commissie FWG® als bedoeld in artikel 3.1 van deze bijlage.
- LCFH: de Landelijke Commissie FWG® Herindeling als bedoeld in artikel 4.1 van deze bijlage.

Artikel 1.2

Uitgangspunten beschrijving en indeling met FWG®

- 1 Basis voor beschrijving en indeling van een functie is de daadwerkelijk uitgeoefende functie, vastgelegd in een functiebeschrijving die voldoet aan de door cao-partijen vastgestelde kwaliteitseisen. Deze zijn opgenomen in Bijlage E van de Cao Ziekenhuizen 1999–2001. De belangrijkste eisen zijn:
 - Actueel: een korte en heldere weergave van de lokale actuele (IST) situatie.
 - Daadwerkelijk uitgeoefende functie: een goed beeld van de op het moment van beschrijven binnen het organisatiedeel uitgeoefende functie.
 - Herkenbaar: het is van belang dat voor de betreffende functie kenmerkende zaken op een herkenbare manier zijn beschreven.
 - Toelichting per gezichtspunt: voor de niveaubepaling is het noodzakelijk dat per gezichtspunt relevante zaken zijn toegelicht.
- 2 Binnen de kwaliteitseisen is de werkgever vrij een wijze van functiebeschrijven te kiezen, die aansluit bij de instellingsvoorkeuren en -wensen. Een functie kan zowel taak als resultaatgericht worden beschreven.
- 3 Indeling van de functie vindt plaats met behulp van het FWG®-systeem, op basis van de vastgestelde functiebeschrijving.
- 4 De werkgever geeft aan wie binnen de instelling bevoegd is tot het beheer van de FWG® instellingsbestanden (systeemdeskundige) en tot het maken van een indelingsvoorstel met het FWG®-systeem (indelaars). De werkgever waarborgt een juiste systeemtoepassing en draagt zorg voor adequate opleiding en training van FWG®-systeemdeskundigen, indelaars en IBC leden.

2

Beschrijven en Indelen van een functie

Artikel 2.1

Aanleidingen voor verandering van de functiebeschrijving en/of indeling

- 1 De werknemer heeft een arbeidsovereenkomst en als onderdeel daarvan een actuele functiebeschrijving.
- 2 Bij veranderingen in de organisatie of in een functie kunnen zich de volgende situaties voordoen:
 - a de actuele functie-inhoud (de daadwerkelijk uitgeoefende functie) sluit niet meer aan bij de laatste vastgestelde functiebeschrijving (zie procedure herbeschrijving, artikel 2.4);
 - b de werkgever besluit, na advies van de ondernemingsraad, tot aanpassing van de organisatiestructuur en deze wijziging heeft gevolgen voor de inhoud van reeds beschreven en ingedeelde functies (zie procedure herbeschrijving, artikel 2.4);
 - c de werkgever besluit, na overleg met de ondernemingsraad, de bestaande functies op andere wijze te beschrijven, zoals van taak- naar resultaatgericht (zie: artikel 1.2 Lid 2) (zie procedure herbeschrijving, artikel 2.4);
 - d er is sprake van een wezenlijke verandering van de functie-inhoud, zodanig dat dit kan leiden tot indeling in een andere functiegroep (zie procedure herindeling, artikel 2.6);
 - e er zijn wijzigingen van en/of aanvullingen op voor indeling van de betreffende functie relevante ijkfuncties en kaderteksten in het FWG®-systeem, zodanig dat dit kan leiden tot indeling in een andere functiegroep (zie procedure herindeling, artikel 2.6);
 - f De werkgever wil een nieuwe functie instellen (zie procedure nieuwe functie, artikel 2.2).

Artikel 2.2**Werkwijze bij instellen van een nieuwe functie**

- 1 De werkgever kan een nieuwe functie instellen. Een nieuwe functie is een functie die qua inhoud en functie-eisen niet overeenkomt met een binnen de instelling reeds beschreven en ingedeelde functie en waarvoor het niet mogelijk is de daadwerkelijk uitgeoefende functie als basis te nemen voor de beschrijving.
- 2 De werkgever stelt een functiebeschrijving op en neemt een voorlopig besluit met betrekking tot de vaststelling van de nieuwe functie. De voorlopige beschrijving en voorlopige indeling van de functie wordt gelijktijdig schriftelijk aan de werknemer aangeboden.
- 3 De werknemer kan zes maanden na het aanbieden van de voorlopige beschrijving en indeling, een schriftelijk en gemotiveerd verzoek tot herbeschrijving of herindeling indienen. De werkgever informeert de werknemer over deze mogelijkheid.
- 4 De werkgever start binnen drie maanden na een verzoek de procedure herbeschrijving (artikel 2.4) of de procedure herindeling (artikel 2.6).
- 5 Als de werknemer binnen drie maanden na het verstrijken van de zes maanden in lid 3 geen verzoek tot herbeschrijving of herindeling indient, wordt het besluit definitief per datum voorlopig besluit.

Artikel 2.3**Opstellen van een functiebeschrijving**

- 1 De onderstaande procedure is van toepassing als de werkgever een functie (opnieuw) gaat beschrijven, zoals bij een nieuwe functie, een herbeschrijving van een reeds bestaande functie of als start van de herindeling van een functie.
- 2 De werkgever stelt een functiebeschrijving op, neemt een voorlopig besluit ter vaststelling van de functiebeschrijving en legt dit besluit schriftelijk aan de werknemer voor.
- 3 De werknemer kan binnen 30 dagen bezwaar maken tegen het voorlopig besluit als bedoeld in lid 2 (met uitzondering van een nieuwe functie, zoals beschreven in artikel 2.2).
- 4 Het bezwaar dient schriftelijk en gemotiveerd bij de werkgever te worden ingediend. Bezwaar is mogelijk tegen de inhoud van de functiebeschrijving of omdat de functiebeschrijving niet voldoet aan de kwaliteitseisen. Als de werkgever het bezwaar niet overneemt, vraagt hij binnen 14 dagen na ontvangst een advies van de IBC.
- 5 De IBC brengt het advies uit binnen 30 dagen.
- 6 Binnen 30 dagen na ontvangst van het advies van de IBC neemt de werkgever een definitief en gemotiveerd besluit en stelt de functiebeschrijving vast. Hij informeert de werknemer hierover schriftelijk. Hiermee eindigt de interne procedure.
- 7 Een eventueel resterend bezwaar tegen de functiebeschrijving, betreft de arbeidsovereenkomst (zie artikel 2.1). Een desbetreffend geschil kan aan de bevoegde rechter worden voorgelegd.
- 8 Als de werknemer binnen 30 dagen na het voorlopig besluit geen bezwaar heeft gemaakt, wordt het besluit definitief per datum voorlopig besluit.

Artikel 2.4

Herbeschrijvingsprocedure

- 1 De werkgever kan op eigen initiatief of op verzoek van de werknemer een herbeschrijvingsprocedure starten, als sprake is van een situatie zoals genoemd in artikel 2.1 lid 2 sub a tot en met c.
- 2 De herbeschrijvingsprocedure kan niet eerder aanvangen dan één jaar na de datum waarop de betreffende functiebeschrijving voor het laatst is vastgesteld (behoudens in het geval van een nieuwe functie zoals bedoeld in artikel 2.2).
- 3 Bij het toepassen van de herbeschrijvingsprocedure kan sprake zijn van bijstellingen in (sub)scores op gezichtspunten voor zover de functieindeling ongewijzigd blijft.
- 4 Het resultaat van een herbeschrijving is een actuele weergave van de daadwerkelijk uitgeoefende functie, beschreven op een door de instelling gekozen wijze (zie artikel 1.2).
- 5 Als de werkgever het initiatief neemt tot een herbeschrijving, stelt hij een functiebeschrijving op, neemt een voorlopig besluit ter vaststelling van de functiebeschrijving en legt dit besluit schriftelijk aan de werknemer voor (zie artikel 2.1).
- 6 Als de werknemer verzoekt om een herbeschrijving, neemt de werkgever binnen 3 maanden een voorlopig besluit terzake van het starten van een herbeschrijvingsprocedure en legt dit schriftelijk aan de werknemer voor.
- 7 Als de werkgever instemt met het verzoek, start hij binnen 30 dagen na het voorlopig besluit de procedure 'Opstellen van een functiebeschrijving' (zie artikel 2.1).
- 8 Tegen de afwijzing van het door de werknemer ingediende verzoek tot herbeschrijving kan de werknemer bezwaar maken bij de werkgever. Bezwaar is mogelijk tegen de inhoud van de functiebeschrijving of omdat de functiebeschrijving niet voldoet aan de kwaliteitseisen. Het bezwaar dient schriftelijk en met redenen omkleed bij de werkgever te worden ingediend, binnen 30 dagen na ontvangst van de afwijzing.
- 9 Als de werkgever het bezwaar van de werknemer afwijst, dient de werkgever binnen 14 dagen na ontvangst een verzoek om advies in bij de IBC.
- 10 De IBC brengt het advies uit binnen een termijn van 30 dagen.
- 11 Binnen 30 dagen na ontvangst van het advies van de IBC neemt de werkgever een definitief en gemotiveerd besluit en informeert de werknemer hierover schriftelijk.
- 12 Een eventueel resterend bezwaar tegen de functiebeschrijving, betreft de arbeidsovereenkomst (zie artikel 2.1). Een desbetreffend geschil kan aan de bevoegde rechter worden voorgelegd.
- 13 In het geval de werknemer van mening is dat ten gevolge van de herbeschrijving de functie-inhoud en/of functie-eisen niet meer aansluiten bij de functie of het niveau zoals deze bij de laatste (her)indeling is vastgelegd, kan de werknemer een verzoek indienen voor het starten van de herindelingsprocedure (zie artikel 2.6).
- 14 Als de werkgever het initiatief neemt om functies die in een duidelijke relatie staan tot een functie die wordt herbeschreven ook opnieuw te beschrijven, vraagt hij hierover vooraf advies van de ondernemingsraad.

Artikel 2.5

Waardering en indeling van functies

- 1 Nadat de procedure in artikel 2.1 geheel is doorlopen en de functiebeschrijving definitief is vastgesteld, bepaalt de werkgever met behulp van het FWG[®] functiewaarderingssysteem de FWG-waardering en -indeling van de functie.
- 2 Hierbij wordt, voor wat betreft de te doorlopen procedure, een onderscheid gemaakt naar indeling van nieuwe functies en herindeling van reeds ingedeelde functies.

Artikel 2.6**Herindelingsprocedure**

- 1 De werkgever kan op eigen initiatief of op verzoek van de werknemer een herindelingsprocedure starten als sprake is van een situatie zoals genoemd in artikel 2.1 lid d of e.
- 2 De werkgever neemt een voorlopig besluit over het starten van een herindelingsprocedure en legt dit schriftelijk aan de werknemer voor.
- 3 Tegen de afwijzing van een door de werknemer ingediend verzoek kan de werknemer bezwaar maken. Het bezwaar dient schriftelijk en met redenen omkleed bij de werkgever te worden ingediend, binnen 30 dagen na ontvangst van het voorlopig besluit.
- 4 Als de werkgever het bezwaar van de werknemer afwijst, dient hij binnen 14 dagen na ontvangst een verzoek om advies in bij de IBC.
- 5 De IBC brengt het advies uit binnen 30 dagen.
- 6 Binnen 30 dagen na ontvangst van het advies van de IBC neemt de werkgever een definitief besluit met betrekking tot van het starten van een herindelingsprocedure en informeert de werknemer hierover schriftelijk.

Artikel 2.7**Waardering en indeling van de functie bij herindeling**

- 1 Wanneer de werkgever, op eigen initiatief of op verzoek van de werknemer, besluit een herindelings-procedure te starten wordt eerst de procedure Vaststellen functiebeschrijving (artikel 2.1) doorlopen.
- 2 Vervolgens bepaalt de werkgever de waardering en indeling van de functie met behulp van het FWG®-systeem en binnen 30 dagen na het definitief besluit inzake de functiebeschrijving neemt hij een voorlopig besluit tot herindeling en legt dit besluit schriftelijk aan de werknemer voor.
- 3 Als de werknemer niet instemt met het voorlopig besluit tot herindeling, kan hij bezwaar maken. Het bezwaar dient schriftelijk en met redenen omkleed bij de werkgever te worden ingediend binnen 30 dagen na ontvangst van het voorlopig besluit tot herindeling.
- 4 Als de werkgever het bezwaar van de werknemer niet overneemt, dient hij binnen 14 dagen een verzoek om advies in bij de IBC.
- 5 De IBC brengt het advies uit binnen 30 dagen.
- 6 Binnen 30 dagen na ontvangst van het advies van de IBC neemt de werkgever een definitief en gemotiveerd besluit over de waardering en indeling van de functie en informeert de werknemer hierover schriftelijk.
- 7 Als de werknemer niet instemt met het definitieve besluit van de werkgever kan hij binnen 60 dagen na de dag waarop dit besluit schriftelijk aan de werknemer bekend is gemaakt een schriftelijk, met redenen omkleed bezwaarschrift indienen bij de LCFH. De werkgever wijst de werknemer schriftelijk op deze mogelijkheid.
- 8 De uitkomst van de herindelingsprocedure werkt terug tot het moment waarop tussen werkgever en werknemer overeenstemming bestaat over de functiebeschrijving.

Artikel 2.8**Afwijkende termijnen**

In overleg met de ondernemingsraad kan van de voorgeschreven termijnen in artikel 2.3 lid 5; artikel 2.4 lid 10; artikel 2.6 lid 5; artikel 2.7 lid 5; artikel 3.4 lid 2 in positieve zin worden afgeweken.

3 Reglement Interne Bezwarencommissie FWG® (IBC)

Artikel 3.1

Instelling en Taak

- 1 De werkgever stelt een Interne Bezwaren Commissie FWG®, hierna te noemen IBC in.
- 2 De IBC heeft tot taak de werkgever te adviseren over:
 - de afwijzing van het door de werknemer ingediende verzoek tot herbeschrijving of herindeling (artikel 2.4 lid 8 en 9 of artikel 2.6 lid 3 en 4);
 - een bezwaar tegen het voorlopig besluit ter vaststelling van de functiebeschrijving (artikel 2.3 lid 3 en 4);
 - een bezwaar tegen een voorlopig herindelingsbesluit (artikel 2.6 lid 3 en 4).

Artikel 3.2

Samenstelling

- 1 De IBC wordt gevormd door twee leden aan te wijzen door de werkgever en twee leden aan te wijzen door de ondernemingsraad en een door hen gezamenlijk aan te wijzen voorzitter. In de regel bestaat de IBC uit in de instelling werkzame personen. In overleg met de ondernemingsraad kan worden besloten externe leden aan te stellen.
- 2 De werkgever kan in overleg met de ondernemingsraad nader invulling geven aan de samenstelling en omvang van de IBC.

Artikel 3.3

Werkwijze

- 1 De IBC procedure start met een adviesaanvraag van de werkgever. De werkgever dient de adviesaanvraag in, voorzien van het bezwaarschrift van de werknemer en de gemotiveerde afwijzing.
- 2 De IBC bevestigt zo spoedig mogelijk de ontvangst van de adviesaanvraag en stuurt een kopie naar de werknemer.
- 3 De werkgever, respectievelijk de werknemer overlegt op verzoek van de IBC eventuele aanvullende documenten. Deze documenten worden tevens aan de andere partij gezonden.
- 4 De IBC hoort de werknemer en de werkgever. De werknemer kan zich tijdens dit gesprek laten bijstaan door een derde. Het horen van partijen vindt bij voorkeur plaats in elkaars aanwezigheid.

Artikel 3.4

Advies

- 1 De IBC geeft een voor partijen zwaarwegend advies:
 - als door de werknemer een bezwaarschrift is ingediend tegen het voorlopig besluit ter vaststelling van de functiebeschrijving of tegen het voorlopig herindelingsbesluit;
 - in geval van een bezwaar van een werknemer tegen de afwijzing door de werkgever op een verzoek om herindeling of herbeschrijving.
- 2 Binnen 30 dagen na ontvangst van de adviesaanvraag, brengt de IBC schriftelijk een gemotiveerd advies uit aan de werkgever en zendt een kopie van dit advies aan de werknemer. In het advies worden ook de eventuele minderheidsstandpunten vermeld.

4 Reglement Landelijke Commissie FWG® Herindeling (LCFH)

Artikel 4.1

Taak

- 1 De Landelijke Commissie FWG® Herindeling, hierna te noemen LCFH, heeft tot taak om, naar aanleiding van een bezwaarschrift als bedoeld in artikel 2.7 lid 7, een oordeel te geven over de indeling van de functie voor zover er een geschil bestaat ten aanzien van de vraag of het FWG®-systeem goed is toegepast. De LCFH is bevoegd vast te stellen of is voldaan aan de kwaliteitseisen te stellen aan een functiebeschrijving. De inhoud van de functiebeschrijving wordt door de LCFH als vastgesteld beschouwd en wordt als zodanig niet getoetst.
- 2 De LCFH kan het bezwaar alleen ontvankelijk verklaren als de indelings- en bezwaarprocedure binnen de instelling volledig is doorlopen en afgerond en als het bezwaar binnen de termijn als genoemd in artikel 2.7 lid 7 is ingediend.
- 3 De LCFH geeft, in beginsel binnen 60 dagen nadat het bezwaar in behandeling is genomen, een zwaarwegend advies waarvan door de werkgever gemotiveerd kan worden afgeweken.
- 4 De samenstelling, werkwijze en financiering van de LCFH is door cao-partijen vastgelegd in een reglement. Dit reglement wordt bij indiening van een bezwaarschrift aan partijen toegezonden.

Artikel 4.2

Formele voorwaarden voor behandeling van het bezwaarschrift

- 1 De LCFH neemt een bezwaarschrift in behandeling als dat voorzien is van de naam en het adres van de indiener en een handtekening, en nadat de administratieve bijdrage (artikel 4.3) is ontvangen.
- 2 Een bezwaarschrift dient onderbouwd te zijn met de volgende documenten:
 - de vastgestelde functiebeschrijving;
 - het voorlopige indelingsbesluit van de werkgever (waardering + indeling);
 - het interne bezwaarschrift;
 - het advies van de IBC;
 - alle overige documenten met betrekking tot de IBC-procedure;
 - het definitieve indelingsbesluit van de werkgever.
- 3 Als de benodigde documenten niet of niet volledig aanwezig zijn, wordt de werknemer in de gelegenheid gesteld om dit verzuim, binnen 30 dagen nadat daarom door de LCFH is gevraagd, te herstellen.
- 4 Voor zover de werknemer niet over de documenten beschikt, worden deze bij de werkgever opgevraagd. Als de werkgever weigert de benodigde documenten te verstrekken of anderszins in gebreke blijft, neemt de LCFH een besluit over de verdere behandeling van het bezwaarschrift.
- 5 Het bezwaarschrift wordt niet in behandeling genomen als:
 - het geschil zich uitstrekt over meer dan de vraag of het FWG-systeem goed is toegepast;
 - het bezwaar niet ontvankelijk is;
 - het bezwaar kennelijk ongegrond is.

Artikel 4.3

Behandelkosten bezwaarschrift

- 1 De werknemer voldoet bij het indienen van het bezwaarschrift een administratieve bijdrage van € 150.
- 2 De kosten van de behandeling van het bezwaarschrift worden door cao-partijen nader vastgesteld. Deze kosten kunnen vooraf worden opgevraagd bij de LCFH.
- 3 In het geval de LCFH besluit partijen te horen, of advies van derden, zoals getuigen of deskundigen, in te winnen kan dit leiden tot hogere kosten. Hierover wordt vooraf met partijen contact opgenomen.
- 4 De kosten worden na afloop van de behandeling van het bezwaarschrift in rekening gebracht bij de in de ongelijk gestelde partij. Als de werknemer in het ongelijk wordt gesteld bedragen de kosten een derde deel van de totale behandelkosten. Als de werknemer in het gelijk wordt gesteld, wordt de administratieve bijdrage aan de werknemer geretourneerd en wordt deze bij de werkgever in rekening gebracht.
- 5 Als het bezwaarschrift niet in behandeling wordt genomen, of de gevraagde documenten of informatie niet binnen de genoemde termijn ter beschikking komt, wordt de administratieve bijdrage niet aan de werknemer gerestitueerd.
- 6 Als het bezwaarschrift niet in behandeling wordt genomen ten gevolge van het in gebreke blijven van de werkgever vindt wel restitutie van de administratieve bijdrage aan de werknemer plaats.

BIJLAGE D

Reglement Interpretatiecommissie

Artikel 1

Taak

De Interpretatiecommissie heeft tot taak het uitleggen van artikelen van de cao tegen de achtergrond van de gevoerde onderhandelingen en de daarbij gebleken bedoeling van partijen.

Artikel 2

Samenstelling

- 1 De Interpretatiecommissie bestaat uit acht leden en een gelijk aantal plaatsvervangende leden.
- 2 De ene helft van de leden en de plaatsvervangende leden van de Interpretatiecommissie worden benoemd door partij ter ene zijde en de andere helft door partij ter andere zijde.

Artikel 3

Bevoegdheid

- 1 De Interpretatiecommissie neemt kennis van alle zaken die haar terzake van nadere uitleg van de cao door één van de partijen schriftelijk worden voorgelegd en doet hierover uitspraak.
- 2 De vergadering is gerechtigd tot het vaststellen van uitspraken, mits de gewone meerderheid van de leden aanwezig is.
- 3 Indien blijkt dat de Interpretatiecommissie niet tot een uitspraak kan komen, verwijst zij de zaak naar partijen bij deze cao teneinde aldaar een voorziening te vragen.

Artikel 4

Werkwijze

- 1 De in artikel 2 van dit reglement genoemde partijen wijzen beiden uit hun midden een voorzitter aan. De vergadering wordt geleid door de voorzitter van de andere partij dan de partij die de vraag heeft voorgelegd.
- 2 Bij ontstentenis van de voorzitter aangewezen door de ene partij treedt de voorzitter aangewezen door de andere partij als zijn plaatsvervanger op.
- 3 De voorzitter wordt voor de duur van de cao benoemd.
- 4 Het secretariaat van de commissie wordt vervuld door één persoon, aangewezen door de NVZ.

Artikel 5

Vergaderfrequentie

De Interpretatiecommissie vergadert zo dikwijls als beide voorzitters of vier leden dit vorderen en dient binnen veertien dagen daarna te worden gehouden.

Artikel 6

Termijnen

- 1 De oproepingen voor de vergaderingen worden met de agenda ten minste zeven dagen, zon- en feestdagen niet meegerekend, tevoren aan de leden verzonden.
- 2 In spoedeisende gevallen, zulks ter beoordeling van de beide voorzitters, kan de in lid 1 genoemde termijn worden bekort.

Artikel 7

Uitspraak interpretatiecommissie

- 1 De Interpretatiecommissie doet uitspraak zo spoedig mogelijk na kennisneming van de aan haar voorgelegde zaak, doch uiterlijk binnen drie maanden, tenzij artikel 7 lid 2 van toepassing is.
- 2 De Interpretatiecommissie is bevoegd deskundigen op te roepen of te horen.
- 3 De uitspraken van de Interpretatiecommissie kunnen, met inachtneming van de vertrouwelijkheid ten aanzien van persoon en instellingen, worden gepubliceerd.
- 4 Uitspraken van de interpretatiecommissie worden betrokken bij de vaststelling van de eerstvolgende cao.

Toelichting

Met betrekking tot de rechtskracht van de uitspraken van de Interpretatiecommissie zijn cao-partijen van oordeel dat, zoals een lid van een van die partijen gehouden is de cao na te komen, op gelijke wijze de verplichting bestaat de uitspraken van deze door diezelfde partijen ingestelde commissie na te komen. Het gaat immers om de uitleg die partijen aan bepalingen van de cao geven.

BIJLAGE E

Modelovereenkomsten**Model individuele arbeidsovereenkomst, behorende bij de Cao Ziekenhuizen**

Ondergetekenden,

Zie volgende pagina voor de
toelichting op de cijfers

De Stichting/Vereniging⁽¹⁾
gevestigd te
verder te noemen werkgever, ten deze rechtsgeldig vertegenwoordigd
door⁽²⁾

en

.....
wonende te (adres)
geboren te
nationaliteit

verder te noemen werknemer, verklaren hierbij een arbeidsovereenkomst te hebben
aangegaan onder de navolgende voorwaarden:

Artikel 1**Dienstverband**

De werknemer treedt met ingang van in dienst van de werkgever in
de functie van, waarvoor de volgende hoofdlijnen als omschrijving
gelden:⁽³⁾

Artikel 2**Aard van de arbeidsovereenkomst**

De arbeidsovereenkomst wordt aangegaan voor onbepaalde tijd voor bepaalde tijd tot
(of op grond van)⁽⁴⁾

Artikel 3**Proeftijd**

De eerste maand/eerste twee maanden na indiensttreding zal/zullen gelden als de wettelijke
proeftijd als bedoeld in artikel 7:652 van het Burgerlijk Wetboek⁽⁵⁾

Artikel 4**Arbeidsduur**

De arbeidsduur is die behorend bij een volledige dagtaak als bedoeld in artikel 6.1 cao.
Of de arbeidsduur bedraagt uren per jaar (gemiddeld per week)

Artikel 5**Salaris**

Het salaris bij indiensttreding bedraagt op het niveau van⁽⁶⁾
€ bruto per maand volgens de salarisschaal, behorende bij FWG-functiegroep
.....
Dit salaris zal overeenkomstig artikel 7.1.7 worden gewijzigd. De eerste periodieke verhoging
zal plaatsvinden op

Artikel 6**Vakantie-uren**

Het aantal vakantie-uren waarop de werknemer recht heeft, is⁽⁷⁾
en bedraagt voor het lopende kalenderjaar⁽⁸⁾

Artikel 7**Pensioen**

De werkgever draagt zorg voor aanmelding bij Pensioenfonds Zorg en Welzijn.⁽⁹⁾

Artikel 8**Deelname ziektekostenregeling**

De werknemer neemt wel/niet deel aan de collectieve ziektekostenregeling als bedoeld in
artikel 3.3.1.

Artikel 9**Opzegging/tussentijdse opzegging***

De opzeggingstermijn bedraagt voor de werkgever maand(en) en
voor de werknemer maand(en).⁽¹⁰⁾

Artikel 10 **Geschillen**
 De beslechting van geschillen uit deze arbeidsovereenkomst vindt plaats overeenkomstig het bepaalde in artikel 3.1.3 cao door de kantonrechter/door het Scheidsgerecht Gezondheidszorg. De aanwijzing van genoemd Scheidsgerecht in de arbeidsovereenkomst met een werknemer die niet volgens de bepalingen van het Reglement van het Scheidsgerecht is aan te merken als een hogere functionaris, is nietig ⁽¹¹⁾.

Artikel 11 **Verhuizen**
 De werknemer zal wel/niet verhuizen naar het voor de instelling geldende woongebied ⁽¹²⁾.
 Of de werknemer is verplicht te verhuizen naar het woongebied.
 Of de werknemer is verplicht te verhuizen naar het woongebied en wel naar een zodanige plaats als voor vervulling van de functie vereist is.

Artikel 12 **Professionele aangelegenheden**
 Op deze overeenkomst is van toepassing de regeling van professionele aangelegenheden als vervat in de bijlagen ⁽¹³⁾.

Artikel 13 **Slotbepalingen**
 De collectieve arbeidsovereenkomst, zoals deze luidt of zal komen te luiden en de krachtens die cao vastgestelde arbeidsvoorwaarden, vormen met deze arbeidsovereenkomst één geheel.

Artikel 14
 De werknemer verklaart van de werkgever te hebben ontvangen:
 1 een exemplaar van de in artikel 13 bedoelde collectieve arbeidsovereenkomst;
 2 een exemplaar van het pensioenreglement van Pensioenfonds Zorg en Welzijn;
 3 een exemplaar van het Reglement Ziektekostenregeling als bedoeld in artikel 3.3.1 en de toelichting daarop,
 en verklaart met de inhoud van bovenvermelde regelingen, voor zover op hem van toepassing, zoals zij luiden of zullen komen te luiden, akkoord te gaan.

Artikel 15
 Arbeidsvoorwaarden die niet in de bepalingen van de cao zijn geregeld en die vóór de datum van inwerkingtreding van deze cao voor de werknemers golden, zijn de volgende:
 1
 2

Artikel 16
 Regeling van aangelegenheden waarvoor de collectieve arbeidsovereenkomst geen bepalingen geeft en die werkgever en werknemer toch wensen te regelen ⁽¹⁴⁾. Aldus overeengekomen en in tweevoud opgemaakt en ondertekend
 te de 20

(werkgever) (werknemer)

(wettelijk vertegenwoordiger) ⁽¹⁵⁾

* doorhalen wat niet van toepassing is

NB Op grond van artikel 7:655 BW heeft de werkgever de verplichting de werknemer schriftelijk opgave te verstrekken van de plaats of plaatsen waar de arbeid wordt verricht. Daarnaast is de werkgever verplicht de werknemer bij indiensttreding schriftelijk te informeren over de plaats van zijn functie binnen de instelling. Hiervoor kan gebruik worden gemaakt van een organogram van de instelling. De schriftelijke informatie kan worden verstrekt in de modelarbeidsovereenkomst of in de aanbiedingsbrief.

Toelichting op de cijfers

- 1 Naam van de rechtspersoon, zoals deze luidt volgens de statuten.
- 2 Naam en functie van de betrokkene(n).
- 3 Invullen de voornaamste werkzaamheden aan het uitoefenen van de functie verbonden.
- 4 Invullen naar gelang er sprake is van een arbeidsovereenkomst voor onbepaalde tijd of voor bepaalde tijd. Een arbeidsovereenkomst voor bepaalde tijd wordt voortgezet met een arbeidsovereenkomst voor onbepaalde tijd, indien de formatieplaats wordt gerekend tot de vaste formatie van de instelling.
- 5 De aandacht wordt erop gevestigd dat de hier bedoelde proeftijd facultatief is. De toegestane duur van de proeftijd is afhankelijk van de lengte van het dienstverband (artikel 7:652 BW).
- 6 Invullen de datum van de laatste salarismutatie (bijvoorbeeld per 1 januari 20..).
- 7 Invullen het aantal vakantie-uren waarop de werknemer per kalenderjaar recht heeft.
- 8 Bij indiensttreding vermelden op hoeveel uren de werknemer in de loop van het kalenderjaar nog aanspraak kan maken.
- 9 Deze aanmelding vindt uiteraard eerst dan plaats wanneer de werknemer daarvoor in de termen valt.
- 10 Bij het sluiten van arbeidsovereenkomsten voor bepaalde tijd wordt u geacht het woord 'opzegging' te verwijderen. Het opnemen van een tussentijdse opzegmogelijkheid in contracten voor bepaalde tijd is facultatief.
- 11 Volgens het Arbitragereglement Scheidsgerecht Gezondheidszorg is de kring van diegenen van wie geschillen door dit Scheidsgerecht beslecht kunnen worden beperkt.
- 12 Zie artikel 11.4.2.
- 13 In de bijlagen kunnen worden geregeld alle kwesties die de beroepsorganisaties noodzakelijk achten voor de uniforme regeling van het professioneel functioneren van een bepaalde beroepsgroep of ook de relatie tussen bepaalde beroepsgroepen. Hierbij dient de procedure volgens artikel 3.2.11 lid 1 te worden gevolgd. Zolang de bekrachtiging als daar bedoeld nog niet heeft plaatsgevonden, kunnen bestaande regelingen terzake worden opgenomen in artikel 16 van de arbeidsovereenkomst.
- 14 Bedoeld is dat eventueel in de instelling van toepassing zijnde regelingen, dan wel tussen werkgever en werknemer getroffen regelingen op deze plaats kunnen worden opgenomen.
- 15 Krachtens artikel 7:612 BW is een minderjarige die de leeftijd van zestien jaren heeft bereikt, bekwaam tot het aangaan van een arbeidsovereenkomst.

Model leerovereenkomst beroepsvoorbereidende periode, behorende bij de Cao Ziekenhuizen

Ondergetekenden,

Zie volgende pagina voor de toelichting op de cijfers

De Stichting/Vereniging
gevestigd te
(adres)
verder te noemen 'de instelling', ten deze rechtsgeldig vertegenwoordigd door
.....
en
.....
wonende te
(adres)
geboren te
nationaliteit,
verder te noemen 'de leerling', verklaren een leerovereenkomst te hebben aangegaan onder de navolgende voorwaarden:

Artikel 1 De leerling wordt toegelaten tot de opleiding
met ingang van

Artikel 2 De leerovereenkomst wordt geacht te zijn aangegaan voor de duur van de beroeps-
voorbereidende periode.
De duur van deze periode bedraagt weken/maanden.

Artikel 3 De leerling verbindt zich de opleiding gedurende deze periode te volgen, terwijl de instelling
zich verplicht deze opleiding te geven of te doen geven met inachtneming van het bepaalde
in de regeling met betrekking tot

Artikel 4 Gedurende de beroepsvoorbereidende periode ontvangt de leerling conform artikel 7.2.2 een
vergoeding van € per maand.
De aan het opleidingsinstituut te betalen leskosten tijdens deze periode komen voor rekening
van de instelling. Leermiddelen worden in bruikleen verstrekt ⁽¹⁾.

Artikel 5 Indien de leerling voldoet aan de door de instelling en/of opleidingsinstituut gestelde
opleidingseisen in de in artikel 2 genoemde beroepsvoorbereidende periode, zal een leer-/
arbeidsovereenkomst worden aangegaan ⁽²⁾.

Artikel 6 Geschillen terzake van de opleiding worden, nadat eerst binnen dertig dagen na het optreden
van een geschil volgens artikel 3.1.3 kennis is gegeven dat er een geschil is, binnen dertig
dagen na kennisgeving schriftelijk voorgelegd aan een commissie van drie personen, een en
ander voor zover de terzake van toepassing zijnde opleidingsregelingen een dergelijke toetsing
toelaten. Instelling en leerling wijzen binnen dertig dagen ieder een deskundige aan in deze
commissie, waarna in onderling overleg door deze twee deskundigen een derde persoon als
voorzitter wordt aangewezen. De aldus aangewezen commissie doet zo mogelijk binnen
dertig dagen een voor partijen bindende uitspraak ⁽³⁾.
Of ten aanzien van de regeling van geschillen ter zake van de duale opleiding tot verpleeg-
kundige (kwalificatieniveau 4 en 5) en de duale opleiding tot verzorgende-IG is het bepaalde
in de onderwijsovereenkomst/opleidingsovereenkomst tussen onderwijsinstelling en leerling
van toepassing.

Artikel 7 De leerling verklaart te hebben ontvangen:

- een door beide partijen ondertekend afschrift van deze leerovereenkomst;
- van het opleidingsinstituut een ondertekende onderwijsovereenkomst/opleidings-
overeenkomst ⁽⁴⁾;
- een opleidingsreglement inservice-opleidingen;
- een beroepspraktijkvormingsovereenkomst ten behoeve van de praktijkvorming in de
beroepsvoorbereidende periode ⁽⁵⁾.

Artikel 8

De leerovereenkomst wordt beëindigd:

- door opzegging door de leerling;
- bij blijvende arbeidsongeschiktheid van de leerling;
- bij gebleken ongeschiktheid voor het beroep van

Aldus overeengekomen en in drievoud opgemaakt en ondertekend

te de 20

(namens het opleidingsinstituut) (de leerling)

(namens de praktijkinstelling)

Op grond van artikel 1:234 van het Burgerlijk Wetboek dient voor het aangaan van een leerovereenkomst met een minderjarige (jonger dan achttien jaar) leerling, zijn of haar wettelijke vertegenwoordiger schriftelijk toestemming te geven.

Toelichting op de cijfers

- 1 Onder leermiddelen wordt verstaan hulpmiddelen bij de studie, zoals bijvoorbeeld boeken, schriften, schrijfmateriaal en dergelijke, dienend ter ondersteuning van de opleiding. Met betrekking tot de wijze waarop de betaling van lesgeld zal geschieden, moet geregeld worden of een vergoeding aan de leerling of een door de instelling directe betaling aan het opleidingsinstituut wordt gedaan.
- 2 De instellingen kunnen conform artikel 3.1.2 cao na de beroepsvoorbereidende periode met de leerlingen een leer-/arbeidsovereenkomst voor bepaalde of onbepaalde tijd aangaan.
- 3 Onder de woorden 'geschillen ter zake van de opleiding' dienen te worden verstaan geschillen ten aanzien van de vraag of de leerling aan de opleidingseisen voldoet, waarbij de beoordeling van de praktische werkzaamheden geacht wordt deel uit te maken van de opleidingsbeoordeling.
- 4 Voor (duale) opleidingen vallend onder de werkingssfeer van de Wet Educatie Beroepsonderwijs (WEB) geldt dat leerlingen bij een opleidingsinstituut zijn ingeschreven op grondslag van een onderwijsovereenkomst, waarin de rechten en plichten van beide partijen worden geregeld.
- 5 Voor (duale) opleidingen vallend onder de werkingssfeer van de WEB geldt dat de perioden ten behoeve van de beroepspraktijkvorming deel uitmaken van een overeenkomst tussen het onderwijsinstituut, de leerling en de zorginstelling. Deze overeenkomst wordt mede ondertekend door het landelijk orgaan (OVDB), vanwege de opleidingserkenning van de instelling.

Model individuele leer-/arbeidsovereenkomst behorende bij de Cao Ziekenhuizen ⁽¹⁾

Zie volgende pagina voor de toelichting op de cijfers

Ondergetekenden,
de Stichting/Vereniging
gevestigd te
verder te noemen werkgever, ten deze rechtsgeldig vertegenwoordigd door
.....
en
.....
wonende te
(adres)
geboren te
nationaliteit,
verder te noemen werknemer, verklaren hierbij een leer-/arbeidsovereenkomst onder de volgende voorwaarden te hebben aangegaan:

Artikel 1

Dienstverband

De werknemer treedt met ingang van

Artikel 2

Verplichting werkgever en werknemer

Werkgever verplicht zich werknemer op te leiden of te doen opleiden tot
terwijl werknemer zich verplicht om de in het kader van de opleiding gegeven opdrachten uit te voeren, met inachtneming van de eigen verantwoordelijkheid. Een en ander met inachtneming van de bepalingen van het opleidingsreglement of opleidingsovereenkomst voor de opleiding zoals dit/deze luidt of zal komen te luiden en dat/deze met deze arbeidsovereenkomst één geheel vormt.

Artikel 3

Aard van de overeenkomst

De overeenkomst wordt aangegaan voor onbepaalde tijd ⁽²⁾ voor bepaalde tijd tot (of op grond van).

Artikel 4

Proeftijd

De eerste maand/eerste twee maanden na indiensttreding zal/zullen gelden als de wettelijke proeftijd als bedoeld in artikel 7:652 van het Burgerlijk Wetboek.

Artikel 5

Arbeidsduur

De arbeidsduur bedraagt uur per jaar (gemiddeld uur per week), te meten per praktijkleerjaar.
of
De arbeidsduur bedraagt uur per jaar (gemiddeld uur per week), te meten over de opleidingsperiode ⁽³⁾.

Artikel 6

Salaris

Het salaris bij indiensttreding bedraagt op het niveau van
€ bruto per maand, volgens de schaal voor opgenomen in hoofdstuk 7 Salariëring. Dit salaris zal na elk jaar dat de opleiding heeft geduurd worden verhoogd. De eerste periodieke verhoging zal plaatsvinden 12 maanden na indiensttreding en wel op ⁽⁴⁾.

Artikel 7

Vakantie-uren

Het aantal vakantie-uren waarop de werknemer recht heeft, is
en bedraagt voor het lopende kalenderjaar

Artikel 8

Pensioen

De werkgever draagt zorg voor aanmelding bij Pensioenfonds Zorg en Welzijn ⁽⁵⁾.

Artikel 9

Deelname ziektekostenregeling

De werknemer neemt wel/niet deel aan de Collectieve Ziektekostenregeling als bedoeld in artikel 3.3.1 van de cao.

Artikel 10

Opzegging/tussentijdse opzegging

De opzegtermijn bedraagt voor de werkgever maand(en) en voor de werknemer maand(en) ⁽⁶⁾.

Artikel 11

Geschillen

- 1 De beslechting van geschillen voortvloeiend uit deze overeenkomst vindt, met inachtneming van het in lid 2 van dit artikel bepaalde, plaats overeenkomstig het bepaalde in artikel 3.1.3 van de Collectieve Arbeidsovereenkomst door de kantonrechter.
- 2 Geschillen terzake van de opleiding worden, nadat eerst binnen dertig dagen na het optreden van een geschil kennis is gegeven dat er een geschil is, binnen dertig dagen na kennisgeving schriftelijk voorgelegd aan een commissie van drie personen een en ander voor zover de terzake van toepassing zijnde opleidingsregelingen een dergelijke toetsing toelaten. Instelling en leerling wijzen binnen dertig dagen ieder een deskundige aan in deze commissie, waarna in onderling overleg door deze twee deskundigen een derde persoon als voorzitter wordt aangewezen. De aldus aangewezen commissie doet zo mogelijk binnen dertig dagen een voor partijen bindende uitspraak. ⁽⁷⁾
of
Ten aanzien van de regeling van geschillen ter zake van de duale opleiding tot verpleegkundige (kwalificatieniveau 4 en 5) en de duale opleiding tot verzorgende-IG is het bepaalde in de onderwijsovereenkomst/opleidingsovereenkomst tussen het onderwijsinstituut en de leerling van toepassing.

Artikel 12

De opleidingskosten

De tijdens de opleidingsduur te betalen les-/collegegelden komen voor rekening van de werkgever.

Artikel 13

Verhuizen

De werknemer zal wel/niet verhuizen naar het voor de instelling geldende woongebied ⁽⁸⁾.
of
De werknemer is verplicht te verhuizen naar het woongebied.
of
De werknemer is verplicht te verhuizen naar het woongebied en wel naar een zodanige plaats als voor vervulling van de functie vereist is.

Artikel 14

Slotbepalingen

De collectieve arbeidsovereenkomst zoals deze luidt of zal komen te luiden en de krachtens die cao vastgestelde arbeidsvoorwaarden, vormen met deze leer-/arbeidsovereenkomst één geheel.

Artikel 15

- De werknemer verklaart van de werkgever te hebben ontvangen:
- 1 een exemplaar van de in artikel 14 bedoelde collectieve arbeidsovereenkomst;
 - 2 een exemplaar van het pensioenreglement van Pensioenfonds Zorg en Welzijn;
 - 3 een exemplaar van het reglement Ziektekostenregeling als bedoeld in artikel 3.3.1 van de cao en de toelichting daarop;
 - 4 een opleidingsovereenkomst of een exemplaar van het opleidingsreglement en verklaart met de inhoud van bovenvermelde regelingen, voor zover op hem van toepassing, zoals zij luiden of zullen komen te luiden, akkoord te gaan.

Artikel 16

Regeling van aangelegenheden waarvoor de collectieve arbeidsovereenkomst geen bepalingen geeft en die werkgever en werknemer toch wensen te regelen.
Aldus overeengekomen en in tweevoud opgemaakt en ondertekend

te de 20

(werkgever) (werknemer)⁽⁹⁾

Toelichting op de cijfers

- 1 Dit model is niet van toepassing op artsen in opleiding tot specialist bij een vrijgevestigde specialist.
- 2 Invullen naar gelang er sprake is van een overeenkomst voor onbepaalde tijd, dan wel bepaalde tijd.
- 3 De arbeidsduur bedraagt voor een voltijd BBL in het middelbaar beroepsonderwijs-leerling maximaal 1.878 uur per jaar (gemiddeld 36 uur per week). Voor de HBO-V-leerling die een duale leerweg volgt bedraagt de arbeidsduur maximaal 1.670 uur per jaar (gemiddeld 32 uur per week).
- 4 De mogelijkheid bestaat dat een praktijkleerjaar niet samenvalt met het 'schooljaar' van het opleidingsinstituut. In dat geval zal het tijdstip van de verhoging van het salaris nader aangegeven moeten worden.
- 5 Deze bepaling opnemen wanneer werknemer krachtens het reglement van dit pensioenfonds aangemeld dient te worden.
- 6 Arbeidsovereenkomsten voor bepaalde tijd eindigen van rechtswege door het verstrijken van de periode waarvoor zij zijn aangegaan en behoeven dan ook niet te worden opgezegd. In de arbeidsovereenkomsten voor bepaalde tijd moet dan ook slechts dan een bepaling over opzegging worden opgenomen, als men deze overeenkomst tussentijds wenst te kunnen beëindigen. Bij het sluiten van arbeidsovereenkomsten voor bepaalde tijd wordt u geacht het woord 'opzegging' te verwijderen.
- 7 Onder de woorden 'geschillen ter zake van de opleiding' dienen te worden verstaan geschillen ten aanzien van de vraag of de leerling aan de opleidingseisen voldoet, waarbij de beoordeling van de praktische werkzaamheden geacht wordt deel uit te maken van de opleidingsdeling.
- 8 Zie artikel 11.4.2.
- 9 Krachtens artikel 7:612 van het BW is een minderjarige die de leeftijd van zestien jaar heeft bereikt, bekwaam tot het aangaan van een arbeidsovereenkomst.

Opleidingsovereenkomst

In die gevallen waarin de opleider dan wel het opleidingsinstituut geen verplichtingen krachtens de cao kunnen worden opgelegd, verplicht de instelling zich te bevorderen dat tussen de instelling, de leerling en bedoelde opleider c.q. het opleidingsinstituut een opleidingsovereenkomst tot stand komt. Als zodanig worden aangemerkt:

- de beroepspraktijkvormingsovereenkomst in het kader van de duale opleidingen tot verpleegkundige en verzorgende-IG, met inachtneming van de bepalingen in de Wet Educatie en Beroepsonderwijs en/of landelijke afspraken in de vorm van een modelregeling ten aanzien van de duale HBO-opleiding;
- de modelregeling betreffende de relaties tussen de artsen in opleiding tot specialist, de specialist-opleider en het ziekenhuis in het kader van de opleiding tot medisch specialist.

In deze overeenkomst dienen bepalingen omtrent de navolgende onderwerpen te zijn opgenomen:

- a de verplichting van de opleider, dan wel de instelling om de leerling op te leiden;
- b de verplichting van de leerling om de – in het kader van de opleiding gegeven – opdrachten uit te voeren, met inachtneming van de eigen verantwoordelijkheid;
- c het begin en einde van de opleidingsovereenkomst;
- d de gronden en de wijze waarop de opleidingsovereenkomst kan worden beëindigd;
- e de geschillenregeling ter zake van de opleiding;
- f de bepaling dat de opleidingsovereenkomst niet in strijd kan zijn met de arbeidsovereenkomst;
- g de relatie tussen het beëindigen van de opleidingsovereenkomst en de arbeidsovereenkomst;
- h de regeling van de verantwoordelijkheid en de aansprakelijkheid van de leerling, zowel als van de opleider c.q. de instelling;
- i voor zover niet elders geregeld, de verhouding tussen arbeid en studie;
- j regeling van de kosten van de opleiding;
- k de bepaling dat wanneer een opleidingsovereenkomst is vastgesteld deze een integraal onderdeel uitmaakt van de arbeidsovereenkomst.

Protocol aanbevelingen ter verbetering van de arbeidsomstandigheden in ziekenhuizen en ter bestrijding van ziekteverzuim, arbeidsongeschiktheid en werkdruk

Cao-partijen stellen vast dat:

- goede arbeidsomstandigheden bijdragen aan de vermindering van gezondheidsschade, ziekteverzuim en arbeidsongeschiktheid alsmede aan een verbetering van de motivatie en productiviteit van werknemers;
- de regelgeving met betrekking tot arbeidsomstandigheden werkgevers verplicht algemeen zorg te dragen voor de veiligheid, gezondheid en welzijn van werknemers;
- de werknemer een eigen verantwoordelijkheid draagt terzake de eigen gezondheid;
- op grond van de arbeidsomstandighedenwet verplichtingen zijn neergelegd bij zowel de werkgever, de werknemer als bij de deskundige diensten;
- in de branche ziekenhuizen de aandacht voor arbeidsomstandigheden in zijn algemeenheid verdere versterking behoeft;
- het ziekteverzuim en de uitstroom naar de WIA in de branche ziekenhuizen verminderd kan worden;
- reductie van beheersbaar ziekteverzuim de continuïteit van de zorgverlening versterkt en kan bijdragen aan een verbetering van het imago voor de branche ziekenhuizen;
- dat aan het systematisch verbeteren van de arbeidsomstandigheden in de branche ziekenhuizen blijvend en consequent gewerkt dient te worden;
- goede samenwerking en structureel overleg tussen werkgever en ondernemingsraad van belang is voor het terugdringen van ziekteverzuim, arbeidsongeschiktheid en werkdruk.
- het beleid gericht op ziekteverzuim, arbeidsongeschiktheid en werkdruk raakt aan het totale ondernemingsbeleid.

Algemeen

De Arbowet legt verplichtingen op aan werkgevers en aan werknemers. Voorts zijn er voorschriften voor samenwerking en overleg tussen werkgevers en werknemers en deskundige diensten. Cao-partijen formuleren in deze bijlage uitgangspunten en doen aanbevelingen om de samenwerking tussen werkgever, ondernemingsraad en deskundigen te bevorderen.

Uitgangspunten en aanbevelingen

- 1 De instellingen passen de richtlijnen van de arbocatalogus toe. Voor de onderwerpen die niet gemeld staan in de arbocatalogus geldt de Arbowet.
- 2 De Risico-inventarisatie en -evaluatie (RIE) is een belangrijk aspect van het arbobeleid. Een systematisch uitgevoerde RIE is noodzakelijk evenals een daarbij behorend plan van aanpak.
- 3 Bijzondere aandacht in de RIE krijgt de aanpak van werkdruk, agressie, fysieke belasting en geweld.
- 4 Belangrijk is dat een instelling eerst zijn eigen arbobeleid vaststelt en op basis daarvan doelstellingen formuleert. Tevens zal binnen de instelling, in lijn van de gewijzigde Arbowet, een preventiemedewerker worden aangewezen. Vervolgens kan worden bezien welke deskundigheid – intern en extern – daarbij wordt ingeschakeld. Dit geeft mogelijkheden om het arbobeleid beter te laten aansluiten op het instellingsbeleid.

- 5 In het kader van het arbobeleid is het wenselijk te kunnen beschikken over:
 - een instrument voor verzuimmonitoring;
 - een arbeidsgezondheidskundig spreekuur;
 - periodiek arbeidsgezondheidskundig onderzoek;
 - werkplekonderzoek;
 - instrumenten voor werkdrukmeting;
 - methoden voor werklasterheersing;
 - ziek- en herstelmeldingsprocedure;
 - een re-integratiebeleid;
 - een arbojaarplan;
 - een arbocoördinator;
 - instrumenten ter bevordering van mentale en fysieke weerbaarheid.
- 6 Onderdeel van het verzuimbeleid is de kwantitatieve vaststelling van de omvang van het verzuim op de diverse niveaus van de onderneming. Overschrijding van deze normen moet in de visie van partijen tot extra beleid leiden.
- 7 Werkgever en ondernemingsraad komen overeen welke maatregelen worden genomen indien de kwantitatieve omvang van het verzuim hoger ligt dan de in overleg tussen werkgever en ondernemingsraad gestelde doelen.
- 8 De werkgever draagt zorg voor een adequate opvang van werknemers die een traumatische ervaring hebben gehad, die verband houdt met de uitoefening van de functie. De werkgever ontwerpt daartoe een regeling in overleg met de ondernemingsraad.

Stichting Arbeidsmarkt Ziekenhuizen

Cao-partijen zullen activiteiten ontwikkelen ter bevordering van de invoering en uitvoering van de hiervoor genoemde aanbevelingen.

Cao-partijen spreken af met betrekking tot arbeidsmarktbeleid maximaal 0,03% van de bruto loonsom te reserveren. Premievaststelling vindt jaarlijks voor 1 maart plaats door het StAZ-bestuur op basis van jaarplan, begroting en kaspositie. Heffing vindt plaats door het CAOP. Bij een kassaldo van € 3 miljoen of meer vindt geen heffing plaats.

BIJLAGE G

Cao-partijen

NVZ

Postbus 9696
3506 GR Utrecht
Tel. 030-273 98 83
Fax 030-273 97 80
www.nvz-ziekenhuizen.nl

FNV

Postbus 3010, 2700 KT Zoetermeer
Tel. 079-353 61 61
Fax 079-352 12 26
www.fnv.nl/ziekenhuizen

CNV Zorg & Welzijn, onderdeel van CNV Connectief

Postbus 84500, 2508 AM Den Haag
Tel. 070-416 06 00
Fax 070-416 06 90
www.mijnvakbond.nl

FBZ

Federatie van Beroepsorganisaties in de Zorg en daaraan gerelateerd onderwijs en onderzoek
Postbus 20058, 3502 LB Utrecht
Tel. 030-670 27 08
Fax 030-670 27 00
www.fbz.nu

NU'91

Beroepsorganisatie van de verpleging en verzorging
Postbus 6001, 3503 PA Utrecht
Tel. 030-296 41 44
Fax 030-296 39 04
www.nu91.nl

BIJLAGE H

Gebruikte afkortingen

Aios	Arts in opleiding tot specialist
AMS	Arbeidsvoorwaardenregeling medisch specialisten
Anios	Arts niet in opleiding tot specialist
Arbowet	Arbeidsomstandighedenwet
Atb	Arbeidstijdenbesluit
Atw	Arbeidstijdenwet
BBL	Beroepsbegeleidende leerweg in het middelbaar beroepsonderwijs
BIG	Wet op de Beroepen in de Individuele Gezondheidszorg
BOPZ	Wet Bijzondere Opnemingen in Psychiatrische Ziekenhuizen
Bvp	Beroepsvoorbereidende periode
BW	Burgerlijk Wetboek
CCMS	Centraal College Medisch Specialisten
CWI	Centrum voor Werk en Inkomen
DMS	Document Medische Staf
EVC	Erkenning van Verworven Competenties
FONA/MIP	Faults Or Near Accidents, Melding Incidenten Patiëntenzorg
FWG	FunctieWaardering Gezondheidszorg
IBC	Interne Bezwaren Commissie FWG
Ip-nr	Inpassingstabelnummer
IVA	Inkomensverzekering voor Volledig en duurzaam Arbeidsongeschikten
IZZ	Collectieve Ziektekostenregeling IZZ
LCFH	Landelijke Commissie FWG herindeling
Mksa	Meerkeuzesysteem arbeidsvoorwaarden
MSRC	Medisch Specialisten Registratie Commissie
OBU	Overbruggingsuitkering PGGM
PfZW	Pensioenfonds Zorg en Welzijn
PLB	Persoonlijk levensfasebudget
ROZ	Regulier Overleg Ziekenhuizen
StAZ	Stichting Arbeidsmarkt Ziekenhuizen
UWV	Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen
WAO	Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering
WGA	Werkhervatting Gedeeltelijk Arbeidsongeschikten
WGBL	Wet Gelijke Behandeling op grond van Leeftijd bij arbeid
WGBO	Wet inzake de Geneeskundige Behandelingsovereenkomst
WHAW	Werktijd en Herstel bij Afwijkende Werktijden
WIA	Wet Werk en Inkomen naar Arbeidsvermogen
WML	Wettelijk minimumloon minimumloon
WMO	Wet Medisch-wetenschappelijk Onderzoek met mensen
WOR	Wet op de Ondernemingsraden
WW	Werkloosheidswet
Zvw	Zorgverzekeringswet
ZW	Ziektewet

BIJLAGE I

Trefwoordenregister

TREFWOORD	PAGINA	ARTIKEL
45 jaar en ouder	66	12.2.4
55-plusregeling	64; 66	12.1.2; 12.2.3
57-plus	54	9.2
58-plus	56	10.2
A		
Aansprakelijkheid voor schade	26	3.2.4
Aanvullende regels bij nachtdiensten	84	B
Aanvulling bij arbeidsongeschiktheid	32	4.2
Aanvulling WW-uitkering	70	13.1
Aanvulling WW-uitkering – vermindering	71	13.7
Aanvulling WW-uitkering – vervallen	72	13.8
Aanvulling WW-uitkering – duur	71	13.4
Aanvulling WW-uitkering – hoogte	71	13.5
Aanwezigheidsdienst	56; 57; 58; 59; 87	10.1; 10.3; 10.4; 10.5; 10.8; B
Aanwijzen vakantiedagen	64	12.1.3
Aanwijzen woongebied	28	3.2.16
Activeringsbudget	70	13.1; 13.2
Activeringsregeling	13; 70	Preambule; 13.1
Adressen van partijen bij het cao-overleg	107	G
Adviescommissie sociale begeleiding	75	14.6
Afbouwregeling onregelmatigheidstoeslag	55	9.5
Afkortingen	108	H
Afronden overwerk	50	8.2
Afstand tot de arbeidsmarkt	13	Preambule
Afwijkende termijnen	91	C.2.8
Afwijzing verlof	68	12.3.6
Aios	41; 46; 52; 56; 57; 58	6.14; 7.3.1; 8.7; 10.1; 10.3; 10.5
Algemeen verbindend verklaring (AVV)	14	Preambule
AMS	14; 20; 76	Preambule; 2.4; 15
Arbeid en zorg	69	12.4.1
Arbeids- en rusttijden	39	6.7
Arbeids- en rusttijdenpatroon	18	1.1.1 q
Arbeidsduur	38	6.1
Arbeidsduur aios	41	6.14
Arbeidsmarkttoeslag	44	7.1.8
Arbeidsomstandigheden	105	F
Arbeidsongeschiktheid	32; 39; 66; 105	4.1; 4.2; 6.5; 12.2.2; F
Arbeidsongeschiktheid door derden	32	4.3
Arbeidsongeschiktheid tijdens vakantie	65	12.1.6
Arbeidsovereenkomst	22; 96	3.1.1; E
Arbeidsovereenkomst voor bepaalde tijd	10	Preambule
Arbeidstherapeutisch werken	32	4.2
Arbeidstijd	40	6.11
Arbeidstijden	39; 83	6.7; B
Arbeidstijdenbesluit	39; 82	6.7; B
Arbeidstijdenpatroon	18	1.1.1 q
Arbeidstijdenwet	39	6.7
Arbeidstijdenwet	82	B
Arbeidsuren tijdens bereikbaarheids-, aanwezigheids- en consignatiedienst	57	10.3
Arbeidsvoorwaarden medisch specialisten	20	2.4
Arbeidsvoorwaardenregeling Medisch Specialisten	76	15
Arbocatalogus	105	F

TREFWOORD	PAGINA	ARTIKEL
Arts in opleiding tot specialist (aios)	41; 46; 52; 56; 57; 58	6.14; 7.3.1; 8.7; 10.1; 10.3; 10.5
Aspirant leerling	46	7.2.7
Assistentieverlening	50; 57	8.3; 10.3
B		
Basisregeling PLB	65	12.2.1; 12.2.2
Basisvakantie	64	12.1.2
BBL	17	1.1.1 j
BBL-opleiding	45	7.2.1
Beëindiging (van de arbeidsovereenkomst) na bevalling	24	3.1.8
Begripsbepalingen	16	1.1.1
Belangenbehartiging van werknemer	30	3.2.21
Beloningen	28	3.2.15
Beoordelingssysteem	43	7.1.7
Bepaalde tijd	22	3.1.2
Bereikbaarheid	86	B
Bereikbaarheidsdienst	56; 57; 58; 59	10.1; 10.3; 10.4; 10.5; 10.8
Berekening vergoeding onregelmatige dienst	54	9.4
Beroepsbegeleidende leerweg (bbl)	17; 45	1.1.1 j; 7.2.1
Beroepsopleiding	79	A
Beroepsvereniging	37	5.4
Beroepsvoorbereidende periode (bvp)	17; 45; 99	1.1.1 h; 7.2.2; E
Bescheiden	60	11.2.3
Bestedingsdoelen	65	12.2.2
Bestuurslid beroepsvereniging	37	5.4
Betaald verlof	36; 37; 68	5.3; 5.4; 12.3.3; 12.3.4
Bevallingsverlof	69	12.4.2
Bevordering	43	7.1.7
Bevordering	44	7.1.9
Bevordering	55	9.5
Big-(her)registratie	26	3.2.6
Bijlage A	78	A
Bijlage B	82	B
Bijlage C	88	C
Bijlage D	95	D
Bijlage E	96	E
Bijlage F	105	F
Bijlage G	107	G
Bijlage H	108	H
Bijlage I	109	I
Bijlage J	117	J
Bijzondere gebeurtenissen	68	12.3.3
Bijzondere regeling	72	13.12
Brochure modelregelingen	26; 30	3.2.3; 3.2.23
Bruto bedragen	17	1.1.1 f
Bvp	17; 45	1.1.1 h; 7.2.2
C		
Calamiteitenverlof	69	12.4.5
Cao-bedragen	17	1.1.1 f
Collectieve arbeidsovereenkomst	8	Partijen
Communicatie	81	A
Consignatie	86	B
Consignatiedienst	56; 57; 58; 59	10.1; 10.3; 10.4; 10.5; 10.8
Consignatievergoeding pauze	58	10.6
Crisisdienst	59	10.10
Cumulatie bijzondere diensten	87	B

TREFWOORD	PAGINA	ARTIKEL
D		
Dienstjaren gratificatie	44	7.1.11
Dienstjubilea	44	7.1.11
Dienstreizen	60	11.2.1; 11.2.2
Dienstwoning	61	11.4.3
Diplomering	43	7.1.7
Document medische staf	22	3.1.1
Doelstellingen sociaal beleid	78	A
Doorbetaalde lestijd	38	6.1
Duur van de arbeidsovereenkomst	22	3.1.2
Duurzame werkgelegenheid	11	Preambule
E		
Eenmalige uitkering	8	Preambule
Einde arbeidsovereenkomst	24; 38	3.1.6; 6.2
Einde dienstverband	44	7.1.12
Eindejaarsuitkering	47	7.4.1
Employability	29	3.2.19
Erfenissen	28	3.2.15
Extra bevoegdheden ondernemingsraad	37	5.6
F		
Faciliteiten werknemersorganisaties	36	5.1
Feestdag	18; 39	1.1.1 o; 6.4
Flexibiliteit en werkzekerheid	9	Preambule
Flex-pensioen	44	7.1.12
Flexpool	11; 40	Preambule; 6.8
Formatieplaatsentool	11	Preambule
Fouten	29	3.2.18
Functiebeschrijving	42; 88; 89	7.1.1; C.1.2; C.2.3
Functieindeling	88	C.2.1
Functiewaardering	42; 88	7.1.2; C
FunctieWaardering Gezondheidszorg®	88	C
Functioneringsgratificatie	44	7.1.8
FWG®	42; 88	7.1.2; C.1.1
FWG®-systeem	17	1.1.1 g
G		
Gebruikte afkortingen	108	H
Geconsigneerde pauze	58	10.6
Gedenkdag	18; 39	1.1.1 o; 6.4
Geheimhoudingsplicht	29	3.2.17
Geschenken	28	3.2.15
Geschillen	23	3.1.3
Gezond roosteren	81	A
Gezondheid	81	A
Gezondheidszorgpsycholoog	47	7.3.2
Gratificatie	44	7.1.8; 7.1.11; 7.1.12
Gratificatie einde dienstverband	44	7.1.12
Grens instellen ondernemingsraad	37	5.5
H		
Halfjaarbasis	50	8.1
Hbo opleiding, duaal	18	1.1.1 k
Hbo-duale opleidingen	45	7.2.4
Hbo-v-duale opleiding	45	7.2.5
Her- en bijscholing	79	A

TREFWOORD	PAGINA	ARTIKEL
Herbeschrijvingsprocedure	90	C.2.4
Herindelingsprocedure	91	C.2.6
Herintreding (na bevalling)	24	3.1.8
Herregistratie BIG	26	3.2.6
Herziening functie	43	7.1.5
Hogere functiegroep	43	7.1.5
Huwelijk	68	12.3.3
I		
IBC	92	C.3.1
In overleg	18	1.1.1 r
Incidenten	29	3.2.18
Indeling functie	90;91	C.2.5; C.2.7
Informatie	81	A
Inpassingstabellen	121	J
Inservice-opleiding	17; 45	1.1.1 i; 7.2.1
Instellingsregeling	39; 60	6.4; 11.0.1; 11.3.1
Interne Bezwaren Commissie	92	C.3.1
Interpretatiecommissie	20; 95	2.6; D
Inzetbaarheid op feestdagen	39	6.4
IZZ	14; 30	Preamble; 3.3.1
J		
Jaargesprek	26	3.2.2
Jaarurensystematiek	38	6.2
Jaarurensystematiek feest- en gedenkdagen	39	6.4
Jaarurensystematiek vakantie	39	6.3
Jaarurensystematiek ziekte/arbeidsongeschiktheid	39	6.5
Jaarverslag	27	3.2.8
K		
Kaderopleidingen	80	A
Karakter cao	20	2.2
Karakter van het statuut sociaal beleid	78	A
Kleding	60	11.3.1
Klinisch chemicus	46	7.3.1
Klinisch fysicus	46	7.3.1
Klokkenluideregeling	30	3.2.23
Koffie-/theepauze	40	6.9
Kort verzuimverlof	69	12.4.5
Kraamverlof	69	12.4.3
Kwaliteit	79	A
Kwaliteitseisen	88	C.1.2
Kwaliteitsregister	26	3.2.6
Kwetsbare werknemers	12; 75	Preamble; 14.5
L		
Lagere functiegroep	43	7.1.5
Landelijke Commissie FWG® Herindeling	93	C.4.1
Langdurend zorgverlof	69	12.4.4
LCFH	93	C.4.1
Leerling	45	7.2.2
Leerlingen	38	6.1
Leerlingsalaristabellen	45; 48	7.2.3 (tab.162 H7)
Leerovereenkomst	45; 99	7.2.2; E
Lestijd	38	6.1
Levensfasebudget	65	12.2.1; 12.2.2

TREFOORD	PAGINA	ARTIKEL
Levensloop	14	Preambule
Lidmaatschap werknemersorganisaties	36	5.3
Loondoorbetaling (bij arbeidsongeschiktheid)	32; 33	4.2; 4.4
Loonsverhoging	8	Preambule
Loopbaanontwikkeling	79	A
Looptijd cao	8; 20	Preambule; 2.1
M		
Maaltijdverstrekking	58	10.7
Managementopleidingen	80	A
Maximaal aantal nachtdiensten	40	6.11
Maximaal aantal uren overwerk	50	8.3
Maximale arbeidstijd	40	6.11
Maximumarbeidstijden	83	B
Medezeggenschapsorgaan	18	1.1.1 s
Medisch onderzoek	28	3.2.13
Medisch specialisten	20	2.4
Meerkeuzesysteem arbeidsvoorwaarden	14; 27; 66	Preambule; 3.2.10; 12.2.2
Minimumrusttijden	83	B
Model (leer-/arbeids)overeenkomsten	96; 99; 101	E
Model arbeidsovereenkomst	96	E
N		
Na overleg	18	1.1.1 r
Nabetaling	43	7.1.6
Nachtdiensten	40; 84	6.12; B
Nevenfuncties	28	3.2.14
Nieuwe arbeidsovereenkomst	70	13.3
Nieuwe functie	89	C.2.2
Non-actief	23	3.1.5
Normen Arbeidstijdenwet en Arbeidstijdenbesluit	82	B
Nulurencontract(en)	10; 27	Preambule; 3.2.9
O		
Onbepaalde tijd	22	3.1.2
Onbetaald verlof	67; 68	12.3.2; 12.3.4
Ondernemingsraad	37; 80	5.5; 5.6; A
Onkostenvergoedingen	60	11.0.1
Onregelmatige dienst	54	9.1; 9.3; 9.4
Onregelmatigheidstoelage	9; 54; 55	Preambule; 9.3; 9.4; 9.5
Ontheffing	19	1.2.1
Opdracht tot overwerk	50	8.1
Opleiding	17; 18	1.1.1 i; 1.1.1 k; 1.1.1 l
Opleidingsovereenkomst	104	E
Opnemen PLB	66	12.2.2
Opnemen van vakantie-uren	65	12.1.4
Opnemen vergoeding bereikbaarheids-, aanwezigheids- of consignatiedienst	59	10.8
Opnemen vergoeding overwerk	51	8.6
Oproepmedewerkers	27	3.2.9
Opzegging	24	3.1.7
Opzegtermijnen	24	3.1.7
Opzegvergunning	24	3.1.7
Organisaties van werkgevers	8	Partijen
Organisatieveranderingen	74	14.1; 14.2; 14.3
Overdracht van dienst	39	6.7
Overgang rechtspositie	75	14.7

TREFWOORD	PAGINA	ARTIKEL
Overgangsregeling PLB	66	12.2.3; 12.2.4
Overige opleidingen	46	7.2.8
Overleggen bescheiden	60	11.2.3
Overlijden	25; 69; 72	3.1.9; 12.4.5; 13.9
Overwerk	50; 51	8.1; 8.3; 8.6
P		
Partijen	8; 107	Partijen; G
Passend werk	32; 33	4.2; 4.5
Pauze(s)	40; 85	6.9; B
Pensioen	31; 72	3.3.2; 13.11
Pensioen tijdens arbeidsongeschiktheid	33	4.6
Pensioenfonds Zorg en Welzijn (PfZW)	31	3.3.2
Pensioenpremie	31	3.3.2
Percentage ort	54	9.4
Periodiekdatum	43	7.1.7
Periodieke verhoging(en)	32; 43	4.2; 7.1.7
Personeelsbeoordelingssysteem	43	7.1.7
Personeelsplanning	78	A
Personeelsvoorziening	79	A
Persoonlijk levensfase budget	14; 65	Preambule; 12.2.1; 12.2.2
Persoonlijk ontwikkelingsplan (pop)	26; 29	3.2.2; 3.2.19
PLB	65	12.2.1
Praktijkleerjaar	18; 45	1.1.1 m; 7.2.3
Premies tijdens onbetaald verlof	67	12.3.2
Professioneel statuut	27	3.2.11
Protocol FWG	88	C
R		
Rechtsbijstand	26	3.2.5
Rechtspositie	75	14.7
Registratiekosten BIG	26	3.2.6
Reglement IBC	92	C.3.1
Reglement Interpretatiecommissie	95	D
Reglement LCFH	93	C.4.1
Reglement ziekteverzuim	34	4.8
Re-integratie	33	4.5
Reis- en verblijf kosten dienststreizen	60	11.2.1
Reiskosten	60	11.2.1
Reiskosten woon-werkverkeer	60	11.1.1
Relatiepartner	17	1.1.1 c
Roostervrije weekeinden	40	6.10
Rusttijden	39; 83	6.7; B
S		
Salariëring	42	7.1.3
Salaris	17; 42	1.1.1 d; 7.1.4
Salarisschalen	42	7.1.3
Salarisschalen	117	J
Salarisschalen artsen enz. in opleiding	46; 49	7.3.1 (tab. 3 H7)
Schade	30	3.2.20
Scholing	11; 29	Preambule; 3.2.19
Scholing (arbeidsongeschikte werknemer)	32	4.2
Scholingsbudget	29	3.2.19
Scholingsplan	29	3.2.19
Scholingsuren ondernemingsraad	39	6.6
Schorsing	23	3.1.4

TREFWOORD	PAGINA	ARTIKEL
Slotbepaling	77	Slotbepaling
Sociaal beleid	27; 78	3.2.7; A
Sociaal jaarverslag	27	3.2.8
Sociaal plan	74	14.4
Sociale begeleiding	74; 75	14.1; 14.6
Stage	46	7.2.9
Stagiair(e)	18; 60	1.1.1 n; 11.1.1
Standaard karakter	20	2.2
Statuut sociaal beleid	78	A
Stichting Arbeidsmarkt Ziekenhuizen (StAZ)	106	F
Strategisch opleidingsplan	29	3.2.19
Studie-afspraken	15	Preambule
T		
Telefoonkostenvergoeding	58	10.7
Terugbetaling verhuiskosten	62	11.4.6
Therapeutisch mee-eten	30	3.2.22
Toelichting arbeidsduur aios	41	6.14
Toelichting hoofdstuk overwerk	52	8.7
Toeslagen	44	7.1.8
Toeslagpercentage overwerk	51	8.4
Tweede opleiding in de zorg	46	7.2.6
U		
Uitbetaling	72	13.10
Uitbetaling PLB	66	12.2.2
Uitbetaling salaris	42	7.1.4
Uitgangspunten FWG	88	C.1.2
Uitslaapuren	56	10.2
Uitvoeringsregelingen	20	2.3
Uitzendkrachten	20; 22	2.5; 3.1.2
Uurloon	17	1.1.1 e
V		
Vacaturestelling	50; 57	8.3; 10.3
Vakantie	39; 64; 65	6.3; 12.1.1; 12.1.6
Vakantiebijslag	47	7.5.1
Vakantiedagen	64	12.1.3
Vakantie-ort	64	12.1.2
Vakantieregeling	65	12.1.4
Vakantie-uren	64; 65	12.1.2; 12.1.4
Vakbondsconsulent	36	5.3
Van-werk-naar-werk	12	Preambule
Veranderingsprocessen	80	A
Verdeling pensioenpremie	31	3.3.2
Vergaderuren ondernemingsraad	39	6.6
Vergoeding bvp	45; 49	7.2.2 (tab.4 H7)
Vergoeding materiele schade	30	3.2.20
Vergoedingsregeling (arbeid tijdens) bereikbaarheids-, aanwezigheids- en consignatiedienst	57; 58	10.4; 10.5
Vergoedingsregeling dienstreizen	60	11.2.2
Vergoedingsregeling onregelmatige dienst	54	9.3
Vergoedingsregeling overwerk deeltijder	51	8.5
Vergoedingsregeling overwerk voltijder	51	8.4
Vergoedingsregeling reiskosten	60	11.1.1
Vergoedingsregeling verhuiskosten	61	11.4.4
Verhaalsrecht	32	4.3

TREFWOORD	PAGINA	ARTIKEL
Verhinderig (werkzaamheden te verrichten)	28	3.2.12
Verhuiskosten	61	11.4.1; 11.4.2
Verhuiskostenvergoeding	61; 62	11.4.3; 11.4.4; 11.4.5
Verhuizen	59	10.9
Verlagen van loonbetaling	33	4.4
Verlof	67; 68	12.3.1; 12.3.3; 12.3.4; 12.3.5; 12.3.6
Verlof leden werknemersorganisatie	36	5.3
Verpleeghuisarts	47	7.3.2
Verpleegkundige adviesraad (Var)	79	A
Verplichtingen werkgever	25; 27; 71	3.2.1; 3.2.11; 13.6
Verschoven diensten	41	6.13
Vervallen van loonbetaling	33	4.4
Vervolgopleiding(en)	18; 46	1.1.1 l; 7.2.6
Verwantschapsgraden	68	12.3.3
Verzekeringsovereenkomst	26	3.2.4
Verzuimbeleid	34	4.8
Voltijdnorm	38	6.1
Voorgescreven kleding	60	11.3.1
Voorkeursbehandeling	24	3.1.8
Voortschrijdend plan sociaal beleid	27	3.2.7
Vorderingen op derden	32	4.3
Vrij van dienst	18	1.1.1 p
Vrijgestelde werknemers	50; 54; 56	8.2; 9.2; 10.2
W		
Waardering functie	90; 91	C.2.5; C.2.7
Waarneming	44	7.1.10
Wederzijdse verplichtingen (werkgever en werknemer)	28	3.2.16
Weekeinden	40	6.10
Welzijn individuele werknemer	81	A
Werkdruk	105	F
Werkgever	16	1.1.1 a
Werkgeversbijdrage	36	5.2
Werkgeversbijdrage IZZ	30	3.3.1
Werkings sfeer	19	1.2.1
Werklastbeheersing	79	A
Werknemer	19	1.1.1 b
Werknemers die een opleiding volgen	45	7.2.1
Werknemersklachtenregeling	26	3.2.3
Werknemersorganisatie	36	5.1; 5.3
Werknemersplan	65	12.2.2
Werkoverleg	80	A
Wet werk en zekerheid	13	Preambule
Wia	33	4.7
Wijziging rechtspositie	75	14.7
Wijziging vakantieperiode	65	12.1.5
Woongebied	28; 59	3.2.16; 10.9
Woon-werkverkeer	60	11.1.1
Z		
Ziekenhuisapotheker	46	7.3.1
Ziekmelding	34	4.8
Ziekte	32; 39	4.1; 6.5
Ziektekostenregeling IZZ	30	3.3.1
Ziekteverzuim	105	F
Zondagsarbeid	82	B
Zorgverlof	69	12.4.4

TREFWOORD	PAGINA	ARTIKEL
Zwangerschap	50; 54; 56	8.2; 9.2; 10.2
Zwangerschapsverlof	69	12.4.2

BIJLAGE J

Salarisschalen per functiegroep per 1 januari 2015

Functiegroep 5 Salarisschaal 5		
0	1	1418
1	2	1445
2	3	1472
3	4	1529
4	5	1585
5	6	1616
6	7	1659
7	8	1701
8	9	1745
9	10	1794

Functiegroep 10 Salarisschaal 10		
0	2	1445
1	3	1472
2	4	1529
3	5	1585
4	6	1616
5	7	1659
6	8	1701
7	9	1745
8	10	1794
9	11	1849
10	12	1906

Functiegroep 15 Salarisschaal 15		
0	3	1472
1	4	1529
2	5	1585
3	6	1616
4	7	1659
5	8	1701
6	9	1745
7	10	1794
8	11	1849
9	12	1906
10	13	1970
11	14	2035

Functiegroep 20 Salarisschaal 20		
0	5	1585
1	6	1616
2	7	1659
3	8	1701
4	9	1745
5	10	1794
6	11	1849
7	12	1906
8	13	1970
9	14	2035
10	15	2095
11	16	2163

Functiegroep 25 Salarisschaal 25		
0	5	1585
1	7	1659
2	9	1745
3	10	1794
4	11	1849
5	12	1906
6	13	1970
7	14	2035
8	15	2095
9	16	2163
10	17	2217
11	18	2282

Functiegroep 30 Salarisschaal 30		
0	6	1616
1	8	1701
2	10	1794
3	12	1906
4	13	1970
5	14	2035
6	15	2095
7	16	2163
8	17	2217
9	18	2282
10	19	2343
11	20	2406

Functiegroep 35 Salarisschaal 35		
0	8	1701
1	10	1794
2	12	1906
3	14	2035
4	15	2095
5	16	2163
6	17	2217
7	18	2282
8	19	2343
9	20	2406
10	21	2467
11	22	2529

Functiegroep 40 Salarisschaal 40		
0	10	1794
1	12	1906
2	14	2035
3	16	2163
4	17	2217
5	18	2282
6	19	2343
7	20	2406
8	21	2467
9	22	2529
10	23	2592
11	24	2655

Functiegroep 45 Salarisschaal 45		
0	14	2035
1	16	2163
2	18	2282
3	19	2343
4	20	2406
5	21	2467
6	22	2529
7	23	2592
8	24	2655
9	25	2719
10	26	2787
11	27	2856
12	28	2916

Functiegroep 50 Salarisschaal 50		
0	17	2217
1	19	2343
2	21	2467
3	23	2592
4	25	2719
5	27	2856
6	28	2916
7	29	2985
8	30	3052
9	31	3115
10	32	3179
11	33	3246
12	34	3313

Functiegroep 55 Salarisschaal 55		
0	22	2529
1	24	2655
2	26	2787
3	28	2916
4	30	3052
5	32	3179
6	34	3313
7	35	3375
8	36	3438
9	37	3509
10	38	3582
11	39	3654
12	40	3719

Functiegroep 60 Salarisschaal 60		
0	28	2916
1	30	3052
2	32	3179
3	34	3313
4	36	3438
5	38	3582
6	40	3719
7	42	3859
8	44	3994
9	45	4054
10	46	4115
11	47	4179
12	48	4239

Functiegroep 65		
Salarisschaal 65		
0	34	3.313
1	36	3.438
2	38	3.582
3	40	3.719
4	42	3.859
5	44	3.994
6	46	4.115
7	48	4.239
8	50	4.365
9	52	4.490
10	54	4.615
11	56	4.741
12	57	4.802
13	58	4.864
14	59	4.929
15	60	4.990

Functiegroep 70		
Salarisschaal 70		
0	44	3.994
1	46	4.115
2	48	4.239
3	50	4.365
4	53	4.554
5	56	4.741
6	59	4.929
7	62	5.115
8	64	5.241
9	66	5.397
10	68	5.553
11	70	5.709
12	71	5.787
13	72	5.867
14	73	5.945
15	74	6.023

Functiegroep 75		
Salarisschaal 75		
0	56	4.741
1	58	4.864
2	60	4.990
3	62	5.115
4	65	5.318
5	68	5.553
6	71	5.787
7	74	6.023
8	76	6.180
9	78	6.345
10	80	6.519
11	82	6.695
12	83	6.781
13	84	6.869
14	85	6.971
15	86	7.076
16	87	7.176
17	88	7.280

Functiegroep 80		
Salarisschaal 80		
0	68	5.553
1	70	5.709
2	72	5.867
3	74	6.023
4	77	6.258
5	80	6.519
6	83	6.781
7	86	7.076
8	88	7.280
9	90	7.483
10	92	7.688
11	94	7.894
12	95	7.997
13	96	8.101
14	97	8.204
15	98	8.306
16	99	8.410
17	100	8.513

Salarisschalen per functiegroep per 1 januari 2016

Functiegroep 5		
Salarisschaal 5		
0	1	1440
1	2	1467
2	3	1494
3	4	1552
4	5	1609
5	6	1640
6	7	1684
7	8	1727
8	9	1771
9	10	1821

Functiegroep 10		
Salarisschaal 10		
0	2	1467
1	3	1494
2	4	1552
3	5	1609
4	6	1640
5	7	1684
6	8	1727
7	9	1771
8	10	1821
9	11	1876
10	12	1935

Functiegroep 15		
Salarisschaal 15		
0	3	1494
1	4	1552
2	5	1609
3	6	1640
4	7	1684
5	8	1727
6	9	1771
7	10	1821
8	11	1876
9	12	1935
10	13	2000
11	14	2066

Functiegroep 20		
Salarisschaal 20		
0	5	1609
1	6	1640
2	7	1684
3	8	1727
4	9	1771
5	10	1821
6	11	1876
7	12	1935
8	13	2000
9	14	2066
10	15	2126
11	16	2195

Functiegroep 25		
Salarisschaal 25		
0	5	1609
1	7	1684
2	9	1771
3	10	1821
4	11	1876
5	12	1935
6	13	2000
7	14	2066
8	15	2126
9	16	2195
10	17	2251
11	18	2317

Functiegroep 30		
Salarisschaal 30		
0	6	1640
1	8	1727
2	10	1821
3	12	1935
4	13	2000
5	14	2066
6	15	2126
7	16	2195
8	17	2251
9	18	2317
10	19	2378
11	20	2442

Functiegroep 35		
Salarisschaal 35		
0	8	1727
1	10	1821
2	12	1935
3	14	2066
4	15	2126
5	16	2195
6	17	2251
7	18	2317
8	19	2378
9	20	2442
10	21	2505
11	22	2567

Functiegroep 40		
Salarisschaal 40		
0	10	1821
1	12	1935
2	14	2066
3	16	2195
4	17	2251
5	18	2317
6	19	2378
7	20	2442
8	21	2505
9	22	2567
10	23	2631
11	24	2695

Functiegroep 45		
Salarisschaal 45		
0	14	2066
1	16	2195
2	18	2317
3	19	2378
4	20	2442
5	21	2505
6	22	2567
7	23	2631
8	24	2695
9	25	2760
10	26	2829
11	27	2898
12	28	2960

Functiegroep 50		
Salarisschaal 50		
0	17	2251
1	19	2378
2	21	2505
3	23	2631
4	25	2760
5	27	2898
6	28	2960
7	29	3029
8	30	3097
9	31	3162
10	32	3227
11	33	3294
12	34	3363

Functiegroep 55		
Salarisschaal 55		
0	22	2567
1	24	2695
2	26	2829
3	28	2960
4	30	3097
5	32	3227
6	34	3363
7	35	3425
8	36	3490
9	37	3562
10	38	3636
11	39	3709
12	40	3774

Functiegroep 60		
Salarisschaal 60		
0	28	2916
1	30	3052
2	32	3179
3	34	3313
4	36	3438
5	38	3582
6	40	3719
7	42	3859
8	44	3994
9	45	4054
10	46	4115
11	47	4179
12	48	4239

Functiegroep 65		
Salarisschaal 65		
0	34	3.363
1	36	3.490
2	38	3.636
3	40	3.774
4	42	3.917
5	44	4.054
6	46	4.177
7	48	4.303
8	50	4.431
9	52	4.557
10	54	4.684
11	56	4.812
12	57	4.874
13	58	4.937
14	59	5.003
15	60	5.065

Functiegroep 70		
Salarisschaal 70		
0	44	4.054
1	46	4.177
2	48	4.303
3	50	4.431
4	53	4.623
5	56	4.812
6	59	5.003
7	62	5.192
8	64	5.320
9	66	5.478
10	68	5.637
11	70	5.795
12	71	5.874
13	72	5.955
14	73	6.034
15	74	6.113

Functiegroep 75		
Salarisschaal 75		
0	56	4.812
1	58	4.937
2	60	5.065
3	62	5.192
4	65	5.398
5	68	5.637
6	71	5.874
7	74	6.113
8	76	6.273
9	78	6.440
10	80	6.617
11	82	6.795
12	83	6.883
13	84	6.972
14	85	7.076
15	86	7.182
16	87	7.284
17	88	7.389

Functiegroep 80		
Salarisschaal 80		
0	68	5.637
1	70	5.795
2	72	5.955
3	74	6.113
4	77	6.352
5	80	6.617
6	83	6.883
7	86	7.182
8	88	7.389
9	90	7.596
10	92	7.803
11	94	8.013
12	95	8.117
13	96	8.222
14	97	8.327
15	98	8.430
16	99	8.536
17	100	8.640

Inpassingstabellen 2014 t/m 2016

ip-nr	01-jan-15	01-jan-16
1*	1.418	1.440
2*	1.445	1.467
3*	1.472	1.494
4	1.529	1.552
5	1.585	1.609
6	1.616	1.640
7	1.659	1.684
8	1.701	1.727
9	1.745	1.771
10	1.794	1.821
11	1.849	1.876
12	1.906	1.935
13	1.970	2.000
14	2.035	2.066
15	2.095	2.126
16	2.163	2.195
17	2.217	2.251
18	2.282	2.317
19	2.343	2.378
20	2.406	2.442
21	2.467	2.505
22	2.529	2.567
23	2.592	2.631
24	2.655	2.695
25	2.719	2.760
26	2.787	2.829
27	2.856	2.898
28	2.916	2.960
29	2.985	3.029
30	3.052	3.097
31	3.115	3.162
32	3.179	3.227
33	3.246	3.294
34	3.313	3.363
35	3.375	3.425

ip-nr	01-jan-15	01-jan-16
36	3.438	3.490
37	3.509	3.562
38	3.582	3.636
39	3.654	3.709
40	3.719	3.774
41	3.790	3.847
42	3.859	3.917
43	3.929	3.988
44	3.994	4.054
45	4.054	4.115
46	4.115	4.177
47	4.179	4.241
48	4.239	4.303
49	4.302	4.367
50	4.365	4.431
51	4.428	4.495
52	4.490	4.557
53	4.554	4.623
54	4.615	4.684
55	4.677	4.748
56	4.741	4.812
57	4.802	4.874
58	4.864	4.937
59	4.929	5.003
60	4.990	5.065
61	5.052	5.127
62	5.115	5.192
63	5.177	5.255
64	5.241	5.320
65	5.318	5.398
66	5.397	5.478
67	5.474	5.557
68	5.553	5.637
69	5.632	5.716
70	5.709	5.795

ip-nr	01-jan-15	01-jan-16
71	5.787	5.874
72	5.867	5.955
73	5.945	6.034
74	6.023	6.113
75	6.101	6.193
76	6.180	6.273
77	6.258	6.352
78	6.345	6.440
79	6.434	6.530
80	6.519	6.617
81	6.607	6.706
82	6.695	6.795
83	6.781	6.883
84	6.869	6.972
85	6.971	7.076
86	7.076	7.182
87	7.176	7.284
88	7.280	7.389
89	7.381	7.492
90	7.483	7.596
91	7.585	7.699
92	7.688	7.803
93	7.791	7.908
94	7.894	8.013
95	7.997	8.117
96	8.101	8.222
97	8.204	8.327
98	8.306	8.430
99	8.410	8.536
100	8.513	8.640

Nederlandse Vereniging van Ziekenhuizen

